

Notater til forelesning 14

Innhold.

Teorie,

Innledning	side 2
Hva er en homeopatiske dose	side 3
Valg av potens	side 5
Mottakelighet	side 6
Hvem er berettiget til å kalle seg "Klassisk Homeopat"?	side 7
Paragrafene 245 til 248, 5. utgaven	side 10
Herings lov	side 16
Forværringer som står i vei for en helbredelse	side 18
Favoritt midler	side 20
Diett under homeopatiske behandling	side 21

Terapeutikk: Svangerskap

Sterilitet	side 22
Innbilt svangerskap	side 26
Allment	side 27
Kvalme	side 29
Ptyalism (spyttøkning)	side 36
Pica	side 39
Pruritus (klø)	side 39
Åreknuter	side 43
Forstoppelse og hemoroider	side 45
Sprekker i endetarmen	side 48
Diaré	side 49
Urinerings problemer	side 49
Bekkenløsning	side 50
Smerter i ryggen	side 54

Materia Medica;

Arnica Montana	side 53
--------------------------------	---------

Teori.

Siden sommeren har teori delene dreide seg om å velg midlene.

Vi så at vi aldri kan finne et middel som passer helt perfekt, at, som George sier, vi slutter bare å lete når vi har funnet et middel som dekker en del av pasientens symptomer. Vi så at det finnes hovetsakelig to typer av tilfeller: den hvor pasienter har masse symptomer og den hvor pasienter har veldig få symptomer. Så gir vi midlet.

Og det er da at jobben virkelig begynner fordi det er virkning av det først middel som kommer til å indikere hvilket midlet blir det neste vi kommer til å gi. Det er det som dannet stoffet til forelesning 11.

I forelesning 12 så vi at Hahnemann sier at når organismen er angrepet av en miasme at den vil forsøke å parkere miasmen i et begrenset område hvor den vil forårsake såkalt LOKAL SYMPTOMER. Han sier at det er ikke lurt å prøve å dempe disse lokale symptomer, bedre er det å forsøke å dra miasmen opp ved roten ved å følge instruksene gitt i boken "Chronic Diseases" og i Organons paragrafene 206 til 209.

I siste forelesning så vi at Hahnemann betrakter mentale sykdommer som et spesiell tilfelle av Lokale symptom. Deretter så han på flere tilfeller av lokal symptom som er de Alternierende symptom og de tilfelle av Tilbakevendende feber. I alle disse tilfeller av lokale symptomer sier Hahnemann at vi må, sant nok som en regel, begynne behandling med mer akutt midler, men at vi må ikke tro at slik behandling vil strekk til for å utrydde sykdommen i sin helhet. Nei! For å utrydde sykdommen i sin helhet blir det nødvendig å bruke den strategien som han anbefaler i boken "Chronic Diseases". Og vi skal nok se på innholdet av den boken så snart vi får tid, men akkurat nå, må vi se på de neste gruppe av paragrafer som handler om 4 forskjellige tema;

- 1; Dosering og repetisjon av midlene
- 2; Tegn som indikerer at midlet virker
- 3; Favoritt midler
- 4; Diet under behandling.

Men...

før vi går nærmere inn på disse paragrafer vil jeg si noen ord om den erfaring vi har med bruk av "enkelt doser". Angående dosering kan det være lurt først å klargjøre noen begrep.

Fatal dose; er det vi også kan kalle giftig dose eller toksisk dose, og er en dose som vil forårsake død eller alvorlige forgiftningssymptomer.

Maksimal dose; er den største dose en pasient kan tåle med andre ord er det den største mulige dose som ikke forårsaker alvorlig toksiske symptomer.

Homeopatisk dose er en dose som ikke forårsaker bivirkninger eller toksiske symptomer, men som iblant forårsaker førstegangsforverring av eksisterende symptomer.

Minimum dose er den dose som er tilstrekkelig for å kurere, men som ikke forårsaker forverring.

"Divided dose" er en dose som er splittet opp i flere mindre doser som taes over tid (også kalt splittet-dose).

Forståelse av hva vi mener med "riktig dosering" må betraktes i lys av Arnt Schultz loven (Små doser vekker. Stor doser knekker)som sier at store doser dreper, mellomstore doser stimulerer og små doser kurerer, men også i lys av "primær og sekundær" virkning av medikamenter kfr. Opium som forårsaker søvnighet som primær symptom og søvnløshet som sekundær symptom. (Organon §§ 63 til 69 og lese fotnotene)

Legg merk til følgende; "primær og sekundær" virkning av et medikament vil KUN tre fram når man bruker "fysiologiske doser". (§ 112 og § 137)

Fysiologisk dose er en dose som er tilstrekkelig stor (oftest helt opp til maksimal dose) for å gjøre at medikamentet tar over kontrollen av pasientens fysiologiske prosesser, enten ved å sett i gang en ny prosess eller endre, øke eller stans en prosess. Det blir omtrent som å tilføre bensin til en motor. Så lenge det finnes bensin vil motoren gå, så snart bensinen opphører stanser motoren.

Med andre ord en fysiologisk dose er en dose som direkte påvirker symptomene.

Slik fysiologisk virkning kan være patogenisk eller lindrende.

Når de er patogenisk vil det medføre lidelser, når de er lindrende vil de hindre at lidelser oppstår. Huske, før du bruker fysiologisk doser for å hindre at et symptom oppstår, at du burde var helt sikkert på at du forstår hvilken funksjon symptomet har for organismen i sin helhet.

Hver gang du tar kontrollen, hver gang du bruker medikament, forstyrrer du likevekten hos pasient. Tenke deg god om før du vekker bjørnen som sover! En sommerfugl som lander i Kina kan forårsake en orkan i New York, men det viste du forresten!

Det er en hjørne stein i homeopatiens system at vi forutsetter at en fysiologisk virkning ALDRI vil være kurativ fordi organisme reaksjon ALLTID kommer til å lage bølger. Derfor vil en homeopat kun bruke doser som har en fysiologisk virkning i tilfeller hvor patologien er så avansert at livskraften ikke reagere på homeopatiske stimulering.

Homeopati er ikke et produkt du kjøper på en flaske.

Det er prinsippet som ligger til grunn for valg av medikament og dosens størrelse som avgjør hvorvidt en behandling er homeopatisk eller ikke. Et medikament som er gitt på grunnlag av homeopatiske prinsipper (symptom likheten) og gitt i "homeopatiske doser" vil aldri ha en "primær og sekundær virkning".

Det betyr ikke at "homeopatiske doser" ikke kan frembringe symptomer hos følsomme friske mennesker (de fleste av våre "medikament bilder" er nettopp resultat av slik prøvning på følsomme mennesker), men det betyr at de symptomer som kom fram hos disse prøvere alltid er symptomer som har ligget latent hos prøveren og som har blitt "slått i gir" av den homeopatisk dosen, men ikke er en direkte primær eller sekundær fysiologisk virkning av medikamenter.

Så hva er en homeopatisk dose?

Jeg har konsekvent anbefalt at man gir 3-4 perler av potensen D6, D 12, D30 eller 10-20 granuler av potense 1m, 10m og Cm. Jeg står fast ved dette. Men husk at det er min anbefaling.

Hahnemann ga oss ingen klare retningslinjer for valg av potens eller størrelsen av dosen. Dosen vil variere alt etter sykdommen og pasienten. Vi skal se at han anbefalte for de første faser av kolera at en dråpe Camphor oppløsning (1 mengde ren Camphor til 12 mengder ren alkohol) bli tatt minst en gang hver femte minutt!

Det er opplagt at slik dosering er ”Fysiologiske” og har som hensikt å hindre at smitten ble tilførte, at slik dosering forårsaker en reaksjon i organismen som opprettholder en prosess som hindre at smitten kommer inn i organismen. Det er en ”hygieniske” bruke av Camphor. På den stadium hvor Camphor er anbefalt vil symptomene være som følge: styrken til pasienten forsvinner, han greier ikke å stå oppreiste, han ansikt uttrykk blir forandret, øyene blir nedsunken, ansiktet blir blå og kaldt, hendene og resten av kroppen blir også kaldt; han gir uttrykk for oppgittethet og angst og at han blir rede for å kveles synes tydelig i hans øyne, han blir bedøvet og ufølsomt: han jamrer eller griner med en hese stemme, han klager ikke bortsette fra når han er spurte direkte, han har svi i magesekken og svelge, kramper i leggene og eller i kroppen, men hvis du rører magesekken så skriker han, han er ikke tørst, har ingen oppkast eller diaré. (Den beskrivelsen er gitt av Hahnemann i ”lesser writtings” side 753).

Denne anbefalingen ble fulgt av mange og reddet utallige liv.

Når man gir Camphor i slik tilfeller forventer man at varmen kommer raskt tilbake og at engstelsen forsvinner og det vil være en indikasjon om at organismen har lykkes med å stenge ut smitten. Men hvis symptomene vedvarer og så snart diareen eller oppkasten begynner må man gi Cuprum i ”homeopatiske doser” som er atskillig mer fortynnet. Hahnemann nevner Cuprum ^{0.00} X. Eksakt hva den betyr lar jeg heller mine godeste Sigbjørn krangle ut med dere, men det er en betydelig høyre potensen enn den brukte med Camphor.

Det viser seg at Hahnemann anbefalte at man repeterte Cuprum, i begynnelsen av behandling opptil en gang hver halv time, men man må forstå at kolera er en dødelig sykdom. En akutt sykdom som i verste fall dører i løpe av en dag og at menneskene var omringet av kolera smitte og at man måtte gi organismen en sjanse til å bygge opp immunitet. Derfor må man forstå at behandling av kolera er eksepsjonelt og følger ikke hovet reglen som er at ...

"det er forbudt å repetere midlet så lenge pasienten opplever en bedring" (paragraf §246) og at han i § 279 sier at "en dose av det riktige homeopatiske midlet kan aldri være så liten at den ikke vil ha en virkning".

Når man ser på hele Hahnemanns livsverk og sammenligner de instruksjoner han ga for behandling av kolera med de instruksjoner som er å finne i ”Chronic Diseases” virker det som en selvmotsigelse. Ved en overfladisk studie av hans skrifter kan man få inntrykk av at Hahnemann vet ikke hva han prater om. Sannheten er at det finnes få, muligens har det aldri vært et menneske som viste som my om hva han pratet om som Hahnemann, men at det han prater om er så innmari kompliserte at det skaper forvirring for de som ikke anstrenger seg for å henge med.

En fullstendig forståelse av alle de regler som styrer valg av potensen virker for meg som temmelig utopiske og konklusjonen for meg er at kunnskap om riktig dosering bare kan komme med erfaring.

Min anbefaling er et start punkt som er blitt brukt av mange homeopater gjennom tiden. Du må være forberedt på å redusere dosen i enkelte tilfeller dersom du merker at pasienten får forverring, derimot å øke dosen vil aldri øke den helbredende virkningen av midlet og kan i mange tilfeller føre til uheldige konsekvenser. Vi vet at Hahnemann brukte adskillig mindre doser enn det jeg anbefaler som utgangspunkt, derfor ber jeg deg om å ikke overstige den dosering jeg anbefaler.

Den anbefaling jeg gir er en "kraft dosen" som vil sørge for at du ser at midlene virker fordi den vil forårsake noen forbigående førstegangsforverring, men huske at etterhvert at din pasient blir friskere vil han være mer mottakelig for dine midler, og at da må du redusere dosen.

Valg av potens.

Her igjen vil jeg stå fast ved hva jeg har sagt før; "den potensen du har er helt sikkert bedre enn den potensen du ikke har! "

Jeg vil anbefale at du skaffer deg en flaske potens D200 av de fleste "store midler" og bruker den potensen som utgangspunkt. Vi ser at Hahnemann i 5. utgaven anbefalte i en fotnote til paragraf 246 at man bruker Sulphur C30 og at han i 6. utgaven beskriver tilvirkning av LM potenser som innebærer at man fortynner tinkturen i 50 000 for hver potensering. Vi ser at han, i sine forskjellige Materia medica, anbefaler forskjellige doser og forskjellige potenser for forskjellige midler, og at trenden gjennom årene, alltid har vært mot mindre og mindre doser og høyere potenser. Den fortløpende justering, utvikling, forandring har skapte forvirring hos hans tilhengere slik at Hahnemann fant det til slutt nødvendig å erklære at alle midler burde brukes i potensen C30, som tilsvarer omtrent vår D200.

Det finnes mange som har forsøkt å gi noen retningslinjer for valg av potenser som er basert på forskjellige teorier. Noen vil dogmatisk si at du må bruke høy-potenser for barn og lav-potenser for eldre, at du må bruke lav-potens for akutt og høy- potens for kronisk, at du må bruke lav potens dersom det finnes avansert fysisk patologi og høy-potens dersom det finnes mange mentale forstyrrelser.

Min mening, etter å ha lest hva Hahnemann oppnådde med sin tinktur og ikke minst etter å ha leste (Cancer And Cancer Symptoms. Robert T. Cooper. Jain Publishers)) om hvordan Cooper kurerte kreft med single dose av lignende tinktur, og etter å ha lest hva for eksempel Skinner oppnådde med potenser helt opp til CMM, er at

POTENSEN SPILLER INGEN ROLLE.

I de aller fleste tilfeller vil hvilken som helst potens av det rett midlet kurere hvilken som helst kurerbar sykdom. Når det er sagt er det ikke til å stikke under en stol at jeg selv har bevitnet tilfeller hvor en potens ikke har hatt noen virkning mens en annen potens av det samme midlet har gitt bra resultater.

Vi har flere eksempler i vår litteratur på tilfeller hvor en høyt-potense har virket etter at en lav-potens har sviktet, det finnes også, dog i mindre tall, tilfeller hvor en lav-potens har kurert etter at en høy-potens har sviktet.

Dosen er hva pasienten tygger med tennene, potensen er midlet kvalitet. Valg av potens tillater større slingringsmonn enn valg av dose. Dosen må alltid være minst mulig, og om du må endre dosering pga forverring skal du alltid minke dosen størrelsen. Fordi en for store dosen setter i gang primær virkning som kan skape symptomer som er så markant at de vil stå i veien for en helbredelse. Derimot når det gjelder potensen kan du i noen sjeldne tilfeller oppleve at du behøver å gå enten opp eller ned, alt avhengig av pasientens MOTTAKELIGHET.

Her kan man si at desmer du er sikker på ditt middel (ut fra symptomene ikke ut fra din intuisjon eller tidligere erfaring) desto mer kan du gå opp i potens. Med andre ord, dess mer pasientens symptomer er klare og karakteristiske for et middel, desto mer KAN du gå opp i potens.

Den regelen dekker mer enn det man skulle tro.

Denne type av tilfeller som krever lavere potenser er nettopp de tilfeller som ikke fremkaller klare og karakteristiske symptomer, med andre ord mottakeligheten av pasienten kan vurderes ut fra symptomenes klarhet.

Mottakelighet forandrer seg med alderen.

Som en regel er mottakeligheten størst hos barn og vitale mennesker. Barn er særdeles mottakelige i utviklingsfasen og det er nettopp de organer som er under utvikling som er mest mottakelige.

Mottakelighet varierer med konstitusjon og temperament.

Høye potenser er best tilpasset de nervøse-melankoliske, de koleriske og de sanguine typer av mennesker mens de flegmatiske som er tregere i reaksjonen pleier å ha best virkning av lavere potenser med gjentatt dosering. Sterke muskuløse mennesker som trener mye og som tåler store mengder kaffe og alkohol krever ofte lavere potenser.

Mottakelighet varierer med livsstil.

Intellektuelle som driver med mye stillesittende arbeid, folk som er meget emosjonelle, impulsiv og som har livlig fantasi, folk som sover lenge og ofte, folk som er raffinerte, ja nærmest feminine krever høyere potenser. Kropps arbeidere som er vant til å oppholde seg utendørs, som greier seg med lite søvn og som tåler lang fysisk anstrengelse krever som regel lavere potens.

Mottakelighet er påvirket av patologien.

Her må jeg være forsiktig med hvordan jeg uttrykker meg. I denne sammenheng menes med patologi en tilstand hvor sykdommen har tatt over kontrollen av kroppen, når livskraften har gitt opp kampen og ikke lenger har evnen til å reagere. Vi må lære å skille symptomer som tilhører sykdom fra de symptomer som stammer fra livskraftens REAKSJON på en sykdom.

For eksempel en feber på 41 eller en kraftig diaré er ikke nødvendigvis et tegn på avansert patologi. Selv ved kronisk sykdom som har vart lenge kan en kraftig feber være et "positivt" tegn som tyder på at livskraften er i full sving. En avansert patologi er nettopp når livskraften ikke lenger greier å reagere, vi bevitner en slags dørskhet og vi ser at symptomatologi bestandig går i samme gærne retning. I slike tilfeller er det som regel nødvendig å gi gjentatte doser av lave potenser t.o.m. tinktur (fysiologisk doser) for å vekke livskraftens reaksjon.

I mellom tiden må du huske at midlet skal dekke alle pasientens symptomer. (Pasientens symptomer er totaliteten av symptomene minus de symptom som lære seg forklare ut fra patologien. Når du ikke kan finne et middel som dekker alle pasientens symptomer, velge det midlet som dekker de fleste av pasientens symptomer.) Men huske at pasientens symptomer behøver ikke å dekke alle de symptomer som midlet kan forårsake.

Med andre ord, **det er de symptomer han HAR som deler, ikke de symptomer som han ikke har, selv om du mener at han burde hadde dem, om det eller det midler skal vær indikert.**

NEGATIV POINTS DON'T COUNT

Før vi ser på instruksene i Organon ønsker jeg å si noen ord om begrepet "Klassisk homeopati"

Om man følger utviklingen av Hahnemann doserings kunst fra den ene utgaven av Organon til den andre ser man at trenden har, i første fasen, gått i retning av mindre og mindre doser gjentatt med større og større intervaller.

Toppen av den trenden ble nådd i 4. utgaven som flere betrakter som den ekte klassisk utgaven av Organon. I den utgaven forslår Hahnemann nemlig at man skulle gi midlet en eneste gang, tørr, rett på tungen og la den virke ferdig uten å avbryte den ved å gi en ny dose av den eller et annet middel.

Vi vet at det er den strategien som Kent og det fleste andre klassikerne har adoptert og for å vær helt ærlig er det den strategien som jeg synes er den mest elegant.

Problemet er at selv om det er den strategien som har gitt oss nærmest alle de mirakuløse helbredelser som homeopatien er blitt beryktet for, er det heller ikke å fornekte, at det i blant fører til en meget seint fremadskridende helbredning.

Det er for å akselerer prosessen i disse trege tilfeller at Hahnemann har, fra 5. utgaven av, begynt å gå med på det noe vil betrakt som en kompromiss.

Enda ønsker jeg å insistere på at de instruks som Hahnemann kom med senere i sitt karriere på ingen mot ugyldig gjøre de instruks som han ga i 4.

Så lenge det lar seg gjøre er det beste løsning alltid å gi en eneste dose, tørr rett på tungen, og holde fingrene av fatet helt til et nytt middel er indikert.

Spørsmålet er hvem er berettiget til å kalle seg "Klassisk Homeopat"?

Er det de som har grenet av ved 4. utgaven eller er det de som har fulgt Hahnemann fullt ut og som anvender LM systemet?

I praksis er det dessverre de som ikke bruker LM som insistere på å kalle seg klassiker. Det er egentlig som meg hva? Så hvorfor kaller jeg meg ikke Klassiker? Tydeligvis fordi jeg mener at klassiker er de som bruker LM og, som jeg har sagt før, jeg føler meg ikke kompetent nok (enda?) til å bruke dette system, men det er mer enn som så. Det er en del trekk hos de fleste som kaller seg klassiker som jeg synes ikke lar seg forsvar ut fra Organon. La meg, kortfattet, nevne noen.

De fleste som kaller klassiker er det jeg kaller "Unicister" som for meg innebærer at de mener at hvert pasient trenger ett "Unik" middel, som hvis den er gitt vil forandre pasient for alltid. Hahnemann derimot sier flere steder at vi er nøtt til å gi hvert pasient mange forskjellige midler (se blant annet § 184).

Det andre er at de fleste klassiker velger midlet ut fra pasientens konstitusjon, der av, ett eneste midlet siden man har bare en konstitusjon.

Jeg sier ikke, at ikke jeg også bruker konstitusjon, og jeg sier heller ikke, at Hahnemann ikke legger stor vekt på konstitusjon. Det jeg sier er at, så vidt jeg forstår, hadde Hahnemann aldri tenkt å kunne endre eller påvirke pasientens konstitusjon; det Hahnemann var etter er Miasmene som belaster pasienten.

Det kan ikke herske tvil om at det Hahnemann vær opptatt av, var sykdom og ikke konstitusjon.

Også jeg, som Hahnemann, avskyr 1X forverring, mens de fleste klassiker er glad når slik 1X forverring oppstår og til og med Vithoukals har gått så langt som å si at pasienten ikke kan bli kureret uten at det oppstår en 1X forverring.

Til slutt, og verste av alt, er at jeg ikke trur på Heringslov som er en så sentralt del av klassisk Homeopati. Jeg kommer snart tilbake til den krangelen når jeg omtaler paragrafene 249, 250 og 256. I mellomtiden, ønsker jeg å si at både Hering og Kent var tilhenger av Emanuel Swedenborg (1688-1772), en svenske filosof og teolog, som mente at universet er styrte av lover. Hahnemann derimot trudde ikke at universet er styrte av lover som vi kan forstå, han tydeligvis mente at, fra vårt stå sted, er alt tilsynelatende kaos og at det eneste vi kan stole på er SYMPTOMENE.

Mitt standpunkt er at vi må forsvar homeopati og at når de beste bland de nyere homeopat, fordi det kan ikke herske tvil om at det er de beste, velger å kalle seg "Klassisk Homeopat", de på en måte forlater borgen og overlater den til banditter.

Hvorfor kunne ikke de si, at det finnes bare EN homeopati, den som Hahnemann har skapte.

Til slutt: være ikke i tvil: begrepet "klassisk homeopat" kom ikke på banen før lenge etter at Kent hadde gått bort. Det må være rundt 1960, eller 1970 tale at man begynte å prate om "Classical homeopati".

Men enda er det en rekke ting jeg har lært fra klassikerene. Ting som jeg respekterer og som jeg bruker i min praksis og som ikke er nevnte hos Hahnemann.

Eksempelvis: Jeg har alltid sagt at du må la symptomene avgjøre valg av midlet, men det er ET UNNTAK, Kent nevner det et sted, jeg husker ikke hvor, og det viser seg at det er mange gamle homeopater som deler samme synet på akkurat dette.

Anta at du har gitt et middel som har hatt en desidert og meget gunstig og dypt gående virkning, slik at man tydelig kan se, at pasienten har gjort et slags hopp til et bedre helsenivå. Dersom det nå viser seg etter seks uker, seks måneder eller et par år for den sakens skyld, at bedringen har stoppet opp på et nivå og at pasienten har symptomer som

gjør at flere midler muligens er indikert uten at noen av dem er sterkt overbevisende, da vil det ofte være lurt å repetere det opprinnelige midlet **selv om det ikke er i det hele tatt indikert ut fra de nåværende symptomer.** (The eyes cannot see what the mind does not know.)
Samme potens, samme dosering.

En annen ting.

Dersom du finner ut at du må repetere samme middel flere ganger er hoved regelen at du kan repetere samme dose, samme potens to ganger, men du må alltid vente til den forrige dosen har sluttet å virke. Du kan forvente nesten like bra virkning av den andre dosen som av den første, men den tredje er som regel ikke fullt så pålitelig. Når du har gitt samme potens, en eller to ganger, da burde du enten gå ned eller helst opp en potens. De fleste homeopater er enige i at man må følge skalaen og ikke hoppe over et trinn, det vil si fra 30 til 200 til m, ikke 30 direkte til m.

Ideelt sett burde man ikke repetere samme potens to ganger på rad, grunnen til det er best forklart i paragraf 247 i 6. utgaven. Grunnen til at det er lurt å allikevel repetere samme potensen flere ganger, er at noen pasienter holder seg til samme midlet veldig lenge, slik at man ser seg nødt til å "spare på kruttet". Praksis viser at det finnes et brukbart kompromiss som mange homeopater bruker; du gir for eksempel først D30, 3 granulater rette på tunga, neste gang gir du D30, 1 granul og denne gangen ber du pasienten om å løse dosen opp i et glass vann. Tredje gangen, fremdeles D30, 1 granul, fremdeles løst opp i vann, men denne gangen ber du pasienten om å vispe oppløsningen kraftig med en skje slik at vannet skummer. Deretter tømmer pasienten 3/4 av vannet ut og på nytt fyller glasset opp igjen med friskt van, drikk det.

Vi skal nå se på de 3-4 paragraf som har skapte mest kontrovers bland homeopatene. Disse paragraf som handler om dosering og gjentagelser av medikamentene har vært betydelig omskrevet for hvert ny utgave av Organon og den stadig forandring har forårsaket en viss oppgitthet hos en del av Hahnemanns tilhengere. De vesentligste grunnleggende forandringene skyldes forskjellen av metodikken som gjelder for "enkel-dose" kontra "LM-dosering.

Når vi sammenligner den 5. og den 6. utgaven ser vi at paragraf 245 er blitt forkortet. Paragrafene 246-247-248- er blitt fullstendig omskrevet og at det er kommet en ny fotnote til paragraf 249. Grunntanken er den samme i begge utgaver, det er tross alt samme forfatter. Når man leser en og en paragraf om gangen, kan det virke som om det er store forandringer, men dersom man leser alle paragrafen fra 245 til 248 i ett, ser man at forandringene skyldes for det meste at noen begrep, ideer, instruks har blitt flyttet fra en paragraf til den andre.

Jeg foreslår at vi først leser gjennom paragrafene (og den meget viktig fotnoten) slik som de er i 5. utgaven og etterpå ser på de endring tilførte i 6. utgaven.

§245

Nå at vi har sett på de retningslinjer som burde, om man ønsker å bruke homeopati, følges i henhold til forståelsen av de forskjellige sykdoms kategorier, og i henhold til omstendigheten som påvirker forløpet av disse sykdommer, kan vi se på de regler som styrer bruken av medikamentene og de deistiske vilkår som må oppfylles om man ønsker å oppnå de beste resultater.

Ethvert fortløpende, målbar bedring, særlig en markant bedring, under behandling av en forbigående (akutt) eller vedvarende (kronisk) sykdom, er en tilstand, som så lenge den varer, fullstendig utelukker enhver gjentakelse av hvilken som helst slags medikament. Grunnen til det er at den bedringen er et sikkert tegn på at det siste gitte midlet utøver fremdeles en gunstig virkning og det gode endemål som er medikamentets oppgift er i ferd med å bli oppnådd. Enhver ny medisinerings, selv en gjentakelse av det siste midlet som ble gitt og som etter alt å dømme har vist seg å være til gagn, vil i dette tilfellet forstyrre helbredelsesprosessen og hindrer at det sist gitte midlet oppnår sitt fulle potensiale.

§246

En vel tilpasset dose av et godt egnet homeopatisk middel, vil, dersom det ikke er forstyrret, fortsette å virke og gradvis utfolde dets fulle helbredende styrke i løpet av en periode som kan variere fra 40 til 100 dager. Dessverre får våre midler sjelden anledning til å virke uforstyrret, og dessuten vil pasienten og terapeuten som oftest ønske å akselerere helbredelsesprosessen ved å forkorte ventetiden til det halve, en fjerdedel eller enda mindre.

Erfaring ved mangfoldige tilfeller har vist at det faktisk er mulig å oppnå slik akselerering dersom de tre følgende betingelser er oppfylt,

- 1) at midlet er tilnærmet fullstendig homeopatisk til tilfellet
- 2) at dosen er så liten at den korrigerer livskraftens kurs uten å hisse den opp til en for kraftig reaksjon
- 3) at man justerer intervallet mellom gjentakelsen (se fotnote) etter sykdommens individuelle natur, slik at man unngår å forårsake nye og annerledes symptomer som ikke opprinnelig hører til sykdommen under behandling.

Det er ikke mulig å gi en oppskrift som er tilstrekkelig fleksibel og samtidig stram nok til å ramme inn disse tre betingelser. Derfor er det bare gjennom praksis og møysommelig iakttagelser at terapeuten vil kunne tilegne seg de ferdigheter som er nødvendig for å oppnå maksimalt utbytte av vår kunst.

§247

Så lenge disse 3 betingelser er oppfylt kan man gjenta medikamentet med meget bra, ikke sjelden med overraskende bra resultater, hvert 14., 12., 10., eller 7. dag. Når en kronisk sykdom tilspisser seg til en akutt fase og fordrer større haste, kan disse mellomrom bli ytterligere forkortet, og ved akutte sykdommer kan medikamentet ble gjentatt med atskillig kortere intervall, for eksempel hver 24., 12., 8. eller 4. time, og når det gjelder meget akutte anfall kan tiden mellom hver dose bli forkortet til en time og til og med ned til 5 minutter. Intervallet mellom dosene må alltid bli avgjort på den ene siden på grunnlag av hastigheten av sykdommens utvikling og på den andre siden ut fra naturen av det midlet som er brukt, du vil finne mer presis instruks angående dette i fotnoten under den forrige paragrafen.

§248

Beroende på omstendigheten kan doseringen av medikamentet bli gjentatt flere ganger, men bare så lenge som, enten helbredelsen er oppnådd, eller at det samme midlet slutter å føre til bedring; det siste vil indikere at den resterende delen av sykdommen har forandret seg såpass og har nå produsert en ny gruppe av symptomer som i sin tur tilkaller et nytt homeopatisk middel.

Fotnoten til 246, 5. utgaven.

I tidligere utgaver av Organon har jeg anbefalt at dosen av et vel egnet homeopatisk middel, som regel, burde få lov å fullføre sin virkning før en ny dose av det, eller et annet middel, ble gitt.

Den anbefalingen baserte jeg på at erfaring hadde vist at,

- 1) man ikke kan oppnå bedre resultater (særlig ikke i kroniske tilfeller) ved å øke dosen selv om midlet er aldri såvel indikert.
- 2) man kan heller ikke oppnå bedre resultater (særlig ikke i kroniske tilfeller) ved å gi gjentatte små doser, selv om midlet er aldri såvel indikert, fordi slike gjentakelser ikke gir livskraften den nødvendige tid til å tilpasse seg de forandringer utløst av den siste dosen før virkningen av den ny dosen inntreffer.

Snarere tvert imot, livskraften blir så opphisset som følge av en stor dose, eller som følge av flere små doser gitt raskt etter hverandre, at reaksjonen er i det fleste tilfeller alt annet enn gunstig hvis ikke rett og slett skadelig.

Derfor, siden jeg ikke hadde noen bedre løsning å foreslå og siden jeg ønsket å etterfølge alle forsiktighetsregler i tråd med "*si non juvat, modo ne noceat*" (hvis du ikke vet, prøv i hvert fall å ikke skade), anså jeg det som klokt å anbefale homeopatene, som betrakter sine medmenneskers velvære som sitt høyeste mål, å gi, i alle sykdomstilfeller, kun en så liten som mulig dose av medikamentet og la den virke ferdig.

Jeg gjentar, den aller minste dosen, fordi det har vist seg, og det vil fortsette å vise seg, å være en ugjendrivelig grunnsetning innen homeopati at den beste dosen for et riktig utvalgt middel alltid vil være den aller minste dosen av høyt potensert preparat (X) (Når Hahnemann sier X mener han 1 sukker granulater impregnert med C30 potens. Disse sukkerpiller er på størrelsen med et valmuefrø hvorav 100 stykker veier en grain altså 65 milligram - en sukkerpille veier et halvt milligram.- Se paragraf 270: fotnote nr. 5, i den norske utgaven eller fotnote nr. 153 i den engelsk utgaven) og det såvel ved kroniske som ved akutte sykdommer. Den sannheten er den uvurderlige eiendom av ren homeopati og vil stå som et uoverkommelig hinder som vil beskytte homeopati fra "afterkunste" (vranlære? -kvakksalveri?) for så lenge som allopatier (og ikke minst den moderne bastardslekt som blander homeopati med allopati) fortsetter, som kreft, å gnage på pasientenes livskraft ved å påføre dem større og større doser av medikamenter.

Ikke desto mindre, selv om erfaring viser at en eneste liten dose kan være tilstrekkelig for å oppnå alt som kan, under gitte omstendigheter, forventes at dette medikamentet, særlig i tilfeller av milde sykdommer eller hos barn og hos meget mottagelige voksne, må man samtidig innse at i mange tilfeller, tja egentlig, i de fleste tilfeller av langvarig og iherdig sykdom som er blitt forverret av uskikket medikamentbruk, så vel som i

tilfeller av alvorlig akutt sykdom, at en eneste dose av våre høyt potenserte midler aldri vil strekke til for å utvikle midlets til sitt fulle kurativt potensiale.

Som følge av det, vil det ubenektelig ofte være nødvendig å gi flere doser av samme medikament om vi ønsker å påvirke livskraftens patologi såpass at det setter i gang en reaksjon som er sterke nok til å utrydde den delen av den opprinnelige sykdommen som midlet er homeopatisk til. En eneste dose av et veltilpasset middel, vil høyst sannsynlig være til stor hjelp, men vil ikke, på langt nær, være nok.

Problemet er at en forsiktig homeopat aldri vil våge og gi gjentatte doser av det samme midlet igjen og igjen, fordi erfaring viser at den prosedyren ikke fører til noen som helst fordel, snarere tvert imot; nøyaktige iakttagelser har, gang på gang, avslørt at den prosedyren bare medfører ulemper.

Selv om man gir kun den aller minste dosen og selv om midlet er utmerket godt utvalgt, vil det som regel, oppstå forverring når man gir, det samme midlet 2, eller 3 dager på rad.

Kommentar fra oversetteren; La oss oppsummere innholdet av fotnoten så langt. Hensikten med fotnoten er å forklare hvordan man "Justerer intervallene mellom gjentakelser", men la meg påminne homeopaten at man aldri må legge opp til noen automatikk (Kfr, paragraf 169 hvor Hahnemann sier at hovedregelen for videre medisinerer er at man skal revurdere tilstanden så ofte som mulig og forsikre seg om at virkning av det siste gitte midlet (eller dosen) ikke har endret tilstanden så mye at et annet middel er bedre indikert). Diskusjonen i fotnoten er kommet så langt at Hahnemann har sagt, på den ene siden at man oppnår de beste resultater ved å gi en eneste dose, og han understreker at dosen må være minst mulig. På den annen side, innser han at det finnes tilfeller hvor den ene dosen ikke er tilstrekkelig. Dilemmaet oppstår når man konstaterer at å gjenta doseringen ikke fører til annet enn forverring. Hahnemann kommer nå til å se mer detaljert på to alternative løsninger, som han ikke anbefaler, og avslutte med et tredje alternativ, som er det som han har god erfaring med. La meg kalle disse alternativer 1, 2 og 3. (kommentar slutt)

Alternativ 1: Homeopaten, som er overbevist om at han har valgt et passende middel, og som ønsker å forkorte behandlingstiden, vil nødvendigvis, siden all erfaring tyder på at gjentatte doseringer fører til forverring, komme til den konklusjonen at den eneste utveien er å øke dosens størrelse. Så, isteden for å gi et eneste granulat, velger han å prøve med 6, 7 eller 8 granulater impregnert med høyt potensert fortykning, sågar 2 hele dråper av preparatet på en gang. Dessverre ble resultatet, uten unntak, mindre gunstig enn det han hadde forventet og ofte førte det til skader som iblant ble meget vanskelig å rette på.

Heller ikke å gi lavere potenser i slike store doser førte til bedre resultater. Erfaring viser at man forkorter ikke helbredelsesprosessen ved å gi større doser i håp om å hisse livskraften opp til en patologisk tilstand som er så ekstrem at den tilsvarende opprinnelige sykdom i intensitet. Det som skjer når man gir større doser er at livskraften blir så voldsom og brått påvirket at den ikke har tid til å forberede en gradvis og helbredende motreaksjon; resultatet blir at livskraften oppfatter medikamentets virkning som et fiendtlig angrep og forsøker å eliminere inntrengeren ved å forårsake oppkast, diaré, feber, svette, osv.

Følgelig er målet til vår uaktsomme homeopat, fjernet fra rekkevidden og hans forsøk ender i frustrasjon. Lite eller ingen framskritt er oppnådd i den tilsiktede helbredende retning; snarere tvert imot, pasienten blir tydelig svekket, og for en lang stund framover vil gjentagelsen av, selv den aller minste dose av samme medikament, være helt utenkelig om man ikke ønsker å ytterligere skade pasienten.

Alternativ 2. En annen løsning som er blitt forsøkt for å forkorte helbredelsestiden er å gi mindre doser tettere inn på hverandre. Men, erfaring viser at, mange små doser av samme midlet gjentatt med korte mellomrom, vil bli akkumulert i organismen helt til de omsider trer i kraft samtidig, og vil, bortsett fra ved noen sjeldne unntak, føre til samme skade som en stor dose. Livskraften, fordi den ikke har tid til å innhente seg i den korte tiden mellom dosene, blir overmannet, hindret i å sette i gang en kurativ reaksjon, og tvunget til passivitet av den dominerende medikamentelle sykdommen som overfaller den. Det er den samme skadelig prosessen som vi daglig bevitner når pasienten er behandlet med store doser av allopatiske medikamenter.

Alternativ 3. For unngå de fellene jeg har skissert ovenfor, slik at vi kommer i mål med bedre treffsikkerhet, og for å la midlene utvikle sitt fulle potensiale uten å være til skade for pasienten, har jeg i det senere tid adoptert følgende fremgangsmåte. Jeg har innsett at for å finne den korrekte middelvei, vi må både la oss styre av hvert individuelle middels iboende natur, samt av pasientens kroppslige konstitusjon og av sykdommens omfang.

La oss se på noen eksempler

KRONISK PSORA

Når det gjelder tilfeller hvor Psora har utviklet seg hos forholdsvis friske pasienter av robust konstitusjon, selv om vi bruker den alle beste dosen (Sulphur X), ser vi at det sjelden er tilrådelig å gjenta doseringen oftere enn en gang i uken.

Når det gjelder svakere eller mer sensitive pasienter angrepet av utviklet psora, vil det ikke være fornuftig å repetere dosen oftere enn hver 10., 12., 14 dag eller i hvert fall ikke før medikamentet har sluttet å virke.

I tilfeller hvor psora har utviklet seg vil det vise seg at ikke mindre enn 4, og ofte mer enn 6, 8 til og med 10 doser av Sulphur X vil måtte bli gitt etter tilpassede intervaller for å fullstendig sløkne den delen av sykdommen som Sulphur (for å holde oss til vårt eksempel) har evnen til å utrydde. Det gjelder i de tilfeller hvor man ikke tidligere har misbrukt Sulphur som allopatisk preparat (Hahnemann kommer om et par avsnitt til å anbefalte en taktikk som kan brukes når Sulphur har vært misbrukt tidligere).

Om man følger denne framgangsmåten, selv om utslettet dekker størstedelen av kroppen, vil en nylig oppstått (primær) hudutslett hos en forholdsvis frisk og robust pasient la seg kurere i løpet av 10, 12 uker ved å gi en dose (1 granulat) Sulphur X (C30) en gang i uken; det vil bare sjelden være nødvendig å gå inn med en mellomdose av Carbo vegetabilis X (her igjen en gang pr. uke); og helbredelsen vil skride fram uten den minste utvortes behandling, bortsett fra hyppig klesskift og en kunstig diett.

Når det gjelder de andre store kroniske sykdommer vil man også ofte vurdere det som nødvendig å gi 8 eller 10 doser av Sulphur etter hverandre, men det er ofte bedre i stedet for å gi Sulphur i uavbrutt rekkefølge å gi, med jevne mellomrom, et annet middel, det midlet som er nest best indikert, det midlet som dekker tilfellet nesten like bra som Sulphur (og det midlet er ikke sjelden Hepar sulphuricum calcareum), slik at man gir en dose Hepar etter hver andre eller tredje dose av Sulphur, og at man lar Hepar virke så lenge som 8 eller 14 dager før man begynner med en ny serie av 3 doser Sulphur.

Det fordi, det er ikke er uvanlig at livskraften ikke lar seg underkaste virkning av flere påfølgende doser av Sulphur, (selv om disse doser er gitt med en ukes intervall og uansett hvor bra Sulphur er tilpasset sykdommens symptomer) og det fører til at livskraften vil markere sin protest ved å bringe fram noen moderate Sulphur symptomer i løpet av behandlingen. Når dette skjer er det noen ganger tilrådelig å gi en dose Nux vomica X og la den virke i 8 eller 10 dager slik at kroppens natur (les livskraften) på nytt kan ta imot flere doser på rad av Sulphur uten å forårsake forstyrrende symptomer. Noen ganger er Pulsatilla X å foretrekke.

Om Sulphur har vært allopatisk misbrukt (selv om det er for mange år siden) vil livskraften motstå virkningen av medikamentet, selv om den er aldri så meget vel indikert; i slike tilfeller vil livskraften manifestere ved å forverre noen av de eksisterende symptomer etter selv den minste dose av Sulphur, sågar selv om man har inhalert over noen granulater impregnert med Sulphur X. Det er en beklagelig omstendighet, som gjør at den beste medisinske behandling er nærmest nytteløs; og vi må innse at allopatisk behandling av kroniske sykdommer fortsetter å produsere slike tragedier, heldigvis er vi i stand til å bote på dette.

I slike tilfelle er det tilstrekkelig å la pasienten inhalere fra et granulat impregnert med Mercurius metallicum X gjennom et nesebor, og la den dosen virke i 9 dager. Det vil gjøre livskraften på nytt mottagelig for Sulphurs gunstige virkning (i verste fall må man la pasienten begynne ved å forsiktig inhalere) og jeg er takknemlig til Dr. Greisseliich von Carlsruhe for å ha lært meg dette.

(Notat fra oversetteren; i min praksis har det vist seg å være vanskelig å få pasienten til å gå med på inhalering av lukten over granulater, derfor har jeg forsøkt å gi den vanlige (10-12 granulater i den størrelsen som vi bruker for 1m, legg merke til at det er 12 ganger større enn de doser som Hahnemann anbefaler) dose av Mercurius til pasienter som overreagere på Sulphur.

Det har også fjernet den overfølsomheten, men jeg anbefaler at man lar forverringene fra Sulphur gå over av seg selv før man gir Mercurius. I de meget få tilfeller hvor utslettet har tatt dramatiske proporsjoner som følge av en Sulphur opphisselse har jeg, særlig når kløen har vært som verst om natten, fått bra resultater med Hepar, gitt for eksempel 1 eller 2 dager etter Sulphur og dersom huden fremdeles ikke viser tegn til å gro etter at Hepar har dempet kløen har Psorinum, gitt et par dager senere, ofte vist seg å akselerere en retur til tilstand slik som det var før Sulphur ble brukt).

Når det gjelder de andre antipsoriske midler (muligens med unntak av Phosphorus X) må man ikke gi dem så ofte med slike korte intervaller, selv om man ønsker å dra mest mulig kurativ virkning ut av midlet. (Når Sepia og Silica er homeopatisk indikert uten at man får anledning til å gi et mellomliggende middel, slik at man for eksempel må gi Sepia 3, eller 4 ganger på rad, da må man øke intervallet mellom dosene). Hepar sulphuricum calcareum gir sjelden en uforstyrrende virkning om man gir den oftere enn hver 14-15 dag.

Jeg tar for gitt at terapeuten vil forsikre seg om at hans valgte middel er fullstendig homeopatisk til tilfellet for han i det hele tatt betrakter muligheten av å gjenta doseringen.

AKUTT TILFELLE.

I et akutt tilfelle må man, i hvert individuelle tilfelle la sykdommens hastighet og sykdommens alvorlighet styre tiden mellom gjentakelser av dosene. I blant blir det nødvendig å gjenta medisineringsen hver 24., 16., 12., 4. time og enda oftere og det så lenge medikamentet, uten å forårsake nye og annerledes symptomer, fortsetter å produsere gradvis og uavbrutt forbedring; men når den forbedringen ikke er tilstrekkelig markant, avhengig av hastighet og alvorlighet av sykdommens utvikling, må man være forberedt på å ytterligere redusere intervallene mellom dosene.

For eksempel når det gjelder kolera, som er den dødligste av alle de akutte sykdommene som vi kjenner til, er det ofte nødvendig i begynnelsen å gi en eller to dråper av svak Camphor uttrekk hvert 5. minutt om man ønsker å oppnå en rask og sikker lindring; mens man, i de mer avanserte tilfeller, blir for eksempel nødt til å gi Cuprum, Veratrum, Phosphorus, osv (X) hver andre eller hver tredje time, andre ganger blir Arsenicum, Carbo vegetabilis osv indikert med like korte intervaller.

ANDRE KRONISKE TILFELLER.

Når det gjelder behandling av såkalt nervøs-feber og annen tilbakevendende feber vil intervallet mellom dosene også la seg justere etter de samme regler som gjelder for akutte tilfeller.

Når det gjelder tilfeller av ren syfilis, har jeg som en regel sett at en eneste dose av Mercurius metallicum (X) er tilstrekkelig. Men svært ofte har jeg måttet gi 2-3 doser med 6 eller 8 dagers mellomrom i de tilfeller hvor syfilis var komplisert med Psora.

I de tilfeller hvor et eller annet middel var sterk indikert, men hvor pasienten er ekstremt overfølsom eller meget svak, har det vist seg at inhalering er en bedre måte å gi midlene på enn å gi substansielle doser av selv meget høye potenser. Slik inhalering gjør man ved å holde åpningen av en liten flask, som inneholder et granulat impregnert med det valgte medikament, først over et nesebor, og hvis man ønsker å øke doseringen også over det andre neseboret og man lar pasienten ta en langdragende kraftig inhalering. Midlene tatt ved inhalering virker like langt som de tatt rett på tunga og man må derfor ikke gjenta doseringen med kortere intervaller enn når man bruker substansielle doser.

(Sitat slutt)

Den fotnoten er blitt fullstendig fjernet fra 6 .utgaven av Organon, men det betyr ikke at Hahnemann forneker den metoden han her beskriver. La oss huske at Hahnemann publisert aldri hans 6 utgaven av Organon. Det er en fakta at alle de homeopater som sørget for homeopatien gulden alder brukt den 5. utgaven av Organon, alle disse homeopater må ha studert den fotnoten med enormt interesse fordi ingen andre steder i Organon er Hahnemann så praksis orientert.

Mange har spekulert på hvorfor Hahnemann ikke publisert hans ny LM system. Svaret kan var at han ikke ønsket å erstatte ”Single dose system” med LM system fordi hvert system har desidert fordeler og ulemper. Etter alt å dømme var Hahnemann villig til å risikere at LM system skulle gå tapte fram for å så tvil på verdien av Single dose systemet.

Paragrafene 245- 246- 247 og 248 har blitt fullstendig omskrevet og jeg antar at Sigbjørn kommer til å bruke en del tid i løpe av forelesning for å forklare de størst avvik mellom LM og single dose system.

I 6. utgaven har andre leden av paragrafen 245 blitt flyttet til begynnelsen av paragraf 246. Ellers om man ser på den samlede innholdet i disse to paragrafer kan man konstatere at instruksjonen og begrunnelsen for den ikke er vesentlig endret, bortsett fra at 2 av de 3 betingelser for å akselerer gjentakelsen er blitt betydelig gjorde om;

I 6. utgaven står det:

- 1- at midlet er tilnærmedesvis fullstendig homeopatisk til tilfellet.
- 2- at dosen er høyt potensert og oppløst i vann og gitt i de korrekt små doser som erfaring har viste å være de mest egnet og at den blir gjentatt med de intervall som optimerer helbredelsen.
- 3- men at graden av hvert dose varierer noe fra den forrige og fra den neste dosen.

Mens i 5. utgaven står det:

- 1- at midlet er tilnærmedesvis fullstendig homeopatisk til tilfellet.
- 2- at dosen er så liten at den korrigerer livskraftens kurs uten å hisse den opp til en for kraftig reaksjon
- 3- at man justerer intervallet mellom gjentakelsen (se fotnote) etter sykdommens individuelle natur, slik at man unngår å forårsake nye og annerledes symptomer som ikke opprinnelig hører til sykdommen under behandling.

Paragrafene 249 til 256 handler om evaluering av midlets virkning.

Paragrafene 249, 250 og 256 tilsvarer punkt 10 i det skjemaet vi brukte i forelesning 11 og handler om tilfeller hvor det har dukket opp nye og annerledes symptomer.

I forelesning 11, nevnte jeg på punkt 11 av Kents skjema, at vi må innse muligheten av at slike nye symptomer kan være gamle symptomer (som pasienten har glemte om) som er kommet tilbake. Derfor er det ofte tilrådelig i noen tilfeller å vente for å se om ikke disse symptomer forsvinner av seg selv.

Det er merkbart at Organon ikke åpner for muligheten for slik tilbakevending av gamle symptomer. (§ 280 retter lyset på tilbakevending av gamle symptomer, men sier at dette er resultat av en forverring, altså en direkte virkning av midlet).

Teorien om at gamle symptomer kommer tilbake når man bevitner en helbredelse er et begrep som er blitt podet på homeopati på et senere tidspunkt. Hvis jeg forstår riktig innebærer teorien at som følge av å ha tatt en middel, kan en sykdom som har en kjente forløpe ble avsluttet og at organismen kan, som følge av midlets virkning sett i gang en annen sykdom, som pasienten har opplevde tidligere og som har en helt annet forløpe. For meg virker det som vel lite lang drygde eller som vi sier på engelsk "far fetched".

Teorien er blitt så populær at den er blitt hevet til en "Lov"; den såkalt "Herings lov". Jeg har nok ikke lest alt som Hering har skrevet eller sagt, men jeg har lest det meste av det som er tilgjengelig og jeg finner ingen steder hvor han antyder en slik "lov". Vanligvis er den loven formulert slik "Ved en helbredelse vil symptomene flytte seg fra mer livsviktige organer til mindre livsviktige organer, fra det indre til huden, ovenfra og ned og symptomene vil forsvinne i omvendt rekkefølge av dets opprinnelse".

Slavisk tiltro til "Herings lov" er farlig "sove pute".

Ta for eksempel en eldre dame som lider av svimmelhet; du gir henne et middel og hun ringer deg tilbake etter en uke og sier at hun har fått lungebetennelse. Siden du vet at damen har hatt lungebetennelse for 30 siden tenker du "Aha! Herings lov ikke sant?" og du bestemmer deg for å vente. Det er greit nok å vente når man ser gamle symptomer som kommer tilbake, men disse symptomene må være direkte relatert til den opprinnelige sykdommen, de symptomene må følge sykdommens forløpe og du må alltid vurdere hyppighet, varighet og intensiteten av symptomene (HIV).

Andre ganger dukker det opp nye og annerledes symptomer uten at det betyr at det forrige midlet ble feil valgt eller at det er fare på ferd.

For eksempel en mann som lider av kroniske smerter i leddene har fått Lycopodium og nå klager han over smerter i urinveiene og hyppig urineringstrang. Det kan godt hende at det som skjer er at nyrene har begynt å virke bedre og har begynte å skylle ut nyregrus som forårsaker lokal irritasjon i slimhinnene. Det er mulig at nyrene, når de er blitt rensset, vil klare å fungere bedre og vil med tiden hindre at det samles slagg produkter i leddene.

Jeg tror ikke at homeopati er tjent med å skrive under "lover" som er dårlig formulert og ufullstendig.

En hjørnestein av homeopatens tankegang er at alle tilfeller er individuelle og at terapeuten må være forberedt på å betrakte hvert tilfelle som noe fullstendig nytt som han aldri har blitt konfrontert med før.

Den eneste loven vi har i homeopati er, når alle forholdene er lagt til rette, at et middel vil fjerne de symptomene som midlet selv kan forårsake. Vi vet at vi kan påvirke forskjellige prosesser, men vi kan aldri forutsi, eller ta kontroll over, det som kommer til å skje etter at vi har påvirket denne prosessen.

Å si at vi har oppdaget lover som styrer helbredelsesprosessen er en tom drøm.

Paragrafene 249 og 250 er utvetydige; når det dukker opp nye symptomer av betydning, da vil disse forverringene stå i veien for en helbredelse og de må fjernes.

Særlig paragraf 250 sier at når forverringene øker fra time til time, er det ikke bare homeopatens rett, det er hans plikt, å antidote.

Men du må ha is i magen i mange tilfeller.

Hvor mange ganger ser man ikke pasienter som blir forkjølet etter å ha tatt et middel, svært ofte vil du oppdage at pasienten er vesentlig bedre når forkjølelsen er over enn det han var før. I slike tilfeller er man fristet til å tenke at midlet har gitt kroppen styrke nok til å sette i gang en "renselsesprosess" som er gunstig på sikt.

Derfor...

før du vurderer å antidote, må du forsikre deg om at det ikke har skjedd noe bedring på en annen vesentligere plan. Mer om det når vi kommer til paragraf 253.

Paragraf 251 har jeg nevnt flere ganger før. Det er den som prater om virkning av bland annet Rhus tox og sier at disse midler har to motsatte typer av primær virkning og at det hender at midlene har ikke noe virkning når man gir dem. Når sånn er det ofte lurt å gi det samme middel, samme dosen en gang til fordi da vil man muligens merke at den virker som forventet.

252 hevder at grunnen til at et godt valgt midle ikke virker er at man ikke har fjernet opprettholdende faktor.

253 er en viktig paragraf siden den forteller oss hvilket tegn vi må legge mest vekt på når vi vurderer hvorvidt et middel har begynt å helbrede, den er ganske godt oversatt til Norsk og jeg ber deg om å lese den omhyggelig, legg særlig vekt på fotnoten!

I den paragrafen sier han at det første tegn til en begynnende helbredning ofte er noe som skjer på den mental plan som gjøre at pasient kan si noe så paradoksalt som at:

”Mine symptomer er blitt verre, men jeg føler meg bedre!”

Fotnoten til paragraf 253 er viktig fordi Hahnemann sier at den type av ubeskrivelig forbedring kommer bare til syne dersom dosen som er gitt er tilstrekkelig LITEN.

Det er viktig å ikke lar seg lure og tru at pasient er bedre, når han ikke er det, eller å tru at han ikke er bedre når han er det. Så det gjelder å være nøktern og skjerpe sin observasjons evner.

I paragraf 254 sier han at det finnes pasienter som ikke har evner til å rapporter slik forbedring eller forverring og at det finnes pasient som ikke vil innrømme slik forbedring eller forverring.

Men i paragraf 255 sier han at det er derfor at det er så viktig å ha notatene sine i orden slik at man kan konfrontere pasienten med hans tilstand før han tok midlet. Han sier at dersom ingen av de gamle symptomer har forandret seg og så lenge det ikke er tilkommet noe nye og annerledes symptomer, hvis en forandring til det bedre på det mentale plan som er så vanskelig å sette ord på har skjedd, da kan man regne med at midlet vil omsider, med tider og stunder, gjøre at det andre

symptomer vil bli bedre, og at dersom slike ikke skjer er det en sikkert tegn på at det har skjedd noe som har antidotet midlet. Det blir selvfølgelig en utfordring for terapeuten å finne ut hva disse andre ting er og finne måter å fjerne dem.

Paragraf 256 går enda lengre og sier at, selv om pasienten påstår at han føler seg bedre, hvis det har oppstått nye og annerledes symptomer vil disse nye symptomer værre et så stort hinder til helbredelse at når de er markante og langvarige må du sette spørsmålsteget ved midlets kurative evne.

Paragrafene 257 og 258 gir meg dårlig samvittighet.

Hahnemann ber oss om å hverken ha "Favorite-midler" eller å ha fordommer mot midler som man aldri har brukte eller brukte bare med dårlig resultater.

Jeg ber deg om å lese disse paragrafene flere ganger og om å gjøre et merk i boken slik at du finner dem igjen.

Det er ikke uventede og det er forståelig at midler følger moten, det er vanlig at når man første har stiftet kjennskap til et middel at man vil begynne å "se" den overalt. Det er ubenektelig at det fleste travelt homeopater har favoritt midler, for min del er Rhus tox et slik Favoritt, jeg bruker den ofte og som en regel bestemmer jeg meg for den i løpe av 2 - 3 minutter.

Jeg vet at det er en skam og at jeg burde skjerpe meg, men på den andre siden kan jeg si på mitt forsvar at jeg gikk i læren hos Arild Sunde som kanskje mer enn noen andre Norske homeopat er kjente for å bruke mange "rare små midler" og at jeg nøler aldri meg å gi et for meg ukjente middel dersom den er indikert.

Men i praksis hender det at det går unna!

For eksempel; S.L. dame mot slutten av 30 årene ringer fordi hun har vondt i venstre overarmen, det er like før hun må syke melde seg. Jeg kjenner damen litt; hun er hard som spiker, ikke den typen som gir opp i første motbakken. Hun jobber med rengjøring om dagen og steller fjøset om kveld. Hun har hadde vondt i 6 uker og det hele begynte etter en anstrengelse. Smerten sitter meste i venstre triceps, men brer seg derifra til hele armen og opp over nakken. Det er verste om morgen, men det blir bedre når hun er kommet i gang, men aldri helt bort, smerten kommer tilbake for fullt på ettermiddagen og om kvelden når hun tar det med ro.

Hun har ikke vondt om natten, fordi som hun sier "Jeg er så utslitt at jeg sover som en stein." Før hun legger på røret spør hun om jeg har et middel for tørr hud på hælen som sprekker og danner skarp kanter som ødelegger sokkene.

Det interessant er at jeg hadde en pasient for noen år siden som var veldig plaget av lignende sprekke på hælen, hun hadde fått mange forskjellig midler av både meg og andre homeopat.

En dag ga jeg henne Rhus tox basert på totaliteten av symptomene slik som jeg så den dagen og sprekken forsvant i løpe av noe uker og kom aldri tilbake. Rubrikken (Extremities; CRACKS, Feet, heels // soles) gir Lyc. og Ars.

Modalitetene, utløsende faktor og beliggenheten for S.L. smertene tyder alle sammen rett mot Rhus tox (Extremities; PAIN; upper arm, left). Siden jeg vet av erfaring at Arsenicum og Rhus tox jobber bra

sammen sender jeg Rhus tox 20OX3 og Arsenicum Im med instruks om å ta en dose Rhus tox og ring meg dagen etter.

Dagen derpå ingen forandring.

Ta Rhus tox en gang til (kfr. Organon § 251).

Dagen etter; kanskje litt bedre om morgnen, men nå er det tilbake for fullt. OK jeg ber henne om å vente til smertene er helt på toppen og ta Rhus tox en gang til.

Dagen etter; Nei hjalp ikke, det vil si at armen er den samme, men hodepinene er bort.

Hodepinene?

Ja, jeg har hadde hodepine hvert dag, men nå at nakken ikke er så stiv lenger er hodepinene bort.

Når skjedde dette? Et par timer etter den første dosen og bihulene har også løsnet.

Jeg ber henne om å ta Arsenicum nå, (den kan ikke skade) og dessuten har jeg kurert kronisk migrene hos mora hennes med Arsenicum. Jeg må også si at posten her opp kan ta opptil 5 dager for å kom fram (trur det eller ei) og at damen må tross alt holdes på ben og jobbe videre.

Så gikk jeg til Materia medica og repertoriet for å finne et mer passende middel.

Jeg tenkte at Rhus tox er veldig nær, men ikke bra nok. Jeg brukte 3 timer og kom fram til Sticta pulmonaris som jeg sendte i brev. Jeg hadde bedt henne om å ring meg da hun fikk brevet, men hun ringte tilbake dagen etter uanmeldt: "Arsenicum den gjorde underverk!!, Armen er helt bra, fremdeles litt ømme i nakken".

Hvilket slutning kan man dra av slik erfaring, var Rhus tox den riktig middel allikevel, men den trengte litt mer tid, eller er det Arsenicum som "åpnet opp" for Rhus tox?

Og de 3 timer jeg brukte for å kom fram til Sticta er de bortkastet?

Jeg har brukte Sticta en gang før, for en ung man som hadde en imponerende forbruk av den nesespray som var så populært for noen år siden, dersom han ikke brukte den hver dag ble slimhinnen i nesen tørr som sand. Poenget er at Sticta er også i et rubrikk som vi har anledning til å bruke svært ofte (Nese; CATARRH, extends to frontal sinus). Neste gang jeg har en pasient med bihulebetennelse vil jeg spør om hun ikke helt tilfeldigvis har vondt på baksiden av venstre armen.

Slik er det at man lærer Materia Medica.

I praksis bruker jeg de samme 20 midler svært ofte, 30 andre midler bruker jeg ofte, så er det en 50 midler som jeg har brukte 1, 2-3 ganger, så har jeg 100 midler som jeg går og vente på, men aldri har fått anledning til å bruke enda.

I begynnelsen av dine karriere anbefaler jeg at du lærer deg 20 midler og at du lære dem godt så at du har dem på fingre tuppen.

Du vil i tillegg til det, nødvendigvis måte lære å bruke noe små midler, særlig hvis du ofte er konfrontert med "lokal" plager som høysnue, urinveies infeksjon, migrene, iherdig hud problemer, osv.

Paragrafene 259 til 263 handler om diet og livsførselen under homeopatiske behandling. I andre forelesning sa jeg en god del ting angående bruken av kaffe, om du er i tvil lese notatene en gang til. Det er ikke tvil om at man må lær seg å kjenne igjen det som kan hindre en helbredelsen (Kfr.§ 4).

I noen ekstrem tilfelle kan det vær ønskelig å følge anmodningene som er nedskrevet i fotnoten til § 260, men for mine del må jeg innrømme at jeg vil heller la pasienten bestemme selv hvor skapet skall stå.

Alt i alt er det muligens minst like viktig og huske på hva Hippokrates sier;

38) Mat eller drikke som er måtelig verre, men som faller mer i smak hos pasienten, er å foretrekke framfor mat som er bedre, men som appellerer mindre til pasientens smak.

50) De ting som man er blitt vant til over lengre tid, selv om de er verre enn andre ting som man ikke er vant til, vil vanligvis ikke forårsake mye forstyrrelser, men noen ganger må man akseptere å endre sin vaner.

51) Å drive ut, fylle opp, oppvarme, kjøle ned eller på andre måter påvirke kroppen på en brå og drastisk måte, er farlig; og alt som er overdrevent er fiendtlig overfor naturen; men det som kan gjøres pø om pø er trygt, særlig hvis man kan ha et mellomledd fra den ene til den andre.

Særlig i akutt sykdom er det viktig at pasienten lærer seg å vite hva han ønsker.

Jeg takker for deres oppmerksomhet og applauderer deres utholdenhet.
Hele maks Egon!

Svangerskap

Før vi begynner.

Homeopati er ikke noen prøve og feile metode; valg av middel er alltid basert på symptomene, men hvilket symptom? Totaliteten? men da havner man nesten alltid med Sulphur, som aldri forresten er et dumt forslag.

Eller skulle man ta den meningsfulle totaliteten, som betyr at man tar i betraktning kun de symptomer som er relevante for den nåværende plagen og hvor man eliminerer de symptomene som lar seg forklare ut fra den patologiske prosessen. En slik prosess fordrer at man har bra kunnskap om anatomi, fysiologi og patologi.

Og graviditeten er en tilstand hvor slik kunnskap er særlig viktig pga den omfattende og raske forandringen som både mor og barn er utsatt for. Ja da pappa'n også går gjennom mange forandringer (slutt å mase !). For å tilegne seg slik kunnskap tviler jeg på at det finnes en bedre bok enn H.N. Guernsey "The application of the principles and practice of homeopathy to OBSTETRICS". Guernsey (1832 – 1871).

Om du regner litt på tallene i forrige parentes finner du ut at Guernsey dødd 39 år gamle. Han var en utrolig begavet man som må ha begynte å studere homeopathy meget tidlig. Han var blant den gruppe av pioner som introduserte homeopati til Amerika og han var duse med folk som Hering og Farrington. Farrington er et annet menneske som jeg ofte har sitert i løpe av disse forelesninger og Farrington dødd 38 år gamle.

Det er meget rart hvordan disse ung mennesker kunne gjøre som my på så kort tid. Guernsey er forresten "The father of the keynote system". Det er han som fant ordet, det er han som sammenlignet homeopati med musikk og som lærte oss, at svært ofte, hele midlet vil fall på plass når keynoten er til stedet.

STERILITET

Tenkte at det er på sin plass å begynne forelesningen om graviditet med en liten "å propos" om steriliteten, men før vi går dypere inn i materialet må jeg si noen ord om vaginismus, som er et av de få skilsmissegrunnlag som er akseptert av den katolske kirken.

Vaginismus er en smertefull hyperfølsomhet i skjeden som, i verste fall, fører til at skjeden låser seg fullstendig ved minste berøring og effektivt stenger ute alle kandidater. Man kan i grunnen si at den besøkende gledespreder er mottatt som om han er en kaktus, så det er ingen overraskelse at **Cactus grandiflora** er hovedmidlet for den tilstanden.

Cactus er best kjent for sin oppstrammings virkning på hjertet, men det viser seg at midlet har den samme oppstrammings-effekt i alle kroppsdeler (Generalities; CONSTRUCTION; as if caged with wires twisted tighter and tighter***). Oversatt til Norsk vil denne siste

rubrikken bety; sammentrekning som om man ble fanget i et bur laget av stål tråder som blir strammet mer og mer. At Cactus ofte er nøkkelen til den legendarisk kyskhetsbelte vises i følgende rubrikker (Genitalia Female, VAGINISMUS, preventing coition*** // Genitalia Female; CONSTRICTION; vagina, from touch***).

Selv om Kent har en temmelig lang forelesning om Cactus viser det seg at midlet er sjelden indikerte bortsette fra når det gjelder tilfeller hvor hjertet er betydelig påvirket. I min begrenset praksis har jeg aldri hatt klaff med midlet for hjerte trøbbel og jeg aldri har kommet i nærheten av å bruke den for vaginisme, men Arild Sunde som hadde en stor praksis i Lillestrøm fortalte meg at midlet virker for den siste nevnte tilstand. Midlet virker også for nevralgiske type av smerter høyre opp i livmoren når livmoren klypper seg voldsomt sammen i løpe av menstruasjonen (Genitalia Female; CONTRACTIONS; Uterus, menses, during ***).

Som vi ser går virkning av midlet her igjen i retning av smertefull sammentrekning og å trekke sammen er, etter mitt skjønn, alt midlet kan gjøre. Men slik sammentrekning behøver ikke å være smertefull og du må være våken når pasienten sier at han er nummen i venstre armen og at den er ødematøs. Med ødem mener jeg en hevelse som etterlater en fordypning når du trykker på den. Vennligst se på disse rubrikker: (Extremities: NUMBNESS, Upper limbs, left *** // in heart disease ***) og (Extremities: SWELLING; Hand, ødematous ** // endocarditis**) Endocarditis er en betennelse av hjertets indre, som oftest selv klaffene og er som oftest av revmatisk karakter.

Hvis du nå slår opp (Extremities; SWELLING Hand, left, with heart problems **) vil du se at Cactus er det eneste middel i rubrikken.

Når det gjelder hjerte ser vi at den er så sterke belastet at det fører til hjerteklapp, pustebesvær til og med besvimelser, men at hovet fornemmelse vil være den at hjerte blir klyppet sammen, ble strammet opp av et band, eller fanget inn i en rustning (Chest. CONSTRICTION: armor, as i from an *** // band, as from a *** // Heart, grasping sensation***).

Jeg tviler ikke på at i et tilfelle hvor Cactus vil være indikerte at symptomene vil være så markant at det vil være vanskelig å ikke se midlet hvis man bruker repertoriet. Problemet kan være å skille den fra andre "hjerte midler", men selv om du skulle finne på å gi Aconitum, Rhus toxicodendron, og særlig Aurum når Cactus egentlig er indikerte, tviler jeg på at du ikke vil få en sjanse til å rette på dine feiler ved en senere anledning. Og selv om alvorlighet at tilfellet skulle føre til at du gir LATRODECTUS MACTANS eller sågar Arnica, må du for alle dele aldri glemme...Tabacum

Men det merkelig er at Vaginusmus har ikke noe med hjertet å gjøre og at Cactus kan kurere dette symptom må betraktes som en Rare, Strange and Peculiar som ikke lar seg forklare ved noe teoretisk krumspring, men enda må den brå, smertefull og ekstrem sammentrekning betraktes som en Keynote for Cactus. Er ikke det litt rart?

Nå, kan vi begynne;
Rubrikken (Genitalia Female, STERILITY) gir oss ca. 50 midler.

Det vil muligens hjelpe litt om jeg kommer med en del tilleggsinformasjon hentet fra Gentry (The concordance repertory of the materia medica). Gentry har brukt de mest pålitelige kilder bl.a. Hahnemann.

- Bromium; En kraftig kvinne i tredveårene, gift men barnløs i 8 år, ble gravid tre måneder etter å ha tatt dette midlet.
- Calcarea carbonica; Menstruasjon for tidlig og for rikelig.
- Sulphur; Med for tidlig og rikelig menstruasjon; følelse av svakhet i genitalia.
- Alettris farinosa; pga slapphet (atony) i livmoren.
- Aurum pga mental depresjon.
- Caulophyllum og Kreosotum pga utfloden.
- Kali bromatum som følge av seksuelle overdrivelser.
- Lachesis pga livmorkatarr.
- Natrum carbonicum samt smertefulle menstruasjoner.
- Angustura og Ferrum samt total fravær av seksuelle lyster. (Ferrum har i tillegg ingen følelse i skjeden i løpet av samleiet)
- Eupatorium perfoliatum pga slapphet (atony) i eggstokkene.
- Phytolacca med smertefull menstruasjon av revmatisk opprinnelse.
- Platina med kronisk eggstokkbetennelse; ømhet og overfølsomhet.
- Agnus castus og Conium med undertrykt menstruasjon. (Conium vi dessuten ofte ha ømme hovne bryster)
- Amonium carbonicum med sparsom menstruasjon.
- Graphites med forsinket menstruasjon (også Phosphorus og Causticum).
- Med rikelig menstruasjoner Calc-c., Nat-m., Sulph., Merc., Millef., Phos., Sulph-ac..
- Med menstruasjon som kommer for tidlig Calc-c., Nat-rn., Sulph., Sulph-ac., Mill.
- Mercurius; Sterilitet eller alt for lett unnfangelse.
- Natrum carbonicum og Sepia pga av rikelig slim sekret etter samleie.
- Natrum carbonicum har slapphet i skjedens lukk muskler som gjøre at sæden renner ut; Se Kent M,M, nederste på side 765.
- Borax underletter unnfangelsen; sterilitet med etsende utflod.
- Phosphorus Nymphomania, sterilitet med overdrevenne seksuelle lyster.

Pulsatilla er ikke nevnte i Gentry, men det er et middel som man må tenke på for sterilitet særlig hvis det er ledsaget av innbilt svangerskap som vi skal komme tilbake til om et øyeblikk.

Et middel til som jeg vil nevne som er hentet fra Hering; **Anagalis arvensis**. Hering sier under avsnittet "graviditet" at; "Midlet gis til kuer som ikke vil ble gravid". Anagalis er tydeligvis et interessant midle, Kent fikk dessverre ikke anledning til å bevilge midlet en forelesning, men han nevner Anagalis i forbifarten under Croton tiglium.

Kent sier at Anagalis har samme type utslett på hendene som Rhus tox og Sulphur. Ellers er Anagalis et av de mange forsømte midler. Boericke nevner det uten å greie å skape et varig inntrykk, Clarke gir en bedre beskrivelse, det mest fullstendige skjema er å finne hos Hering, men det er i Anshutz "Old and forgotten..." at vi finner det beste bildet. Jeg sitere et kort avsnitt av den sistenevnte.

"Vi tenker på Anagalis i det følgende kliniske tilfeller; Hypochondriasis, mania, epilepsi. Dobbelt syn, gråtstær, flekker på hornhinnen. Syfilis, hepatitt og forhardning av leveren, forstoppelse, betennelser i endetarmen (hos hester), hemoroider, nyrebetennelser, økt urinering (hester), Forelesning 14.

nyregrus, syfilis med mentale forstyrrelser, neseblod, smerter i korsryggen, gonoré, fravær av menstruasjon, kreft i mamma, sterilitet (hos kuer), tæringsyke, lumbago, kløe, gikt, svette tilblandet blod (hos kalver), ødem, varige sår, slangebitt og rabies, begunstig utdrivelse av fliser, betennelser i magesekken (hester). "

Etter denne innledningen som viser midlet "polycrest" egenskap gir forfatteren et detaljert skjema. Karakteristikken av midlet er intens kløe, eller retttere sagt en slags kiling, som kan forekomme omtrent hvor som helst på kroppen.

For min del akter jeg å bruke Anagalis i framtiden, ikke bare for kuer som ikke blir gravide, men også for eksem på hendene som tilsvarer Kents beskrivelse (side 482).

Avslutningsviss om Anagalis vil jeg poengtere at den greske betydningen av ordet oversettes til "å le høyt", og at den mentale siden av midlet bildet er preget av munterhet og at dette er i streke kontrast med Sepia som er et middel som er my brukte for barnløshet.

Og til slutt et tips som kan være verdt å legge bak øret eller et annet sted hvor du kan finne det når ingen andre råder hjelper. Be damen ta Natrum muriaticum oppløst i en spiseskje konjakk kvelden rett før samleiet. Jeg hadde alltid tenkte at tipset kom fra Hering, men nå har jeg skaffet nærmest alt han har skrevet, og fant ikke tipset, og nå husker jeg ikke hvor jeg leste at han hadde sagt det, anyway!, her er "sitatet"; "Natrum muriaticum in brandy, a table spoonful, evenings, is said to produce conception from intercourse the following night. Several surprising examples of this have been related to me."

Det interessant er at siden jeg formidlet tipset har jeg vært kontaktet to ganger av tidligere kandidater og blitt fortalte at det har prøvde tipset og at det har virket.

P:S: Merkelig nok er Sepia, som ikke er nevnte, det midlet som statistisk sett, i min praksis, har gitt beste resultater hos unge damer som ønsket seg barn. Eller sa at de ønsket seg barn, mens kroppsspråket, adferd, livsstil osv, ga klar beskjed om at et barn, akkurat nå, passer omtrent like bra som et hår i suppa.

Sant nok har disse Sepia damer snarere vært plager av tidlig abort enn av ufertilitet og det er egentlig ikke helt det samme ting. Men det er usbeknektelig at Sepia kan gjør mye for damer som har et sterk behov for fysisk og mental anstrengelse på det viset at disse damer slipper noe på kravene og begynner å ta livet litt mer med ro.

I bland kan Sepia føre til at disse damene, endelig...gir signaler om at "Ja! Vi elsker!"

Et siste middel som burde ha innvirkning, når den er indikert, på damer som nekter å ha barn er ...Platina.

Som konklusjon vil jeg si at fuglene leger aldri egg før de har laget redet ferdig og jeg lure på om ikke også menneske burde ikke ha barn før de har laget et HJEMME.

Når det gjelder **innbilt svangerskap** kan man anbefale Caulophyllum om dette forårsaker symptomer i livmorregionen og Thuja eller Crocus om det er merkelige bevegelser i magen som får pasienten til å tro at hun er blitt gravid.

Det er bare å innrømme at i den forrige setning jeg har nevnte to midler som jeg må si noe mer om.

Caulophyllum (247) er et middel som fikk bare et begrenset prøvning (av Burt), men som viser seg å ha vært brukte i lang tider av Amerikansk Indianer. De kalt det faktisk for "The skaw remedy" og skaw er navnet Indianene kalt kona si. Det sier litt om hva de brukte midlet for. I homeopati er Caulophyllum kjente som en "valuable women remedy" (en verdigfull kvinne middel) fordi midlet har en spesifikk styrkende effekt på livmoren. Nash var den først som påpekte at den er indikerte når damen føler seg svake og at den svakhet oppleves som en INDRE SJELVING, takket var den indikasjon skal han ha kurert flere tilfeller av langvarig blødning.

Guernsey, han som ga oss the keynote system sier om midlet at når i løpet av forlosning som varer alt for lenge, smertene stanser på grunn av utmattelse, at en dose Caulophyllum vil raske styrke vedkommende og at smertene vil kom i gang igjen. Derfor har midlet blitt brukte av mange som et rutine midlet å gi til alle kvinner som skal føde. Guernsey sier at midlet kan brukes når smertene er alt for voldsom uten at det førere til forlosning.

Guernsey sier i boken "Keynotes of the Materia Medica" at midlet brukes for "shynere" når smertene er krampaktig (G.F. PAIN, labor-like, false *** // spasmodic***) og at smertene flyr overalt i magen. Også for livmor blødning etter fødselen, særlig hvis det har vært en rask fødsel, at blødning er rikelig og skylles en manglende tonus av livmoren slik at den ligger slapp og ikke greier å trekke seg tilbake. Det finnes flere dramatiske indikasjoner for midlet, men siden vi ikke har adgang til fødestuen er det nokså meningløss for meg å nevne flere.

En siste indikasjon for midlet er dets virkning på revmatisk smerter i de små ledd, særlig i fingrene og tærne. Overraskende nok er midlet ett av bare to midler i fet type for smerter i fingrene (Extremities: PAIN, Fingers *** // rheumatic**) og når det gjelder selv leddene er midlet det eneste i fet type i rubrikken ((Extremities: PAIN, Fingers, Joints *** // rheumatic ***). Og det er i den anledning at jeg brukte Caulophyllum for en skogsarbeider som hadde hatt revmatismer i meste av kroppen som ble atskillig bedre med Causticum tror jeg det være. Men Causticum gjorde ikke noe for fingrene før jeg ga Caulophyllum som løsnet fingrene slik at Causticum kunne fullføre arbeidet.

Crocus (1106) er også et interessant middel. Dets full navn er Crocus sativa og er bedre kjente som ...Safran den dyreste av alle krydder.

Man burde prøvde å huske at Crocus har 3 keynotes.

Man burde alltid tenke på Crocus når man ser svart blod som henger som istapper. Jeg har brukte bildet en gang før når jeg pratet om Mercurius, men Crocus skal være enda mer strengete enn Mercurius og når det gjelder Mercurius var det bare snakke om neseblod, når det gjelder Crocus er det blødning fra alle kroppsåpning. Særlig livmoren. Blodet blir svart, slimete, klumper seg og danner lang svart strenger som henger fra den blødende åpningen.

Det neste keynote er en merkelig fornemmelse av at det er noe inn i magen som lever sitt eget liv. Det kan også være i brystet. Noe som beveger seg, som flytter på seg, som spretter og hopper! (Abdomen:

MOVEMENTS *** // jumping ** // menses, during **) Det kan være en presis følelse eller det kan være en innbildning, en fikse ide, men Clarke sier at Crocus har ofte hjulpet damer som klager over at barnet beveger noe voldsomt i løpe av graviditeten.

Guernsey sier at symptom er vanligere enn det man vil tru og at det forekommer hos begge kjønn, men når symptomet dukker opp hos damer som nærmer seg overgangsalderen at det har lett for å skape en tanke om at man er gravid.

Det tredje keynote er rask alternering av mentale symptomer, fra voldelig raseri anfall til ynkelig anger, eller fra ustoppelig latter til tårer.

For graverende mental tilstand med innbilt graviditet burde man kunne forvente bedring ved hjelp av Veratrum album, og eventuelt Sabadilla om symptomene passer (Mind; DELUSIONS; pregnant).

Sabadilla er et middel som vi skal presenterer senere i forbindelsen med høysnue, men midlet forårsaker en merkelig forvirring som gjøre at vedkommende innbiller seg at han lider av en reke merkelig sykdommer som deformere kroppen hennes (Mind, DELUSIONS; body, erroneous ideas as to the state of his***). Det er i den forbindelse at hun kan også innbiller seg at hun er gravid. Disse innbiling kan være temmelig ekstrem og også påvirker men: (Mind: DELUSIONS; abdomen is fallen in, his stomach devoured, his scrotum swollen***)

Ellers er **Pulsatilla** det første midlet jeg vil tenke på, særlig hvis det skyldes en ustabil emosjonell tilstand og enda mer hvis puppene hovner opp og begynner å produsere melk. Hunder og katter som av praktiske grunner er avskåret fra sin naturlig formeringstrang, reagerer bra på Pulsatilla. For å understreke at innbilt svangerskap ikke er til å spøke med vil jeg sitere i sin helhet et tilfelle kurert med Pulsatilla, hentet fra Hering.

"Magen begynte å vokse for omtrent et år siden, snart etterpå følte hun markant bevegelse i maven som av et barn; i de neste måneder fikk hun morgenkvalme akkurat som i løpet av forrige svangerskap, hun fikk også det samme sterke begjær etter unaturlige fødeemner. Magen fortsatte å vokse, puppene ble fyldigere og begynte å bli fulle av melk. Alle de symptomer som ved tidligere svangerskap, bortsett fra at hun hadde regelmessig menstruasjon som varte tre-fire dager, lite blødning uten smerte og meget blekkblødning. Da hun satte seg kunne man tydelig se gjennom hennes klær bevegelser i magen som av et barn".

ALLMENT

De fleste kvinner er usedvanlig friske i løpet av graviditeten, men mange kvinner er plaget av diffuse symptomer som ikke faller inn under noen diagnostisk kategori. Dette kan begynne allerede fra 3, eller 4 uken. Man føler seg trøtt og oppblåst, litt svimmel og hodepine.

Svimmelheten eller en følelse av at man er lett og har ingen riktig bakkekontakte, er ofte ledsaget av en slags gaidaløshet; orker ingenting; søvnighet eller søvnløshet er med i bildet; vanskelig å fokusere eller at alt blir mørkt enten idet man bøyer seg eller reiser seg opp; syneforstyrrelser i form av kortvarig blitz; tendens til å falle når man bøyer seg; hodepine med følelse av å ha noe tung som presser opp på hodet eller bak i nakken; hjerteklapp; nervøsitet; skjelving osv. Oftest er disse symptomene mer utpreget om morgenen eller om kvelden.

Disse symptomene er en direkte følge av den fysiologiske prosessen som foregår i kroppen og en følge av den ekstra belastningen det innebærer å måtte jobbe for to. De er viktig å pass på dietten og at pasienten får nok hvile og nok mosjon, men vær også særlig oppmerksom på klærne, pass på at pasienten tilpasser sin garderobe til den nye kroppen.

De fleste av disse symptomene vil forsvine ved hjelp av det "konstitusjonelle" midlet, særlig hvis det er gitt på et tidlig tidspunkt, derimot dersom svimmelhet og hodepine er utpreget kan du tenke på følgende midler.

Aconitum passer for vitale og kraftige kvinner. De ser friske ut med rosa kinn og pen hud, men de er rastløse og blir lett opphisset. Passer særlig når svimmelheten kjennes som om hun har drukket alkohol, mest når hun reiser seg fra en stol og det er ikke uvanlig at hun detter bakover i stolen.

Besvimer nesten og det svartner foran øynene når hun reiser seg opp, særlig fra liggende stilling, alt blodet fyker til hodet og det trykker i pannen. Sterk hodepine, øynene blir røde og glansfulle, tåler ikke lys, kan ha svarte flekker som svømmer foran synsfeltet. Aconitum pasienter kan også lide av en form for mage forstyrrelser som til dels kan gi kvalme, karakteristikken er at alt de spiser smaker bittert, **alt er bittert bortsett fra vann**. I slike tilfeller når kvalmen er med i bildet har pasienten en brennende følelse i magesekken som brer seg hele veien opp til munnen og særlig tungen. Husk at Aconitum er et av hovedmidlene for agoraphobia (av det greske agora = markeds plass) og at Aconitum pasienter vanligvis er meget tørste.

Belladonna når blodet samler seg i hodet, hodet blir varmt og svimmelheten fører til at pasienten snubler mens hun går. Skjelving i kroppen og øresus. Tåler ikke den minste lyd. Tunghet og trykkende hodepine øverst på hodet eller i pannen rett over øynene: det føles som om hodet utvider seg og blodet dunker og pulserer. Markant pulsering i halsblodårene, ansiktet blir rødt, øynene er ømme og røde, pupillene er utvidet, blitz foran synsfelt, ser dobbelt. De kan få oppkast i løpet av hodepineanfallet og kan ellers føle seg kvalme over lengre perioder, det typiske er at de har en vond smak i halsen, men at selve maten smaker normalt, pasienten kan si at de **føler seg kvalm i halsen !!!!!**.

Gi **Glonoine** dersom hodepinen kommer brått på, når det føles som om blodet er pumpet kraftig fra hjertet rett opp til hjernen og slår mot skallen. Mørbanket følelse i skallen, verre av å riste på hodet, bedre av kalde omslag. Pulsen er hard og rask. Ansiktet kan være blekt og dekket av kald svette eller knall rødt, stirrende blick og glansfulle øyne. Øresus med knirking og smelling i ørene.

Nux vomica passer for hissige kvinner som ikke får nok mosjon, som røyker og drikker for mye kaffe, sier ikke nei til en dram. Symptomene er verst om morgenen og bedre i frisk luft. Midlet passer bra når svimmelheten er ledsaget av en følelse av å være i en slags bakrus, synet er tåkete, her også øresus. Hodepinen er av en rivende eller dragende karakter. **Forstoppelse er nesten alltid med i bildet**, også vond smak i munn, besk, bitter, sur eller rett og slett pyton. Pasienten er overfølsom for sterke lukter og kan bli kvalm av lukten av for eksempel blomster, eksos og kanskje mest av alt tobakksrøyk.

Opium for svimmelhet når man reiser seg opp fra stolen eller sengen, når man bøyer seg osv. En følelse av å være i bakrus og av å være meget søvnnig. Sover dårlig, **snorker**. Ansiktet svulmer opp. Kan virke temmelig fjern. Midlet vil være særlig effektivt når svimmelhet eller hodepine er ledsaget av forstoppelse og at avføringen kommer i form av små svarte kuler.

Platina når hodepinen øker gradvis til det når en meget smertefull topp, og så minker og forsvinner gradvis. Passer også for hodepine som følge av forargelsen eller vrede. Hodepine med konstant behov for å spytte, spyttet er smakløst eller søtt. Passer bra for nervøse eller (tør jeg si "hysteriske") kvinner. Symptomene er verre ved hvile og bedre av bevegelser.

Pulsatilla når svimmelheten er verst etter å ha bøyet seg, da kan synet forsvinne helt for en stund. Hodepinen er pulserende, men det kan også forekomme stikking. Hodepine på en side av hodet, hodepine annen hver dag. Nummenhet i kroppsdelen, **nummenhet i den side man har ligget på**. Symptomene er verst om kvelden og ettermiddagen og bedre om morgnen, men pasienten kan bli plaget av en forferdelig vond smak i munnen når de våkner som ikke går bort før de har skyldt munnen med mye vann. Legg merke til at Pulsatilla pasienten vanligvis ikke er tørst. Midlet passer for snille og milde kvinner med en kropp som er skaffet for å ha barn.

Men husk **Sulphur**. Finner du ikke noe bedre middel nøle ikke med å gi Sulphur. Passer best når pasienten er **plaget av varme**, når pasienten har så mye blod i kroppen og opp i hodet at det forårsaker neseblod. Hodepine med pulserende smerter, varmt hode og kalde føtter, all slags hodepine, stort sett verre av bevegelse og av å gå i frisk luft, verre av stress.

KVALME

Kvalme, oppkast og **halsbrann** er de hyppigste svangerskapsplager, det pleier å begynne i 5. eller 6. uke og varer til den 16. uken. Hvis det begynner før og/eller varer ut over det er det ikke så lett å kurere, jeg tviler på at de midler jeg nevner her under vil hjelpe i et slikt tilfelle, men de vil muligens lindre. Tilstanden er kurerbar, men du må finne det rette midlet og det kan være hva som helst.

Kent nevner i sin "lectures" på side 633 at **Symphoricarpus racemosus** vil hjelpe når det er mye oppkast. Vi har ikke mye informasjon om Symphoricarpus, midlet har blitt prøvd og det eneste symptomet som kom fram var nettopp kvalme og oppkast som minnet de kvinnelige prøvere om sin svangerskapskvalme. Sammen med kvalmen er en total avsky for mat i alle former, selv tanken eller synet av mat er motbydelig, kvalmen er også verre av å ligge på ryggen. Midlet har blitt brukte med suksess når kvalmen og oppkast var nærmest konstant.

Jeg har hatt anledningen til å prøve midlet i et tilfelle hvor ingenting annet av det jeg prøvde hadde hjulpet. Symphoricarpus virket nærmest momentant, men det holdt bare for en dag, så vi repeterte midlet. Vi repeterte faktisk 10 ganger, alltid med samme resultatet. Til slutt turde jeg ikke repetere midlet lenger og jeg mistet pasienten. Bedre lykke neste gangen ?

Capsicum er et annet middel som er veldig effektivt for å fjerne halsbrann eller sure oppstøt, det vil si at midlet virker, nesten garantert, men de ganger jeg har brukt det er symptomet kommet tilbake etter en uke eller så. Det vil si at jeg husker et tilfelle hvor en dame med halsbrann under graviditeten ble kurert med en eneste dose av Capsicum, men damen hadde mange andre indikasjoner for Capsicum: bland annet var hun meget sprudlende, jovial og latter mildt, hun var også obese og hun kom ikke for halsbrann; hun kom for øre problemer med betennelse i bena bak øre: det vi kaller petrous ben. Capsicum er det eneste middel vi kjenner som påvirker den type av betennelse, så jeg vet ikke om denne eksempel teller for halsbrann (Ear, INFLAMATION; petrous portion temporal bone* //Ear: CARIES; petrous portion temporal bone***)

Pulsatilla er et annet middel som har veldig godt rykte på seg for å kurere halsbrann under graviditeten, men jeg har ikke hatt mye klaff med det heller, det virker, men det holder ikke. Richard Hughes anbefaler Calcarea carbonica og det høres ikke så dumt ut. Et annet middel som helt sikkert vil lindre er **Robina**, særlig hvis det er verst om natten mens man ligger. Du finner halsbrann i repertoriet under Stomach; HEARTBURN.

Men husk Sulphur som har halsbrann om morgenen, på formiddager og om kvelden. Halsbrannen hos Sulphur er verst etter måltidet, særlig hvis hun spiser egg.

Når det gjelder rutinebehandling av **kvalme** og oppkast ved graviditeten må jeg si at du må behandle det som mer enn bare et mageproblem, men når ingen andre middel er indikert er det lurt å begynne med **Ipecacuhana**. Midlet passer best når det faktisk er magen som er i ulage slik at maten blir kastet opp rett etter måltidene; føden er kastet opp ufordøyd.

Ferrum er et annet middel som er kjent for å kaste opp rett etter eller til og med i løpet av måltidene, men Ferrum i motsetning til Ipecacuahana kaster opp helt uten anstrengelse. Ferrum er ikke et av de klassiske midler for svangerskapskvalme, men dersom pasienten er blek med en tendens til å rødme veldig lett, og at det viser seg at pasient er "anemisk" og at hun tar jerntabletter, da kan du begynne å tenke på Ferrum. Om pasienten i tillegg har den forbløffende evnen til å begynne igjen med måltidene rett etter å ha kastet opp, da kan du føle deg temmelig sikker på at Ferrum kommer til å hjelpe din pasient.

Oppkasten hos **Ipecacuahana** er mer voldsom og den stanser heller ikke etter at maten er kommet opp, brekningene fortsetter slik at de kaster opp slim og deretter kommer også gallen. Kvalmen blir ikke bedre etter oppkast, men pasienten opplever i blant at de blir søvnige etter oppkast. **Kvalmen er nærmest konstant** og verre av all bevegelse, pasienten får mye spytt i munnen, munnen lukter vondt selv om tungen er overraskende nok helt rent, hicking er ofte med i bildet. Pussig nok tross disse symptomer har pasienten ofte "lyst på noe, men jeg vet ikke hva", begjær for snadder og sukkertøy, men avsky for mat. Selve magen føles avslappet og litt oppblåst, kolikk kan forekomme og diaré er det vanlige, da er avføringen ofte grønnaktig og til og med sitrongul.

Arsenicum har også oppkast rett etter eller/og under måltidene, men den pasienten er mye mer **rastløs og engstelig**, kvalmen er mer forbundet med en brenning i magen og pasienten er **veldig svak** og avmagrer raskt, ofte meget blek i ansiktet. Brennende smerter er typisk for midlet. De pleier å ha bra appetitt for frukt og grønnsaker, men avskyr kjøtt, bitter smak i munnen etter å ha spist. De får diaré, avføringen kan inneholde ufordøyd mat (Stool; LIENTERIC) og diaréen som de fleste andre plager er bedre av bevegelse; går rundt og rundt i rommet og sliter hull i teppet. En bekreftelse for Arsenicum er konstant tørste for små mengder, de har en ubehagelig følelse av at kaldt vann ligger og plasker i magesekken så de vil helst ha luken drikke (motsatt av Bryonia som vil helst drikke kald).

Det neste 2 midler som er klassiske for svangerskapskvalme er Nux vomica og Sepia, hos disse 2 midler kan man tydeligvis spore kvalmen tilbake til livmoren.

Hos **Nux** vomica er kvalmen desidert verst om morgenen, og hun føler at hun hadde blitt bedre om hun bare kunne kaste opp, men oppkastene kommer sjelden spontant slik at hun må sette fingeren i halsen. All føden lukter vondt, særlig tobakk er motbydelig. Besk og sur smak i munnen, halsbrann, bittert oppstøt og krampaktig hikka er mer utpreget enn hos Ipecacuahana. Selve oppkastene tar formen av klebrig slim som brenner og svir. Hun sover dårlig, særlig etter 3 om morgenen, er deprimert og irritabel, vil være alene, begjær for kaffe og alkohol. **Magesmerten sitter i selve magesekken, det er verst rett etter å ha spist og varer under hele fordøyelsesprosessen**, det føles som en stein i magesekken (Stomach; STONE, eating, after***). Alltid når Nux vomica er midlet vil den karakteristiske krampaktige forstoppelsen være med i bildet. Se også Nux vomica under avsnittet "Allment"

Sepia er veldig lik Nux vomica og midlene kompletterer og passer bra etter hverandre, så det er ingen katastrofe om du bommer første gang. Sepia er mer indikert hos kvinner som har en historikk med livmor problemer. Ikke uvanlig hos en gravid Sepia er at de har en følelse av at det sitter fast en ball i endetarmen som ikke går bort selv etter at de har vært på do (Rectum; LUMP, sensation, of, stool, not amel by***). Det som er karakteristisk for Sepia er at **kvalmen er bedre av å spise** og av å ligge, men samtidig... Kvalm i søvn! (Vertigo; SLEEP, during ***).

Det finnes en rekke midler hvor kvalmen er bedre av mat, men ingen har det så markant som Sepia. Men Sepia kan også ha en følelse av tomhet i magesekken, men de orker ikke å spise fordi selve tanken på mat gjør dem kvalm.

De får ofte en meget vond smak i munnen, det smaker egentlig dritt (Mouth; TASTE, manure**) og de er samtidig plaget av raping som lukter og smaker av råttne egg. Når det gjelder mat har de særlig avsky for kjøtt og brød, men de har ofte **begjær for** sur mat, frukt, sitroner og til og med **eddik**. Selve oppkastene er vanligvis mer flytende og hvit, som melk (Stomach, VOMITING; milky, during pregnancy*).

Sepia kan også få utflod og kløe i underlivet under svangerskapet og på det viset minner det om Kreosotum. Kreosotum har mindre kvalme og oppkastene er spesiell fordi frokosten og middags måltidet går bra, det er nærmest kun kveldsmaten som Kreosotum har problemer med å hold nede (for Kreosotum se lengre ned). Den neste sterke indikasjon for Sepia er at hele magen føles tom, det merkelige er at denne tomheten føles tung, særlig når hun tenker på mat, og at **tomheten er bedre av å rape!**

Det neste midlet som er klassisk for svangerskapskvalme er **Pulsatilla** særlig hvis det er ledsaget av halsbrann og/eller en slags smerteløs pulsering i magesekken. Pulsatilla har alle de vanlige symptomer for svangerskapskvalme kombinert med de mentale trekk som karakteriserer midlet, verre av varme, må ha luft osv er også med i bildet. Sepia og Nux er mer frossen Pulsatilla er desidert varm og ofte ikke tørst, rett og slett avsky for vann er ikke uvanlig. Typisk for Pulsatilla er at tungen har et hvitt belegg og at munnen lukter nesten umulig vondt om morgenen når hun våkner, **det første hun gjøre når hun står opp er å skylle munnen.**

Tom rap som smaker og lukter av den maten hun nettopp har spist. Magen er øm særlig sidene og livmor regionen, hun får kolikk og kvalmen er verst etter å ha kastet opp, oppkaste er etterfulgt av diaré, og det typiske er at diaréen er av varierende karakter når det gjelder konsistens, lukten og fargen (Stools, CHANGEABLE***). Kvalmen og oppkaste er verste om kvelden og diaréen kommer om natten. Avsky for varmt og begjær etter kald mat, t.o.m. iskrem, men de tåler ikke iskrem og kan ha mageforstyrrelser etter å spiste iskrem. De kan også være meget uvel etter å ha forspist seg på svinekjøtt og/eller fet mat.

Tre midler til som jeg vil nevne for kvalme i de første måneder er Tabacum, Petroleum og Nitric acid.

Tabacum er både kvalm og svimmel, det begynner ved minste bevegelse, men er bedre av frisk luft særlig hvis de har anledning til å ta en spasertur i frisk luft. Pasienten er meget blek i løpet av anfallet og har kaldsvette over hele kroppen. En merkelig ting som er blitt rapportert er at kvalmen er **bedre av å avdekke magen.**

Nitric acid har den bemerkelsesverdige modaliteten at hun er bedre av bevegelser, særlig å kjøre bil eller sitte på bussen er gunstig for henne. Typisk for Nitric acid er også **sterk luktende urin.** Nitric acid kan ha et veldig sterkt **begjær for fet mat**, men hun tåler ikke det og blir kvalm.

Petroleum er verdt å forsøke, jeg holdt på å si hvis ingenting annet har lyktes, men særlig hvis bevegelsen er meget plagsom, kvalme og svimmelhet etter måltid og da mørkner det foran øynene, konstant behov for å spytte og **diaré kun om dagen** (motsatt av Pulsatilla) er indikasjon for midlet. Irritabilitet og frossenhet som Nux vomica, følelse av å være på en båt ledsaget av hodepine i bakhodet, **sulten etter avføringen** og smerter i magen bedre av å spise vil bekrefte valg av midlet.

Men husk **Sulphur** som for å sitere Hering har "Morgenkvalme i løpet av svangerskapet, som ikke resulterer i oppkast, med svimmelhet og sykelige perioder på formiddagen; rikelig spytt, spytt som har en smak som gjør henne kvalm; avsky for kjøtt; begjær for øl og cognac." og "Konstant kvalm, kaster opp alt som kommer i munnen; iherdig forstoppelse, het øverste på hodet; tomhets følelse i magesekken; iskald på føttene."

Av de symptomer som Hering ramser opp vil jeg trekke fram i lyset at spyttproduksjonen er øket og at selve spyttet gjør henne kvalm, det ser ut som om hele kvalme symptombildet stammer fra det motbydelige spyttet, det er en bra anledning for å minne dere om at "Motbydelig (Mind; **DISGUST**) er et sentralt tema i Sulphur sitt symptombilde.

Når det gjelder kvalme som er forlenget utover det første 3 måneder vil det ofte være atskillig vanskeligere å finne det rette midlet og det blir ofte nødvendig å grave opp symptomer ut i fra pasientens fortid, i verste fall blir det nødvendig å (skrekk og gru!) forville deg dypt inn i jungelen av pasientens ubevisste.... Det er merkelig at skolemedisin som kaller den varige svangerskapskvalmen for "hyperemesis" mener at den tilstanden skyldes kun psykosomatisk faktor. Personlig har jeg mest lyst til å tro at tilstanden har en ren fysiologisk forklaring. At **Arnica** kurerer kvalmen og oppkast som kommer av barnets bevegelse i magen tyder på at kvalme og oppkast kan ha sterk fysiologisk tilknytning (Abdomen; MOVEMENTS of the fetus cause nausea and vomiting*).

Natrum muriaticum er kanskje det midlet som er mest nærliggende for kvinner med psykologiske (spy-kologisk?) problemer forårsaket av svangerskap. Husk at salt holder igjen og at Natrum muriaticum er redd for å bli såret eller redd for å miste en som de er veldig glad i. Natrum muriaticum er også absolutt hovedmidlet for svimmelhet under svangerskap (Vertigo; PREGNANCY***). Kvalmen er verst om morgenen, men er i tillegg ledsaget av hodepine som varer hele dagen.

Både Lilientbal og Boeninghausen er enig i at Natrum muriaticum er indikert for hva de kaller "obstinate cases" med andre ord terapi resistent. Sympombildet minner mistenkelig om anoreksi, de mister smaksansen, alt smaker som sagflis, de har ikke appetitt til tross for at de er meget sulten og magesekken føles tom, de får halsbrann etter å ha spist, og har oppguling av slimaktige klumper hele tiden (Stomach; ERUCTATION; waterbrash, pregnancy, during**). De har mye spytt i munnen, mye syre i magen og får en øm smerte i magesekken. Natrum muriaticum har kurert oppkast og kvalme i de siste månedene av svangerskapet. Begjær for salt og avsky for brødmat, **drømmer om innbruddstyver**.

Lilium tigrum på den andre siden er et middel som passer når det er påvist at livmoren er kommet ut av stilling, framfall, men også tilbake snudd livmor slik at den hindrer avføring og legger opp til hemoroider eller presser mot blæren og forårsaker hyppig urineringsstrang. Kvalmen er det vanligste, men de har i tillegg mye slim i halsen som de må kremte opp hele tiden. Magen som hos Sepia og Natrum muriaticum føles tom, men hos Lilium tigrum føles det som om huden på magen er strammet opp.

Disse pasienter har også mye hjerteproblemer, hjerteklapp og følelse av at hjertet hopper over et slag eller har stanset (Chest; PALPITATION, pregnancy, during***). Veldig nervøs og oppgiret pasient som holder på med noe støtt, løper rundt seg selv i nærmest hysteriske anfall av hastverk (Mind; HURRY, occupation, in***// desires to do several things at once***). En veldig stresset pasient som opplever at hun mister kontroll (Mind; WILD feeling in the head*). Helt annerledes enn Natrum muriaticum, men ikke så ulike Argentum nitricum.

Kali carbonicum faller kanskje mellom disse to motsatte poler. Typisk for Kali carbonicum er at de er kvalme, men kaster aldri opp. Kali carbonicum er en type pasient som liker å ha **kontroll** og svangerskapet er en tilstand hvor man er nødt til å la ting gå i sitt eget tempo. Oppkast er også en tilstand hvor man mister kontroll og Kali carbonicum, føler seg fullstendig utmattet, svak, falmer bort og besvimer når hun kaster opp.

De blir søvnige mens de spiser. Kvalmen er stort sett bra så lenge de sitter i ro, men kommer så snart de beveger seg. Når de går er ryggsmerten også mye verre. Ryggsmerten er nærmest konstant, men muligens mest markert klokka 3 om natten som er foreverringstid for Kali carbonicum plager (Back; Lumbar, night, **3 a.m.*****) Smerten fra korsryggen over rumpe ballene og ned i lårene (Back; Lumbar region, extending: glutei muscles and thighs*** // legs, down the *** // nates***). Ryggen føles svak og de føler at de kunne legge seg rett ned på gaten for å hvile, orker ikke et eneste skritt til. Stikkende smerter i magen, i verste fall som av en knive.

Jeg vil nå ramse opp i alfabetisk rekkefølge noen andre midler som ifølge Lilienthal har kurert svangerskapskvalme, det er underforstått at kvalmen og oppkast er blant symptomene, jeg nevner bare noen av karakteristikkene.

Acetic acid.(345) Kent sier at avmagring, svakhet, anemi, appetitt tap, brennende tørste og rikelig urinering er en kombinasjon som indikerer midlet (sukkersyke?). De svetter urimelig mye. De er engstelige pasienter som alltid er redde for at noe fælt kommer til å skje. Vondt i magesekken som av et **magesår bedre av å ligge på magen**: kunne med fordel leges til rubrikken (Stomach: PAIN; lying, on abdomen, amel) fordi rubrikken inneholder kun et annet middel.

Aletris farinosa. (58) Kent anbefaler for livmor problemer, han sier dette midlet burde ta Kreosotums plass for oppkast hos gravide kvinner, når symptomene stemmer overens. Legg merke til **ufrivillig urinering** og kronisk forstoppelse. Pasienten er søvnig.

Anacardium. (2224) Kvalmen er bedre av oppkast og **kvalmen forsvinner mens hun spiser**. Anacardium vil sannsynligvis også ha hukommelses problemer. Anacardium kan være like forstoppet som Nux vomica og og i slike tilfelle vil hun oppleve følelse av at det sitter en plugg fast i rumpa, på en måte ikke så ulike Sepia. Kan ha en tendens til å banne og bruke fæl språk.

Argentum nitricum (2250) føler at magen... og hodet er oppblåst! Begge symptomer er bedre av å **rape**, men raping kommer ikke lett, men i gjengjeld er den veldig **kraftig** når den først kommer. **Verre av sukker**. Stresset pasienter. Rede for det rareste ting. Impulsiv.

Asarum europeum. (997) Et av våre kaldeste midler, **fryser støtt**. Passer i begynnelsen av svangerskapet når pasienten kaster opp absolutt alt. Pasienten er meget **følsom for lyd**; lyden av fingerneglar som sklir på avisepapir kjører dem til vanvidd (Mind; SENSITIVE; noise, to, slightest***). Levitasjon? (Mind; DELUSIONS; air, that he is hovering in, like a spirit*)

Bryonia (4780) **når alt er verre av bevegelse**. De våkner med kvalme og kvalmen er betydelig verre når de prøver å reise seg, det eneste som hjelper er å ligge helt stille. Kvalmen er verre etter å ha spist og kvalmen er ofte økt idet de drikker, men kan bli bedre etter å ha drukket, men drikken må være kald, dersom de drikker lunkent varmt da er sjansen stor for at de umiddelbart vil kaste opp (Arsenicum vil helst drikke lunkende). Tørre lepper, tørr munn, veldig tørst for store mengder med lange intervaller. Hodepine ledsaget av **forstoppelse** med hard og uttørket

avføring. Alt er verre av varmt vær og varm føde. Bryonia pasient er vanligvis i dårlig humør. (Firekantet mentalitet).

Cimifuga (1236) også kalte Actea Racemosa er ikke nevnt av Lilientbal, men midlet har en så sterk tilknytning til livmoren at den burde teoretisk sett komme på tanken. Kent sier, at Actea racemosa, som han kaller det, utvikler mange symptomer i løpet av svangerskapet og nevner blant annet "Kvalm hele tiden". Hering i en fotnote nevner at midlet forårsaker kvalme og oppkast hos seks av de kvinnelige prøverne mens ingenting hos de førti mannlige prøverne merket noe mage symptomer, og han sier videre at Cimicifuga er et viktig middel for behandling av kvalme og oppkast under svangerskapet (Mind LOQUACITY; changing quickly from one subject to another** // Mind. DELUSIONS; insane, that she will become ***).

Cocculus (2678) er hovedmiddel for plager av søvn mangel (Generalities; SLEEP, loss of, from***). Føler at **kvalmen sitter i hodet**, tungen har et tjukt gul belegg. Kvalmen hos Cocculus er veldig sterk, husk at det er et av hovedmidlene for reisesyke. Total avsky for mat, lukten til og med **tanken på mat er nok til å forårsake oppkast** (Stomach, NAUSEA, food, thought of ***) (Colchicum passer kanskje best for pasienter med revmatisk konstitusjon, Cocculus muligens dersom det er tendenser til MS ol.). Cocculus har sterke tendenser til lammelser, samt med kvalmen kan de oppleve at deler av kroppen dovner bort. Metallsmak i munnen. Kolikksmerter i magen som om to steiner blir gnidd sammen.

Coffea (1277) opplever **kvalmen i halsen**. Søvnløshet. Lav smerteterskel.

Colchicum (2180) avsky for mat, syn og særlig lukten, i blandt selve tanken på mat forårsaker oppkast (Cocculus). Kan ikke stå eller ligge med utstrakte armer og ben uten å kast opp. Må ligge med arm og ben bøyd mot kroppen eller sitte på huk.

Conium (3913) kvalmen er verst eller kommer bare mens hun ligger, mest av alt når hun snur seg i sengen (Vertigo: TURNING, in bed, on ***). Puppene er oppsvulmet og ømme. Conium kan ofte ha problemer med å late vannet på det viset at urin stopper og starter mange ganger før de har tømt blæren (Bladder; URINATION, interrupted***).

Gossypium. (38) Stor avmagring av svakhet, tenkbar når tilstanden truer med spontan abort. Kvalmen kommer om morgenen så snart hun rører seg i sengen. Voldsomme brekninger uten oppkast. Brekker seg, men det kommer først bare luft, deretter litt spytt, senere noe slim, i blant noe galle, men sjelden matrester. Etter disse anfall er hun så utmattet at hun besvimer. Allen sier i Handbook under Clinical: Verdigfull middel for tilbakehold livmorkakken etter abort. Tumør i kvinne bryst, med hard klumper, sparsommelig menstruasjon, hevelsen av kjertlene under armene, betennelse av lymfe knutter som løper mot underarmen. Morgen kvalm under graviditet med stor utmattelse og besvimelse. Undertrykte menstruasjon. Sterilitet.

Graphites (4006) pleier å beholde god appetitt tross kvalme og oppkast. Se opp for de typiske hudutslett med sprekker som utsondrer et klinete sekret.

Ignatia (2776) nervøse kvinner som føler kvalmen i magesekken. Gulper opp maten. Kaster opp om natten. Mye hikking, brekker seg uten å kaste opp, disse tomme brekninger er lindret av å spise !!

Iodium (2291) er varm. Konstant, voldsom nesten ustanselig oppkast. Pasienten har en enorm **appetitt tross oppkast og avmagrer fort**. Rastløs.

Iris versicolor (737) har mye seig spyttdannelse, spyttet er så klinete at det fester seg på tungen, tenner og lepper når hun prøver å spytte ut. Hodepine forvarslet av synseforstyrrelse. Brenning og sviing i munn, hals og spiserør. Oppkast av seigt slim som henger fra munnen ned til gulvet som "Pizza ost". Allmenn **forverring av å spise sukker**. Særlig hodepine som kommer etter å ha spiste sukker og som blir forvarslet av synseforstyrrelser.

Jaborandi (150) (Se Pilocarpus i Boericke) har enda mer spyttdannelse enn Iris. Sannsynligvis er det ingen andre midler som forårsaker så stor økning av spyttproduksjonen og enten det at spyttproduksjons økning er ledsaget av en økning av svett produksjon eller at svett og spytt økning alternerer om hverandre. Blir rød i ansiktet, får hetebølger. Konstant behov for å spytte, dag og natt. Spyttet renner nedover i halsen i løpet av natten og dette holder henne våken, natt etter natt. Har vært meste anvendte for øye problemer: nærsynte.

Kreosotum (2001) oppkast av søtt smakende slim og vann før frokost. Mye skum i oppkast. Frokost og middagsmåltidet blir ikke kastet opp. Kaster opp kveldsmaten et par timer etter å ha spist, maten er like hel som når den ble svelget. Besk smak i munnen etter å ha drukket vann. Kan ha veldig mye spytt i munnen. Allen nevner i Handbook at Kreosotum vært ofte brukte for oppkast under graviditeten.

Lactic acid (477) er et annet middel som har mye spytt i munnen og kvalmen og midlet konkurrerer med Sepia for "kvalme bedre av å spise". For lactic acid gjelder det særlig frokosten.

Lobelia inflata (482) er tenkbar for pasienter med astma. Rikelig svett etter oppkast og dette er etterfulgt av en prikkende fornemmelse over hele kroppen, som prikket av tusen nåler. Felles med mange midler har de en tomhetsfølelse i magesekken, men det er det eneste midlet som opplever at **tomheten brer seg fra magesekken til hjertet**.

Lycopodium er tenkbar når det er mye gass i magen som ikke går nedover, men kommer opp slik at pasienten raper mye. Oppblåst, stinn med mye rumling, særlig på venstre side. Det finnes to typer appetitt som er motsatt av hverandre, men som begge to svarer til Lycopodium. Den ene er stor appetitt med begjær for sukker, pasienten får hodepine hvis han ikke spiser, men når han setter seg til bords føler han seg plutselig mett etter to, tre matbitt. Den andre er total avsky for mat pga kvalme som følge av oppblåsthet, men når pasienten først begynner å spise da blir han bare mer og mer sulten. Disse pasienter vil ofte ha urineringsvansker med smerter rett før de later vannet og smertene forsvinner når vannet kommer i gang. Blir gjerne diktatorisk.

Sabadilla har felles med Lycopodium at det er et middel som påfallende mange magesymptomer som minner om Lycopodium; samme avsky for mat, med overdreven appetitt når de første begynner å spise, samme begjær for sukker, samme oppblåsthet med romling i magen, samme begjær for varm drikke. Begjær for varm drikke er veldig utpreget hos Sabadilla, de drikker veldig varmt mens Lycopodium nøyer seg med lunken drikk. Chelidonium er et annet middel som drikker veldig varmt. Sabadilla har mindre raping og mer halsbrann enn Lycopodium og Sabadilla tilsvarer en merkelig mental tilstand hvor pasienten innbiller seg at han har en sykdom som deformerer kroppen hans.

Silica er et middel vi ofte glemmer for graviditetskvalme dog Silica er som kjent den kroniske av Pulsatilla. Pulsatilla er gjerne varmere enn Silica, men begge to har et utpreget begjær for kald mat særlig iskrem, forskjellen her er at Silica tåler iskrem meget godt mens Pulsatilla kan bli uvel av iskrem. Magen til Silica er nokså inaktiv, som Kent sier "a do-nothing" tilstand. Iblant kan Silica miste appetitten når han prøver å spise, men som en regel kan man si at Silica som Graphites beholder en god appetitt tross kvalmen og kvalmen er upåvirket av fødeinntaket. Kvalmen er mest utpreget om morgenen og da har de en merkverdig **smake av blod i munnen**. Kvalmen er også verre av alle aktiviteter som øker kroppstemperaturen og da er det gjerne ledsaget av kraftig hjerteklapp.

Staphisagria alltid sulten selv om magen er mett. **Trøstespiser**, husk den spesielle Staphysagria mentaltilstand.

Sulphuric acid (2013) konstant dannelse av vannaktig spytt. Oppkast begynner med hosting, så brekning og oppkast til slutt. **Mye syre i magen (et av de beste midler)**. Magen og halsen er øm ved berøring. Veldig tørst, bedre av å drikke varmt vann; kaldt vann ligger i magen (Ars). Fornemmelse av kulde i magen er et ledesymptom for midlet.

Veratrum album har voldsomt oppkast, i blandt med diaré samtidig (åpner i begge ender). **Rikelig kald svette på pannen** under oppkast er ledesymptomet. Begjær for frukt, sur og saftig føde, også salt, må ha kald mat, spiser isklumper.

Zincum har blodsmak i munnen, forferdelig halsbrann særlig etter sukker, puste besvære og sammentrekning i spiserøret, grafser til seg mat, kan ikke spise fort nok. **Rastløse føtter**.

Bemerkning; det å suge på isbiter vil lamme oppkastrefleksen og dermed hindre oppkast. A propos det ønsker jeg å minne dere om at det å suge på isbiter er en indikasjon for en liten gruppe midler bland dem Veratrum album, men også og ikke minste **Medorrhinum**.

Burnett sier forresten at man aldri skall gi opp et tilfelle av alvorlig svangerskapsoppkast uten å ha prøvd Medorrhinum, han sier videre at i hans erfaring finnes det ingen andre midler som kurerer en like stor prosent av tilfellene. Sant nok er Burnett den homeopat som mer enn noen annen var opptatt av å bruke "nosoder", men enda føler jeg at det vil lønne seg at jeg siterer et litt utdrag fra hans bok Organ disease of women. Dette tilfellet vil kanskje også hjelpe dere å feste på minnet at Aurum muriaticum er et suverent middel for livmorproblemer.

"Gift kvinne, 28 år, kom for behandling 19 Januar 1893, problemet er steriliteten. Hun aborterte for 2 år siden og har ikke blitt gravid siden da. Pasientens ektemann er en respektert kirurg som "ikke tror på homeopati i det hele tatt, vet du!" men han "må innrømme at det er veldig fine greier for kvinner og barn."

Pasienten lider av meget sterk utflod og dette helt siden hun var 13 år. Hele livmoren er hoven og hele partiet foran livmoren er meget ømt ved berøring. Pasienten måtte ved et anledning ligge på ryggen i hele 3 år pga livmoren. Aurum muriaticum 3x (lav potens) (Burnett sier ingenting om repetisjon men jeg antar at hun må ha brukt den daglig for en stund.)

12 mars - Gravid !. Føler seg opplagt og veldig glad, fordi hun hadde gitt opp håpet om å få en familie, men hun har mye kvalme, Thuja 30.

27 april - Det går bra men hun kaster opp om morgenen og det er så ille at det er en sykdom i seg selv. Medorrhinum 1m, som raskt og fullstendig kurerte morgenkvalmen.

Medorrhinum 1m for den type av problem er "a great friend in need and indeed". Mange ganger har kvinner skrevet til meg for å be om "de der sukker piller som kurerer morgenkvalmen" og det er midlet. Men du må være forsiktig og tenk deg om før du repeterer, i dette nevnte tilfellet ble pasienten verre etter den første dosen, det var den tredje dosen som kurerte."

Thank you doctor Burnett !

PTYALISM

Økt spyttproduksjon kan ofte være et problem i seg selv, når den økte produksjonen er et sidesymptom ved kvalme vil det forsvinne sammen med kvalmen. Men det hender at spytt mengden øker til det plagsomme uten at kvalmen er i bildet, slik tilstand kalles "ptyalism".

Du finner 7 midler i repertoriet under (Mouth; SALIVATION, pregnancy, during), 4 av dem har vi nevnt, Helonias er nok et middel som har sterk tilknytning til livmoren og Kali iodatum skulle jeg tenke på som motgiften dersom pasienten har mye amalgam. I tillegg til de midler som er der vil jeg minne om at Mercurius absolutt er tenkbar særlig hvis det er verst om natten, men Iris versicolor og særlig **Jaborandi** har vist seg å være meget effektiv for den type av problem. Men husk også Sulphur, og Natrum muriaticum.

I blandt er ptyalism mer enn bare spyttøkning, tilstanden skyldes en overstimulering av spyttkjertlene og er ofte ledsaget av en stimulering av nervene slik at hele tungen blir oversensitiv.

En kollega av meg kontaktet meg for å få hjelp til en dame som hadde så vondt på tungetuppen, hadde hatt det så lenge, prøvd alt uten å oppnå lindring at hun for alvor vurdert å rive ut alle sine tenner. Jeg studerte midlene i rubrikken (Mouth, SENSITIVE) og fant i Allen under **Sinapis nigra** (vanlig sennep) nærmest eksakt hva pasienten beskrev, kort sagt tåler ikke at tungen kommer i kontakt med tennene. Vi ga midlet og symptomene forsvant i løpet av noen dager og kom aldri tilbake. Jeg ser nå at Sinnapis nigra er et av de få midler som Lilienthal anbefaler for ptyalism under graviditeten. Siden jeg først nevner Sinnapis nigra må jeg føye til at midlet har mye brenning i magesekken, brenning som sprer seg oppover spiserøret til halsen og til munnen, verst etter måltidet, og at det er et middel som godt kunne prøves for halsbrann under graviditeten når den er ledsaget av sviing i munnen.

PICA

er navnet man gir den tilstand hvor man har "dilla" på spesial mat. Det er meget vanlig i løpet av svangerskapet og jeg vil ikke behandle dette som et symptom i og for seg. Som en regel er det helt ufarlig så lenge det ikke går på bekostning av en sunn diett.

Repertoriet, i rubrikken (Stomach; DESIRES; strange things, during pregnancy) setter lyset på **Lyssinum**. Jeg må understreke at man burde vise den største forsiktighet med bruken av det midlet som er laget av spyttet til en hund angrepet av rabies virus. Dette skulle absolutt ikke brukes i lav potens i gjentatte doser. For at jeg skulle ta sjansen på å bruke det midlet hos gravide kvinner må pica være så ekstrem som at hun begynner å gnage på bordkanten eller spise sko og den slags, jeg vil i tillegg forvente ekstrem overfølsomheten for den minste lyd og store mengder av skummende spytt kombinert med tørrhet i halsen, sterk tørste og vanskeligheter med å svelge. Lyssinum er også et av hovedmidlene for tannverk under svangerskapet (Teeth; PAIN, pregnancy***).

Chelidonium som er det andre middel i rubrikken vil jeg tenke på for kvinner som har en historikk med leverproblemer, gul misfargning på huden, smerter under høyre skulder blad og stygt temperament.

Det tredje og siste midlet i rubrikken er **Magnesium carbonicum** som er det tryggeste midlet av de tre. Magnesium carbonicum har en masse interessante symptomer som vi ikke har tid til å gå inn på her og nå, så jeg nøyer meg med å si at Magnesium carbonicum har, felles med Calcarea carbonica, veldig sur luktende avføring, diare i grunn, er veldig sur i mage og har sur oppstøtt som blir verre av å drikke melk.

Det eneste brukbart symptom jeg husker om midlet er at hun før vond i halsen før menstruasjon (Throat: PAIN: menses, before**)

Coopers bemerkning om midlet gir en pekefinger til det området hvor Magnesium carbonicum tilstand fører til; "Magnesium carbonicum er til svakhet begrunnet utømming av nerver som China er til svakhet begrunnet utømming av kroppslige væsker." Som jeg tolker ditt hen at Magnesia carbonica må være et meget utslitt menneske.

Når det gjelder pica vil jeg heller anbefale at man i hvert fall prøver med **Calcarea carbonica** i første omgang.

PRURITUS (klø)

Et annet symptom som ofte følger med i første måned av graviditeten er kløe over hele kroppen. Det finnes ingen utslett og kløen er verre om natten. Allen anbefaler **Dolichos pruriens** og midlet virker meget bra som jeg flere ganger har hatt anledning til å bekrefte. Jeg har faktisk aldri brukte noe annet middel for den type av plagen. For videre beskrivelse se under forstoppelse.

Dersom Dolichos skulle svikte vil jeg falle tilbake på Antimonium crudum som ifølge Gentry har lignende symptomer under graviditeten, Hering nevner også at Antimonium crudum passer for hud problemer i samband med graviditeten. Et annet middel som er verdt å legge merke til i denne sammenheng er **Alumina** særlig dersom kvinnen viser tendens til "pica"(Stomach: DESIRES; lime, slate, pencils, earth, chalk, clay etc,**)

Alumina er tenkbar for kløe på kroppen uten synlige utslett. Kløen til alumina vil kunne spores tilbake til en tørrhet i huden, som hos Dolichos vil kløen være verst i sengevarmen, men Alumina vil rive opp huden slik at den ender med blødning mens huden til Dolichos er mer frisk og tåler belastningen bedre. Alumina vil muligens ha mer kløe i ansiktet hvor det føles som om huden er for stram eller at eggehvite har størknet på ansiktet. Alumina vil som regel ha problemer med å fordøye poteter og være meget forstoppet. Et siste symptom som er en indikasjon for Alumina er kribling og kløe på tunga under graviditeten, det klør så fælt at hun må skrape eller klor seg på tunga (Mouth; ITCHING; Tongue*).

Etterhvert som svangerskapet skrider frem og at magen vokser er mange kvinner plaget av kløe i underlivet. Den tilstand tar hovedsakelig tre patologiske former. Den ene er et hudutslett på ytre kjønnsorganet, den andre er som følge av irritasjon i slimhinnen og er ledsaget av utflod, mens den tredje skyldes en blodansamling i den kroppsdel som resulterer i oppsvulming og en mørk rød-blå misfarging av kjønnsleppene.

I verste fall vil den sistnevnte tilstand kunne føre til åreknuter, rubrikken (Genitalia female, VEINS, varicose) peker mot et titalls midler.

Lycopodium vil helt uten tvil ha vært hovedmidlet for tilstanden og er det første man burde prøve (dersom ingen andre midler er indikert). Det neste midlet som er nærliggende er **Carbo vegetabilis**, disse to kan være vanskelig å skille fra hverandre så det er betryggende å vite at de to midler er på en måte komplementære og følger godt etter hverandre.

Angående Carbo vegetabilis er jeg nødt til å foreta en liten digresjon her for å be dere lese det som Kent sier om Carbo vegetabilis sin relasjon til svangerskapet, altså alt det som står på side 380 og 381 i Kents Materia medica. Det er liten tvil om at Kent betrakter Carbo vegetabilis som et middel som er særdeles bra tilpasset den allmenn tilstand som svangerskapets belastninger forårsaker hos en del kvinner.

Men nå tilbake til åreknuter. Et siste middel som sannsynligvis vil gi bra resultater i slike tilfelle er **Hamamelis**.

Hamamelis er et middel som har en temmelig snever terapeutisk bredde som begrenser seg stort sett til påvirkning av veggene i blodkarene. Før så trudde jeg at midlet ikke vil virke før man anvender det i forholdsvis lav potens i gjentatte doseringer, og at slik framgangsmåte fordrer daglig oppfølging av pasienten for å unngå overdosering og påfølgende ufrivillig legemiddelprøvning. Men... En dag, da jeg følte krenket, bestemte jeg meg for å ta den selv, fordi jeg hadde lest i "The Handbook" at Hamamelis har "Følelse av at han burde blitt beæret av alle de rundt han og at de burde vise ham store respekt for hans mening." Eller som Boericke sier: "Forlanger at man viser han den respekt som han fortjener" (får jeg lov å spør om hatten passer?) Jeg tok noe få granulater av 1m og merket nesten med en gang smerter i testiklene og en pulsering i endetarm åpningen som om jeg holdt på å utvikle hemoroider. Siden da har jeg vist litt mer respekt for dette beskjedne middel og har brukte den bland annet, i 1m, for åreknytter i lår og legene med bra virkning (Extremities, VARICES; Thigh*** // Leg***) og jeg venter i spenning for anledningen til å prøve den på spiserør brokk (Throat, VARICOSIS*** // Pharynx ***).

Angående Hamamelis kan jeg også føye til at som Pulsatilla og Causticum har hun menstruasjons blødning som kommer bare om dagen

(G.F. MENSES, daytime only*) og at det er i sterke motsetning til Magnesia carbonicum, som vi nettopp har nevnte, og som har blødning neste utelukkende om natten (G.F. MENSES, night, more at***// sleep only during *)

Når det gjelder oppsvulming uten særlige åreknutter (Genitalia female; SWOLLEN; pregnancy) vil **Podophylum** være tenkbar dersom tilstanden er ledsaget av livmor og endetarm framfall, samt mageproblemer som ytrer seg i form av diaré med enorm gassdannelse (eksplosiv bæsje).

Mercurius dersom samme pasient sikler mye om natten og dersom kloen er intens og er atskillig verre etter å ha latet vann (Genitalia female; ITCHING, urine, contact of, agg ***). Mercurius er også i rubrikken (Genitalia female; ITCHING, pregnancy, during) hvor vi ser at Sepia er hovedmidlet, det burde ikke være nødvendig å si mer om Sepia i denne sammenhengen, derimot kan man si at Chloralum og Urtica urens er midler som har gitt bra resultater i behandlingen av elveblest.

Helonias som tidligere sagt er et middel som har sterk tilknytning til livmoren og midlet passer bra dersom pasienten er fysisk utslitt, Påvirkning på livmoren vil oftest uttrykkes som brennende smerter i ryggen. Et ledesymptom for Helonias er at kvinnen har en fysisk bevissthet av at hun har en livmor, i blandt kan de tegne på magen den eksakte kontur av det området hvor livmoren ligger.

Hos **Fluoric acid** vil vi sannsynligvis finne åreknutter og vi vil komme tilbake til midlet når vi prater om åreknutter i leggene. Så nå sitter vi igjen med 2 midler: Ambra grisea og Caladium som egentlig er fra gammelt av kjent for å være hovedmidlene for denne tilstanden.

Ambra grisea er særlig indikert når kloen er utholdelig og driver pasienten til vanvidd. Jeg fortalte om et Ambra grisea tilfelle av klø i forelesning 6. Kloen hos Ambra vil som oftest ikke bare begrense seg til genitalia, men vil berøre alle kroppsåpninger som for eksempel ørene, nese osv. Begge midler er også kjent som astma midler og **Caladium** har det særpreget at hudutslett og pustebesværer alternere om hverandre. Caladium er et utmerket middel for kløe i genitalia ikke bare i graviditeten, men også hos barn, for eksempel når kløen driver til masturbasjon. Caladium skulle ha vært brukte mer ofte når rutinebehandlere gir Origano, Platina og den slags middel. Det er ikke uten grunn at Allen i sin "Handbok" sier om Caladium "**The most efficient remedy in pruritus of the vulva and vagina.**" (vulva er ytre genitalia).

Jeg kan fortelle om et bemerkelsesverdig tilfelle hvor Caladium gjorde underverk. Det galte en dame som fortalt at hennes 3-4 år datter klødde seg så mye mellom bena at de hadde spurte i barnhagen om ikke man kunne gjøre noe for å stanse det. Jeg spurte henne om ikke hun kunne tenke seg at jenta hadde ormer fordi jeg hadde tydeligvis nettopp leste om at Caladium hadde klø i genitalia forårsaket av ormer. Dama ble forskreket. Så jeg fortalte at det henter at ormer som holder til i endetarmen kan, særlig hos barn hvor avstand er kort, kom ut av endetramen og navigerer seg over til genitalia. Dama værte sjokkert og jeg hørte ikke noe mer fra henne for en stund. 2-3 måneder senere kom hun tilbake og sa at hun hadde værte hos legen og fått "orm medisin", men at datteren hennes tålte dem ikke: hun ble syke av det og kløen fortsatte like iherdig, og pinlig, som før. Hun fortalte at hun hadde eksaminerte jenta og at sant nok, det være ormer der. Hver kveld kunne

hun pelle vekk 2, 3 små hvit dyr med en Q-tips omtrent så stor som en kokte ris korn. De hold seg tydeligvis inn i skjeden fordi de kom stadig vekk tilbake. Ikke rart at jenta klødde! Legen anbefalt at man skulle prøve å introdusere yoghurt i skjeden, men det hjalp ikke, tvert imot, markene likte yoghurten godt.

Så jeg ga Caladium 1m, en dose, og kløen forsvant samme dagen. Om kvelden fant de ikke noe mark. Jenta ble helt forandre fra den dagen og det viser en gang til at vi kan stole på den informasjon som har i vårt Materia medica uansett hvor utrolig det kan virke. 6 måneder eller et år senere klaget jenta på nytt om klø. Mora sjekket: det var marke der. Jeg ga Caladium, de ble bort ganske raskt og har hold seg bort siden.

Den episode førte til at jeg laget en sub-rubrikk i min repertoriet (G.F. ITCHING; worms, from. Caladium og Sabadilla) Sabadilla har, under avsnitt rektum velummerke, følgende informasjon i The handbook: "Mange symptomer fra ormer, særlig hos barn, med irritasjon av den ekstern genitalia".

Og på grunn av den subrubrikk har jeg mange ganger spurte damer som klager av klø i underliv om de har grunn til å tru at det kunne ha vært mark der. Og svaret at bestandig vært bestemte negativt. Så jeg har aldri mer gitt Caladium for klø i underliv. Jeg har hadde en del pasienter med den problem, de fleste har blitt hjulpet, andre ikke, til tross for alle de midler jeg har gitt. Men jeg må da vel være stein dum jeg da? Som ikke skjønner at Negativ Point Don't Count! Fy søren! At ikke jeg har skjønnet at Når Allen sier at Caladium er "den meste effektiv middel for klø i genitalia" (G.F. ITCHING; *** // Vagina *** // voluptuous **) da mener han, uansett, MED ELLER UTEN MARKE.

To midler som briljerer med sitt fravær i den sistnevnte rubrikken er Collinsonia og Platina, det siste midlet vil jeg komme tilbake til under mentale symptomer, men **Collinsonia** er verdt en videre studie. Hughes nevner det som et av tre midler for pruritus pudendi. Boericke omtaler midlet og nevner "pruritus during pregnancy" og nevner pruritus flere ganger i skjemaet liksom for å understreke viktigheten av symptomet.

Indikasjon for Collinsonia er fullstendig og langvarig forstoppelse, Clarke nevner et merkelig symptom som er det at pasienten har inntrykk av at "legene tilhørere ikke Meg" (Agar.). I løpet av svangerskapet vil Collinsonia også lide av svangerskapskvalme, selvfølgelig forstoppelse og hemoroider, men mest plagsomt vil kanskje være smerten i kjønnsorganene som gjør at hun hverken kan stå, ligge eller sitte på en stol. Det eneste som hjelper er å sitte helt på kanten av en stol slik at genitalia ikke kommer i berøring med noe. Jeg har ofte sett høygravide kvinner sitte på den matten. Collinsonia har kurert når selve det utvendige kjønnsorganet var mørke rødt, hovent og betydelig framskjøvet under graviditeten.

Om kløen er forårsaket av etsende utflod som skader huden og fører til herpes lignende utslett, vil **Nitric acid eller Kreosotum** avhengig av symptom, gi nærmest momentant lindring til kvinnens store overraskelse og glede.

Dersom irritasjonen i slimhinnene tar form av små blemmer, særlig hvis slike blemmer finnes i munnen samtidig, og at kvinnen er utsatt for skarpe stikkende smerter i selve klitoris, vil **Borax** høyest sannsynlig kurere raskt (G.F. PAIN stinging, clitoris* // stitching, clitoris, night*)

ÅREKNUTER.

Se rubrikken (Extremities; VARICES).

Det er nærmest umulig å velge et middel ut fra dette symptomet alene, slik at du behøver tilleggsopplysninger fra andre kroppsfunksjoner eller deler. Når det er sagt finnes det tross alt noen smerter som er såpass karakteristiske at det er verdt å nevne.

Arnica passer for ømme mørkbankede smerter i åreknutene, sviing og stikking vil minne om **Apis**, men også **Pulsatilla**. Brennende smerter vil minne om **Arsenicum**, ømhet ved minste berøring finnes hos **Lachesis**, mens stadig ømme-sår følelse leder muligens til **Hamamelis**. Smerter som er verre av varme tilsvarende **Sulphur** og **Fluoric acid**, men også i en viss grad **Pulsatilla**.

Pulsatilla er det midlet som vil være oftest indikert. Åreknutene hos **Pulsatilla** blir mer blå enn rød, men har også lett for å blø. De kan være meget smertefulle og smerten er verst om kvelden, hele foten kan også hovne opp om kvelden.

Lycopodium er kanskje mest tenkbar når venen langs hele leggen hovner opp, men særlig akkurat i ankelen. Hos **Lycopodium** vil det sannsynligvis dukke opp åreknuter i kjønnsleppen i tillegg til åreknuter i begge leggene.

Carbo vegetabilis er mer tenkbar når åreknutene er begrenset til kjønnsleppene.

Zincum har også åreknuter i både kjønnsleppene og leggene, mest på venstre siden og de opplever at det føles som om blodet har stanset opp i leggen og de blir rastløse i føttene.

Ferrum er også mest på venstre side, **Ferrum** pleier å være veldig rød i ansiktet. Åreknutene begynner høyte opp i låret hos **Ferrum**, men det bygger seg opp flere åreknuter nedover leggen etter hvert og de blir mer og mer smertefulle og ømme ved berøring dess lenger ned de kommer.

Fluoric acid passer når åreknutene oppstar mest i de små venene, nærmest i kapillarene, slik at de blir som tettpakkede blå filler som i blant kan være så tette at de minner nesten om fødselsmerker. Når disse årene endelig sprekker vil de fore til såredannelse som blir betent og verker. Smertene hos **Fluoric acid** blir betydelig verre av strålevarme eller varme omslag, men også, siden **Fluoric acid** pasienter ofte er plaget av blodtilstrømning i hodet i løpe av svangerskapet, er det også verre i varme rom.

Typisk for **Causticum** er en ujevn hvit og blåaktig misfargning på lår, legger og føttene, den misfargingen kan best beskrives som marmorering.

Det står igjen noen små midler som er verdt å nevne; **Millefolium** er tenkbar for pasienter som viser ellers tendens til hyppig blødning forøvrig, neseblod for eksempel, sterk menstruasjon osv. Åreknutene hos **Millefolium** er smertefulle og vil også blø som hos **Pulsatilla**, mens hos **Millefolium** vil ikke årene vise tendens til å gro igjen etter å ha sprukket, men vil blø hele tiden. Jeg har aldri vært i nærheten av å velge midlet, men

det er et middel som viser en markant hemoragiske tilstand. For eksempel Kent sier at hvis en pasient har en historie av my blødning burde midlet gis før en kirurgisk operasjon, og Allen sier at det eneste som skiller Millefolium sine hemoragier fra Aconitum sine hemoragier er at Millefolium vil ikke ha den samme angst. Derimot dersom en pasient var ekstrem rød i ansiktet og plaget av hodepine vil jeg undersøke om ikke pasienten har flere symptomer som indikerer Millefolium.

Kent sier at **Lycopus** er et verdifullt middel for åreknuter, og fører midlet i 3. graden i rubrikken, men jeg vil ikke betrakte det hvis ikke pasienten har påvist hjerteklaffeil.

Sist, men ikke minst, har vi **Hamamelis** som er det middel du burde velge hvis ingen andre midler er indikert. Midlets virkning er hovedsakelig og nærmest begrenset til årene, blant annet brok i spiserøret (Throat; VARICOSIS) og midlet har vært mye brukt i tilfeller av phlebitis (blodpropper i venene). Tross denne beskjedne bakgrunn har Hamamelis en tendens til å, som Boerick antyder, forlange at folk rundt henne viser henne den respekt som hun fortjener.

Jeg kan godt tenke meg at noen gravide kvinner føler veldig sterkt at det ikke blir satt stort nok pris på den verdifulle jobb de utfører ved å bære fram et nytt liv med alle de belastninger dette medfører. Være grei og vise litt ærbødighet. Åreknutene hos Hamamelis er gjerne på begge leggene samtidig, men kan også forekomme på magen, til og med åreknuter på halsen har vært kurert med Hamamelis og som tidligere nevnte: brokk på spiserøret.

Hele leggen kan hovne opp og bli ødematøs opp til hofte. De opplever i blant en merkelig følelse i åreknutene, i litteraturen er det beskrevet som "a forcing feeling", som om blodet ble tvangspresset gjennom årene. Årene på føttene ser ut som om de er fulle av størket blod. I det hele tatt er åreknutene hos Hamamelis meget smertefulle, en slags sårhet som kan være så sterk at pasienten ikke klarer å gå på grunn av smerten. Smerten er noe bedre av å ligge med føttene opp, men det vil ikke være den mørkbankede smerter som hos Arnica. Det vil være den følelse av at noe ble presset gjennom åreknuttene, at åreknuttene blir sprengt.

Den samme pressende smerte forekommer også når pasienten er plaget av neseblod: i slik tilfelle er det en presse som om alt blod samler seg mellom øynene og presser ut gjennom nese roten. Det samme merkelige følelse av en presse gjennom er også markant i tilfeller av lyskebrokk hvor pasienten sier, en mann for anledning, at det oppstår en presse i sædlederen som presse ned mot testiklene.

Vipera er et middel som ikke er nevnte i rubrikken, men hos Vipera er nettopp bedring av å holde føttene oppe veldig markant. Rettere sagt er det slik hos Vipera at forverring av å la leggene henge ned så ille at pasienten tror at hele leggen kommer til å sprenges fordi den føles så blodfull. Den sprengende smerten som blir verre av å la legemet henge ned er en "generalities" for midlet og det gjelder også for armene og ikke bare ved åreknuter, men også ved andre tilstander. Midlet har vært mye brukt for akutt phlebitis eller årebetennelse. Det som karakteriserer midlet ved åreknuter bortsett fra den sprengende smerte er at hele området rundt åreknuten viser en tendens til rødhet og betennelse. Hele vevet rundt åreknuten blir meget smertefullt ved minste berøring.

Jeg hadde anledning til å bruke Vipera på en pasient som hadde vært hos meg i et helt år for behandling av diverse plager blant annet kronisk betente åreknuter av flere års varighet.

Jeg hadde gitt henne flere midler som burde ha hjulpet for åreknutene i samme slengen som de hjalp for de andre symptomene, men åreknutene ble uforandret til tross at Sulphur, Pulsatilla, Fluoric acid og Ferrum hadde blitt prøvd fordi de var indikert på grunnlag av totaliteten av symptomene. Ferrum blant annet fordi hun eide og var direktør for en fiskeri fabrikk et steds på Sørland og så vidt jeg forstå...den gikk meget bra til tross for at det var bare mannfolk som jobbet der. Og Pulsatilla? Nei, det var fordi dama hadde en annen side vel. Disse midler hadde jo fort til betydelig bedring for ryggsmarter, hodepiner, menstruasjonsplager, håretap osv, men åreknutene ble uforandret. Jeg hadde til og med prøvd Hamamelis i en stille periode uten at midlet hadde den minste effekt. Åreknutene hadde i mellomtiden blitt så ille at det så ut som om et kirurgisk inngrep var eneste utvei, så jeg prøvde Vipera og det virket nærmest momentant.

Hevelsen minket betraktelig og smerten forsvant, men... det holdt bare et par dager.

Så jeg (fy og fy!), egentlig fordi jeg ikke fikk takk i noe annet, repeterte midlet i D30, 1 granule daglig i 2 uker. Deretter stabiliserte tilstanden seg på et akseptabelt nivå.

FORSTOPPELSE OG HEMOROIDER.

Forstoppelse er en vanlig plage ved svangerskap og den vil normalt bli bedre mens du behandler henne for andre symptom som for eksempel kvalme. Men i blandt vil forstoppelsen bli igjen som eneste symptom.

Du finner i rubrikken (Rectum; CONSTIPATION; pregnancy, during) en rekke midler som er tenkbare. Nux vomica og Sepia er de midler som lover best, Lycopodium er også veldig effektiv for forstoppelser som dukker opp i 3. måned av svangerskapet og er ledsaget av oppblåsthet.

Jeg vil rette din oppmerksomhet en gang til på **Dolichos** som også står oppført i 3. graden i den rubrikken. Dolichos er et "lite middel", den dukker opp kun 60 ganger i repertoriet, så vidt jeg vet en eneste gang i tredje grad. Det vil si at forstoppelsen i løpet av svangerskapet er en sentral og vesentlig del av midlets virkning. Det er hovedsakelig et høyre side middel og påvirker leverens funksjoner, som Sepia og Nux kan de ha brun-gul hud og gult øye. Kloen som tidligere nevnt er som de fleste andre symptomer verre om natten og verre av sengevarmen (Mercurius). Pasienten er som oftest meget rastløs (Rhus-tox) de tåler ikke trange klær rundt halsen og magen (Lach, Lyc). Et av de sterkeste symptomene som kom fram under prøvningen er en skarp smerte i halsen, som av en flis, verre av å svelge (Hepar).

Apis er veldig interessant også, husk at Apis er ikke tørst og mangel på væske inntak er alltid en bra forutsetning for forstoppelse. En annen forutsetning for forstoppelse er at man tar seg ikke tid og Apis som vi husker har det travelt (Mind: BUSY**). Apis er alltid for varm, har stikkende brennende smerter og midlet er kjent for å motvirke vannansamling i kroppen.

Et symptom i Hering lyder slik "En følelse av at det er noe stramt i magen som vil ble revet i stykker dersom hun presser for mye ved avføring." Jeg kan godt tenke meg at gravid kvinner særlig mot slutten når det begynner å nærme seg terminen kan føles seg veldig stram over

magen å bli rede for noe kunne ha godt i stykker fordi det er over magen at den følelse sitter er og ikke i rektum som det er antydnet i Boericke. Bekreftelse på det fikk jeg da jeg behandlet en 4 år jenta som hadde stor problemer med forstoppelse. Jeg hadde gitt vårt kjente trio Calcarea-Sulphur-Lycopodium uten særlig framgang og hadde nylig gitt Natrum muriaticum særlig fordi jenta bodde hos mormor fordi mora til jenta var narkomann. Man kan tenke seg alle den sorg og savne slike medfører. Jenta kunne sitte på do opptil en hele time uten å få det til og det var masse skriking og gråting: en tragedie i grunn. Vi viste at jenta var rede for at hun skulle revne, men det var bare mot slutten at vi lærte at hun var rede for å revne opp i magen og ikke i rektum som vi trudde. Jeg kjenner ikke til noe rubrikker som indikere den fenomen, men jeg husket å ha leste om det under Apis og siden Apis er et komplementar til Natrum muriaticum prøvde vi den. Og det ble et vidunder! Avføring endret seg, smerten forsvant og deretter kunne hun til og med gå på do i barnehagen.

Du vil finne en rubrikk som heter (Stool, BALLS; like, black). Alumina som Bryonia er veldig tørr, men Bryonia drikker store mengder, mens Alumina, er ofte plaget av kronisk torr hoste.

Opium har problemer med sovn, som regel stort søvnbehov, men i blant det motsatte; fullstendig søvnløshet, ellers har Opium den samme "bashfull, stools" som Silica som betyr at avforingen fyker opp igjen etter å ha kommet halvveis ut (Rectum; CONSTIPATION; stool recedes).

Platina er ofte hyperfølsom for berøring av kjønnsorganet, smerter som alternerer med nummenhet eller nummenhet rundt munnen er indikasjoner for midlet.

Plumbum har mye kolikk smerter, disse smerter begynner ofte rundt navlen, men har den karakteristikken at smertene brer seg til andre kroppsdelar, i blandt til hele kroppen. Plumbum er et middel for fullstendig forstoppelse og de har ofte følelse av at navlen er dradd inn mot ryggraden. En keynote for Plumbum er blå misfargning av tannkjøttet akkurat langs tennene.

Collinsonia er et annet "lite middel" som vi har nevnt, du vil se at midlet har (Stool; BALLS, light colored). Midlet har ofte kurert forstoppelse mot slutten av svangerskapet når det nærmer seg termin. Midlet er meget verdifullt i slike tilfeller fordi man ikke bestandig har lyst til å gi "dypt gående midler" på det stadiet, da er slike små "spesifikke" midler gull verdt.

Om det er mye kolikk smerter som tvinger pasienten til å bøye seg dobbelt nøl ikke med å prøve **Colocynthis**.

Avforingen til Pulsatilla er gjerne foranderlig, men en keynote er at avforingen er flat som om den var blitt presset mellom livmoren og ryggraden.

(Rectum; HÆMORRHOIDS; pregnancy, during) gir et fåtall midler noen av de er såpass godt kjente at jeg hopper over dem og konsentrerer meg om de "små midler".

Capsicum som nevnt har halsbrann, men også mange brennende smerter (Capsicum er laget av rød pepper), de har ofte rødt ansikt og Capsicum er hovedmidlet på hva vi kaller "Home sickness", det vil si plager som kommer av å ha reist vekk fra hjemmet, midlet er derfor

kanskje meste aktuelt ved første svangerskap. Capsicum er også kjent for å ha sterk påvirkning på benet rundt øret, se for eksempel (Ear; INFLAMATION: petrous portion of temporal bone) slik at kronisk øreverk er en indikasjon for midlet. **Smerter i hemoroider vil være brennende, som pepper** og oftest ledsaget av smerter i korsryggen. Dessuten vil pasienten ble plaget av overdrevde tørst og for mye kald drikke kan føre til at pasienten blir kald og skjelver av kulde.

Ammonium muriaticum er kjent for å påvirke mennesker med en merkelig kroppsbygning; de ser ut som en potet hvor man har stukket inn fire fyrstikker som skal representere armer og ben (Generalities; OBESITY; fat body, thin legs*). Jeg må si at de pasienter som jeg har sette reagere på midlet hadde ikke den kropps bygning i det hele tatt ,men jeg har stort sett brukte midlet for isjias eller ryggsmertor og det har bestandig vært en god del undertrykte sorg med inn i bildet. Muligens er det derfor at midlet er brukte for fantomsmerter i amputerte delen som jeg nevnte i forelesning 5. Jeg har også nevnte midlet for behandling av isjias i forelesning 6. Om midlet sier Guernsey at den er ”full av sorg, men får ikke gråte” og Boericke sier at ”alle utsondringer fra slimhinnene er økte, men blir hold igjen i vevene”. Sammen med Agaricus er Ammonium muriaticum hovedmidlet for smerter i ryggen som er bedre av å ligge og verre av å stå eller sitte. Det som er markant for Ammonium muriaticum er at hemoroidene svir selv etter en myke avføring. Mye klø i hemoroidene.

En gang til treffer vi **Collinsonia** i rubrikken, jeg håper at dere begynner å innse viktigheten av det midlet for behandling av svangerskapsplager. Collinsonia passer for hemoroider som blør nesten ustanselig, med skarpe stikkende smetter som er verst om natten.

Æsculus hippocastanum er et middel som er nærmest suverent mot hemoroider når symptomene passer. Som de andre midler som kurerer hemoroider vil Æsculus påvirke leveren, ømhet og smerter i leveren.

Karakteristisk for hemoroider hos Æsculus er en følelse av tørrhet, kløe og sviing (Sulph). Tørrheten er så ekstrem at det føles som om endetarmen er full av små stokker eller fliser (Nit-ac). Smertene er verst når hun står eller går, da kan det føles som en kniv blir dyttet fram og tilbake inn i endetarmen. Hos Æsculus vil hemoroidene sjelden blør, men **når de blør da vil smertene avta markant**. Når Æsculus er midlet vil pasienten samtidig være plaget av smerter i ryggen og vi kommer tilbake til midlet under bekkenløsning.

Ellers må jeg si at hemoroider er et helt kapittel for seg selv, og jeg er litt overrasket over at Kent ikke tok Pulsatilla med i sin "during pregnancy" gruppe, hemoroidene hos Pulsatilla har lett for blør. Dersom hemoroidene klør noe vanvittig tenk på Sulphur, hvis de er store, henger i klaser som druer og er **bedre av kaldt vann, studer Aloe**. Hvis det er varmt vann som lindrer tenk på Arsenicum, men hvis de samtidig er så smertefulle at pasienten går med beina godt fra hverandre studere Muriatic acid. Derimot hvis smertene er mindre av gå, da kan det ikke være noe andre midler enn den uforutsigbare Ignatia.

Ellers når det gjelder hemoroider som ble verre eller startet ved forløsning er **Kali carbonicum** et middel som har viste seg å kunne kurere tilstanden, selv om midlet ble gitt flere år etter på (Rectum: HEMOROIDER, parturition agg ***)

SPREKKER

i endetarmåpningen er en plage som er mer vanlig enn det man skulle anta, og plagene kan enten begynne eller bli verre ved svangerskap.

Merkelig nok er det lettere for pasienten å fortelle om hemoroider enn om sprekker, så det er veldig kjekt å vite at dersom en dame spør deg om du har noe for "sprekk i rumpa" at du kan gi henne **Nitric acid** uten å spørre videre og være nærmest sikker på at det vil virke (så lenge ingen andre midler er indikert).

Kents rubrikk er (Rectum; FISSURE) og der finnes en handfull midler i tredje grad.

Chamomilla vil jeg personlig ikke satse penger på fordi sprekker er ikke det patologisk manifestasjon av midlet; sprekker er i hvert fall ikke typiske for Chamomilla. Derimot hadde jeg en gang et tilfelle av en dame som sant nok ikke være gravid, men hun opplevde at smertene være så ekstremt at hun "can not bare it" altså hun kunne ikke tåle dem i det hele tatt, hun være helt hysterisk jo. Så jeg ga Chamomilla og det temte smertene så pass at jeg fikk tid til å gi andre midler senere.

Graphites er mer lovende passer når sprekken er av nyere dato og er en følge av at rumpa rett og slett ble sprengt fordi avføringen er for hard og stor (en pasient fortalte en kollega av meg at det var som "å drite en bowlingkule"). Graphites største virkning i et slikt tilfelle er at den vil gjøre at avføringen blir mer normal.

Nitric acid vil gå mer rett på sak (Nitric acid er forresten veldig opptatt av rettssaker) og den vil også hjelpe når sprekken oppstar helt spontant uten at avføringen er syndebukken. Symptomene som indikerer Nitric acid er stikning som av fliser eller som om huden ble revet av i løpet av avføringen. Etter avføringen og dette kan vare i flere timer, en brennende svie som er mer i endetarmen enn i endetarmåpningen, samtidig som det oppstår rykninger og krampaktige sammentrekninger i hele området. Det er den følelse av "å aldri ble ferdig" som Kent beskriver så billedelig, men hos Nitric acid kan den være ledsaget av en følelse av at endetarmen er blitt skjært opp med en barberkniv.

Ratanhia har mer brenning enn stikking. Det brenner før, i løpet av og i mange timer etter avføringen, som Aloe kan det bli lindret noe av kaldt vann. De kan også få stikninger, men det uten klar sammenheng med avføring, det stikker som om de ble stukket med en liten kniv. Ratanhia kan også ha følelse av at endetarmen blir presset ut og at den ble plutselig dratt på plass igjen som ved en rykning, akkurat da er smerten ikke til å holde ut. Sprekker i rumpa ledsaget av blærekatarr.

Sepia har smerter som brer seg til området mellom endetarmåpningen og skjeden (perinium), smerten kan også gå langt opp i skjeden. Sepia har ofte følelse av at det er en ball som sitter i endetarmen og det blir ikke bedre av å gå på do.

Hos **Thuja** vil det også i tillegg til sprekken oppstå små kondyloma som vokser på en stilk rundt endetarmåpningen.

Et middel som ikke er uthevet i rubrikken "Fissure", men som har gir veldig bra resultater for å stanse rikelig blødning fra slike sprekker etter hard avføring er **Natrum muriaticum** (Rectum; HÆMORRHAGE, stool, from hard***).

DIARÉ

er en mindre vanlig forekomst i svangerskap, men det er desto farligere, fordi langvarig diaré kan nedsette kvinnens helse i betydelig grad, men kan også påvirke det ufødte barn og i verste fall forårsake abort.

Det er ikke mulig å velge midlet ut fra diaré symptom alene, men jeg kan prove å si noen ord om hvert middel som er i rubrikken (Rectum; DIARRHOEA, pregnancy). Ellers vil jeg si at dersom ingen andre midler er indikert vil jeg prove med Pulsatilla om diareen er verst om natten, Sulphur om det er om morgenen og Petroleum hvis det er kun om dagen.

Alumina har diaré hver gang de går for å late vann. Ammonium muriaticum er kald i ryggraden, mellom skulderbladene. Antimonium crudum er verre av vin, sur føde, eddik osv. Apis oftest smerteløs diaré, tåler ikke varmen, har følelsen av at endetarmåpningen forblir åpen, ikke tørst. Chamomilla grønn avføring som lukter av råtne egg. China mye luft i magen, med hyppig prompting og raping som ikke lindrer. Dulcamara verre av fuktig vær, revmatiske pasienter, avføring lukter surt. Ferrum må fly på do hver gang hun spiser eller drikker. Helloborus skumaktig slim. Hyoscyamus nærmest luktfri avføring, ufrivillig avføring i løpet av søvnen. Lycopodium har kalde føtter med diaré, kanskje mer den ene foten enn den andre. Nux moschata tørr i munnen, følelse av bomull i munnen, tungen sitter fast i ganen, meget søvnig. Nux vomica føler at han aldri blir helt ferdig, må gå tilbake på do med en gang, men dessverre har hun ikke tid. Petroleum blir sulten etter avføring, diaré bare om dagen. Phosphorus ufrivillig avføring ved hosting osv, endetarmåpningen, som hos Apis føles åpen, alt renner ut, verre av varm mat, bedre av å ligge på høyre side. Pulsatilla aldri tørst, aldri to avføringer som ligner på hverandre, verst om natten. Sepia geleaktig avføring som drypper ut, alternering av iskald eller brennende varme hender og føtter. Sulphur føler seg forfulgt av lukten av sin egen avføring.

Merkelig nok er **Phosphoric acid** ikke med i rubrikken, det må være en glipp. Phosphoric acid passer når diaré har vært lenge, men at pasienten til tross for væske tapet fremdeles **er tilsynelatende "still going strong"**. Hvis ikke den diaré snart blir stanset vil pasienten rett og slett plutselig klappe sammen. Tilstanden hos Phosphoric acid er meget spesiell, den kan sammenlignes med holdningen til bilisten som kjører forbi bensinstasjonen uten å stoppe selv om han vet at han forlenget har begynt å kjøre på reservetanken. Det merkelige er at Phosphoric acid kan ha rikelig, langvarig diaré, det kan til og med være ufordøyd mat i avføringen, og pasienten er i full vigør og fortsetter å legge på seg attpå til. Det er som om det er brudd noe sted, som om forsvarsmekanismen har fratatt seg alt ansvar for videre drift av kroppen, det bruddet er kanskje enda mer påtagelig på det mentale plan, hvor vi ser at pasienten er fullstendig likegyldig, som om hun mistet evnen til å føle emosjoner.

URINERINGS PROBLEMER

Når det gjelder blærekatarr i løpet av svangerskapet pleier **Pulsatilla** å være det beste midlet. Farrington sier: "klinisk erfaring viser at Pulsatilla er ikke noe første klasse middel for cystitt, men klinisk erfaring viser at Pulsatilla er nesten bestandig det rette midlet for cystitt i løpet av svangerskapet" eldre kilder som for eksempel Jahr sier at Pulsatilla nærmest aldri skuffer.

For blærekatarr i svangerskapet hadde jeg styrt helt unna Cantharis som mange dessverre bruker rutinemessig for blærekatarr. Problemet med bruken av Cantharis er at det som så oftest er som å prøve å drepe en flue med en kanonkule. Guernsey for eksempel sier at indikasjon for Cantharis er hyppige urinering og med der mener han opp til 60 ganger i timer.

Det finnes en del andre store midler som er tenkbare for slike plager for eksempel Lycopodium, Silica, Nux vomica og ikke minste Sulphur som så ofte er indikert i slike tilfeller, men for de dere som heller vil satse på små midler for å unngå å "vekke bjørnen som sover" vil jeg rette oppmerksomhet på **Populus tremuloides** (et tre i nærslekt med osp.)

Allen sier om Populus "Blærekatarr med trykk og smerter i bekken. Betennelse i urinrøret, med smertefull urinering, sviing, særlig i løpet av svangerskapet". Bortsette fra dette, har midlet ingen annen kjent virkning enn nettopp kvalme og oppblåsthet.

Equisetum er et annet middel som nærmest påvirker kun blæren. Midlet har blitt brukt med suksess for inkontinens, men også for hyppig urineringstrang med sviing ved slutten av vannlating. Boericke sier: "dysuria in pregnancy" under Equisetum.

Undertrykkelse av urin.

Hvis undertrykkelsen skyldes manglende blærekontroll vil Alumina være tenkbar om dette er verste om morgenen.

Ellers er det kjente at Kali carbonicum opplever det irriterende fenomenet at urinen stopper opp når hun presser, mer hun presser mindre eblir urin floden.

Zincum er tenkbar ved slutten av svangerskapet når pasienten har begynt å få kribling i føttene slik at hun får de typisk Zincum "fidgety feet", rastløse føtter. Zincum har det eiendommelige symptomet at hun bøyer seg langt bakover på klosettet.

Det siste er også et karakteristisk symptom for Medorrhinum, og kun Medorrhinum er kjente for at han må innta den samme bøyde langt bakover på klosettet stilling, for å få ut avføring.

Helt mot slutten av svangerskapet kan det oppstå såkalt svangerskapsforgiftning (preeklamsi) Kliniske tegn er høyt blodtrykk, egghvite i urinen og fremadskridende generalisert ødem pga nyresvikt. Tilstanden er betraktet som alvorlig.

Det interessant å se at rubrikken (Urin; ALBUMINOUS; pregnancy, during) lister et femti talls midler. Slik informasjon kan ikke være annet enn "klinisk erfaring" som viser at tilstanden ofte ble behandlet med homeopati. I følge flere kilder har både Apis og Mercurius corrosiv vist seg å være kurerende, men Arsenicum står også høyt på listen.

SMERTER UNDER GRAVIDITETEN

Vi kan begynne med såkalt "**bekkenløsning**".

Det er frapperende at tilstanden ikke er beskrevet i noen av de eldre bøker, som om bekkenløsning var et moderne fenomen. Jeg har hørt rapporter fra kolleger som sier at de har fått best resultater med Calcarea phosphoricum andre foretrekker Calcarea fluorium.

Personlig har jeg ikke oppnådd de resultater som jeg hadde forventet med disse 2 midler. Sannsynligvis fordi midlene ikke var indikert et mine tilfeller.

Rumex crispus sitert fra Allen's handbook (fra prøvning); "Smerter i lysken. Smerter på venstre øverste side av illium ben. Sviende smerter i en liten flekk i den høyre øverste delen av sacroiliac symphysis. Ømme smerter ved sammenføyning av sacrum og venstre illium. Smerter verre av å bøye seg framover, av å reise seg, av brå bevegelser".

Det krever litt forklaring: Illium er den øverste delen av hofteskammen, altså der hvor John Wayne henger sin pistol. Sacroiliac symphysis selv føyning mellom ryggraden og hoften.

Argentum nitricum Fra Hering; "Smerter i ryggen, bedre når han står eller går, men verst når han reiser seg fra sittende stilling. Smerter i ryggen og nederste ribbein i løpet av graviditeten. Svakheter i sacro-iliacal symphysis, som om benet var løst. Følelse av tyngde i nederste del av ryggen i halebenet, bedre av å stå, verre av å sitte".

Argentum nitricum er ikke så ofte tenkt på for bekkenløsning, men prøvningen førte til en tydelig følelse av at beinene i bekkenet ikke står helt fast, og vi vet at Argentum metallicum er hovedmidlet for problemer i brusken. Se for eksempel (Generalities; INFLAMMATION; cartilages).

Thuja, rubrikken (Back; PAIN; sacroiliac junction, extending to groin) gir bare Thuja, men informasjonen er hentet fra et avsnitt i Hering som heter Parturition (forløsning), altså nødvendigvis en klinisk informasjon. Hele symptomet lyder slik; "Under forløsning: smerter svake eller som stopper; sammentrekning hindret av sycotisk forviklinger; smerter i venstre sacro-iliacal leddet som sprer seg til lysken; smerter av å gå, uutholdelig, må ligge". At Thuja vil lindre symptomene i bekkenløsning er mer tvilsom dog Thuja har; smerter i sacrum, i halebein og i lårene som etter å ha sittet en stund hindrer ham i å stå oppreist.

Calcarea phosphorica er tross alt det midlet som teoretisk sett lover best.

Både kalsium og fosfor inngår i stor grad i mennesket beinsubstans. Det symptomet som er blitt en keynote for Calcarea phosphorica og som passer så nøyaktig for bekkenløsning er det beskrevet i rubrikken (Back; PAIN, cutting, Sacrum, sacroiliac symphyses as if separated, while walking), "separated" i den sammenheng betyr; "kommet fra hverandre".

Men Calcarea phosphorica vil sannsynligvis også ha vandrende smerter i andre ledd, smerter som kommer og går i leddene på fingrene, kne, albu, ankelen osv mest på venstre side. Også smerter i musklene, mest i strekkmusklene samt svakheter og nærmest lammelse i bøyemusklene.

Vandrende smerter, eller "flying pains" over rumpen og nedover leggene. Det føles som om rumpen og leggene dovner bort mens hun sitter, slik at hun blir rastløs og må opp og gå, og da kommer smertene i bekkenet. Hvis hun sitter for lenge vil rumpen og benene begynne å prikke og mister følelsen, svakheter sprer seg til korsryggen og hun greier ikke å reise seg.

Voldsomme stikkende smerter i en liten flekk mellom venstre hofte og korsryggen, verre av minste bevegelse, må ligge helt stille i samme stilling. Calcarea phosphorica er også meget "vær syk", hun merker alle vær forandringer i leddene, verre i fuktig vær og av vinden og mest av alt når snoen smelter. Du vil også finne at Calcarea phosphorica er fremste midlet i rubrikken (Back; PAIN, sore, sacral region, sacro-iliac symphyses) og at midlet kommer godt fram i

rubrikken (Back; PAIN, Sacro-iliac junction). "junction" er der hvor benene føyes sammen.

I sistnevnte rubrikk er **Æsculus hippocastanum** det ledende midlet og det er det midlet jeg vil prate om nå. Æsculus er det midlet som i praksis vil gi best lindring, i blant med nærmest momentant virkning, men midlet kan også kurere når symptomene passer. En keynote for midlet er en følelse av at delen blir overfylt av blod, som om blodet stagnerer. Dette kan være så vel i legemene (Kent nevner at midlet kan kurere åreknuter når området rundt får en lilla misfargning), som i slimhinnen (Kent sier at Æsculus passer når øyet får hemoroider !!?) eller i indre organer som eksempelvis leveren, men mest av alt er den overfull følelse å finne i underlivet (vi nevnte midlet under hemoroider).

Et symptom som vil indikere Æsculus for bekkenløsning er en stadig pulsering eller dunking rett bak hva Boericke kaller "symphysis pubis", altså skambeinssammenføyningen. Smerter i ryggen som om ryggen hadde "gått i stykker", voldsomme smerter over korsryggen og i hoftene, verre av å gå eller av å bøye seg fram over. Smerter i sacroiliac symphysis, mer eller mindre konstant, med en følelse av at delene risikerer å gå fra hverandre, veldig sliten av å gå.

Pulsatilla pleier ikke å komme fram under repertorisering av lokale symptomer for bekkenløsning, men midlet virker bra når pasienten sier at de er bedre av sakte bevegelser.

Her igjen vil jeg overlate ordet til Hering, "Lamme følelser i bekken; kan ikke gå så bra mot kvelden; verre når hun blir varm i sengen; vrikker seg hele natten fordi hun ikke finner en behagelig stilling på grunn av smerter i bekken."

"Smerter, skarp eller sår, i korsryggen og i hver av hoftene; smertene kommer så snart hun legger seg i sengen, må stadig forandre stilling pga smerten. De smerter som kommer når hun ligger på ryggen blir bedre av å ligge på siden, og de smerter som kommer mens hun ligger på siden blir bedre av å ligge på ryggen, men hun må reise seg opp i sengen for å snu seg (Nux vomica kan heller ikke snu seg i sengen uten å sitte opp); smertene blir verre etter hvert som natten går fram, mye bedre av å sitte opp i sengen, og smertene forsvinner når hun kommer seg opp og går rund om i rommet."

Sulphur er også et middel som kan hjelpe for bekkenløsning og du burde ikke nøle med å gi det hvis du ikke har gitt det for, særlig hvis pasienten også har hetebølger og føler seg svak, ja nærmest at hun føler at hun kan besvime. Smerten i ryggen er verre av å stå eller av å sitte rett opp, slik at pasienten sitter eller går sammenkrokert som en gammel geit. Smertene er også verre om natten av å ligge på ryggen. Du finner Sulphur i rubrikken (Back; PAIN; aching, sacrum, sacroiliac symphyses).

Colocynthis som er i samme rubrikken har smerter i samme området, men da er det gjerne i samband med isjias og ikke som følge av bekkenløsning. Colocynthis vil ikke hjelpe for graviditets problemer unntatt når symptomene er en direkte følge av fornærmelse eller undertrykt vrede, da vil symptomene oftest ta form av kramper. Sulphur har også felles med Sabina smerter i korsryggen som fyker gjennom livmoren til forsiden av bekkenet.

Et siste middel som er tenkbart helt mot slutten av graviditeten er **Ledum**. Indikasjonene er i følge Hering "Ubeskrivelige smerter, en slags gnagende stivhet, i korsryggen og hoftene, som sprer seg nedover lårene, verre av å stå."

SMERTEN I RYGGEN

for øvrig i løpet av graviditeten vil invitere oss til en nærmere studie av modalitetene for midlene som Rhus toxicodendron, Bryonia, Nux vomica og Pulsatilla.

Har jeg glemte å nevne Sulphur? At det går an! Sulphur har nemlig det merkelige symptom av at de føler at ryggvirvelene sklir over hverandre når de snur seg i sengen. Noen pasienter har til og med fortalte meg at den utsklindning skjer helt spontant uten at de behøver å snu seg i det hele tatt. De bare ligger og så kjenner de Pbrrrr! en virvelen faller ut av stilling og når den første liger feil, ja så gjorde det vondt altså! Sulphur har fikset dette mange ganger, men jeg tror ikke at vi har rubrikker for den slags, ikke at jeg vet.

Men husk også at **Argentum nitricum** kan kurere smerter i ryggen og i nederste ribben i løpet av graviditeten. Vi har så mange midler som kan hjelpe for smerter i ryggen under graviditeten at jeg velger å konsentrere meg om et eneste middel. Jeg er fristet til å si at dette blir moro, men moro er nettopp hva det ikke kan være fordi det middel jeg akter å prate om er nettopp den som fikk Margret Tyler til å si "at den vekker i hvert fall ikke begeistring hos homeopaten".

Richard Huges sier i sin bok "Principle and practice" følgende i sitt avsnitt om graviditet; "Etter hvert som livmoren øker i vekt, vil den ofte forårsake en plagsom dragende smerte i lumbar region. Jeg nevner den smerten fordi den har mange ganger blitt fjernet ved hjelp av et middel som overrasker meg; **Kali carbonicum.**" Det som overrasker meg er at Huges er overrasket fordi som Kent sier "The female has a great friend in Kali carbonicum".

Under utprøvingen av midlet Kali carbonicum var det noen kvinnelige prøvere som opplevde slike ekstreme smerter i ryggen at de beskrev dem som samme smerter som under forløsningen. Kali carbonicum har faktisk ofte blitt brukt for å stanse påbegynt abort.

Ryggsmerter til Kali carbonicum pleier å sitte høyere opp enn selv korsryggen, lumbar region er den riktig benevnelse, smertene er bedre av trykk, av å press ryggen mot en stol eller av å press på ryggen med hendene (som Sepia), smertene er også bedre av å ligge på ryggen, vil gjerne ligge på et fast underlag (som Natrum muriaticum, Sepia og Rhus tox). I Motsetning til Sulphur er smertene absolutt ikke så ille mens hun står, men i likhet med Sulphur er smertene mye verre når hun sitter med rak rygg, derfor som Sulphur vil hun sitte framover bøyd.

Verst av alt er smertene når hun går; det gjør så vondt at hun orker ikke et eneste skritt til. Karakteristisk for disse Kali carbonicum smerter er at selv om de er sentrert rundt lumbar regionen sprer de seg hele veien nedover korsryggen og er særlig markant i rumpe ballene, men sprer seg enda nedover på baksiden av lårene og kan gå helt ned til føttene. Karakteren av smerten er oftest en dragende tyngde, men det kan også arte seg som skarp stikning som av en kniv. I blant kan disse smerter spre seg til nederste magen, da er det gjerne i form av kortvarig iling som kommer igjen med 2-3 minutters intervall. Andre ganger kan det oppleves som om smerten sprer seg til nederste delen av bekkenet som om noe veldig tungt ble liggende dere.

SMERTER I MAGEN er merkelig nok ikke et stort problem under graviditeten, men hvis hele magen føles sår vil Sepia være et middel som er verdt å granske videre, om det er nedover dragende smerter tenk på **Kali carbonicum**. Om magen kjennes veldig tung og til og med har en

tendens til henge alt for langt ned, vil Sepia, men kanskje enda mer Aloe hjelpe til for å stramme opp muskulaturen.

Kent har en rubrikk (Abdomen; PAIN; pregnancy, during) hvor Nux vomica er det fremste midlet, men jeg vil ikke prøve Nux vomica uten videre, hvis ikke pasienten er veldig frossen og lider av forstoppelse.

Det midlet jeg vil anbefale i de siste måneder av graviditeten, dersom ingen andre midler er indikert er **Bellis perinnis**. Jeg sa i forelesningen om "knall og fall" om Bellis noe som jeg gjerne vil gjenta nå; "Bellis perennis er suveren for smerter i magen de siste måneder av graviditeten. Gi den uten å nøle til kvinner som har store vansker eller som ikke kan gå de siste måneder av graviditeten." Se forøvrig rubrikken (Genitalia female; PAIN; Uterus, sore, pregnancy). Smertene hos Bellis er stort sett av to arter, det første er den samme mørbankede smerten som man finner hos Arnica montana, den andre en følelse av sammenklemming, det sistenevnte er mest markant i livmoren. Clarke sier at man burde ikke gi Bellis perinnis seint om kvelden fordi søvnløshet etter klokka 3 om morgenen er en keynote for midlet. Om du skulle være så uheldig at du har forårsaket den type av søvnløshet med Bellis vil du sannsynligvis finne ut at en dose Sulphur 200 vil reetablere en bedre søvn. Dersom Sulphur skulle svikte kan du prøve et par dager etter på med Calcarea carbonica D30, 3-4 doser i løpet av dagen; Jeg kan nesten garantere at pasienten vil sove godt den påfølgende natt.

Siden jeg nettopp nevnte Arnica montana må jeg si at Arnica er indikert når mora har en smerte i magen som hun føler kommer av at barnet ligger på tvers. Derimot om det er skarpe smerter som fyker på tvers av livmoren eller nederst i abdomen burde du se nærmere på Cimicifuga. Om det er krampaktige smerter i livmoren, særlig mot slutten av graviditeten da kan det være veldig lurt å prøve **Caulophyllum**. Noen vordende mødre får vondt og blir ømme hver gang barnet beveger seg, selv om disse bevegelser er på ingen måte voldsomme, barnets bevegelse forårsaker også kvalme og oppkast. Arnica montana vil rette på den tilstanden.

Når det gjelder andre symptomer forårsaket av barnets bevegelser vil jeg henvise til rubrikken (Abdomen; MOVEMENT; of foetus).

For jeg avslutter dette avsnittet om magesmerter vil jeg nevne et merkelig symptom som er unik for **Podophyllum** og som absolutt er verdt å legge på minnet; jeg velger å sitere det som i Lilienthal fordi beskrivelsen er kortfattet og fullstendig. "I løpet av de første måneder av graviditeten kan bare ligge på magen, følelse av at livmoren og barnet ligger for lavt."

Det finnes en rekke andre tilstander og besvær som viser seg å dukke opp nokså ofte under svangerskapet og aldri ellers hos visse mennesker som for eksempel hjerteklapp, pustebesvær, tannverk, øreverk, trigeminus betennelser, ødem osv. En fullstendig avhandling av temaet svangerskap burde også innebære noen ord om abort og dets prevensjon, noen ord om behandlingen ved selv forløsningen, for eksempel hvordan får man i gang regelmessige veer, hvordan man kan åpne livmorhalsen eller hvordan man kan stoppe blødninger etter fødselen, hvordan man kan få livmoren til å kaste etterbyrden osv, men jeg føler at det blir enda veldig lenge for homeopatene i Norge får bruk for slik informasjon, så jeg vil heller gå videre med noe som mange sikkert hadde forventet at jeg skulle ha tatt første, nemlig

MENTALE FORSTYRELSER

Jeg vil prate om en rekke midler som er tenkbare avhengig av situasjonen og symptomer, men de midler som dukker opp oftest er tross alt Pulsatilla for kvinner som blir sårbare og har lett for å gråte, Sepia for kvinner som blir misfornøyde med sitt utseende og mister kjærlighet for sin familie og mot slutten av graviditeten Aconitum for å dempe angsten. Ellers er Coffea et middel å huske på for søvnløshet.

Graviditeten er en periode hvor kvinner går gjennom mange faser (ja da Pappa også, for en mase) det gjelder ikke minst for humøret. Det er normalt og faktisk ønskelig at man skal oppleve forskjellig følelser. "The blues" er ingen sykdom, å være litt "deppa" en gang i blant kan gjøre at man setter mer pris på de lykkelige dager. Livet er som er stor trommel som går rundt og bevissthet er som en smal spalte som gjør at vi ser bare en liten del av trommelen om gangen. Alle midlene i materia medica er representert på trommelen slik at et friskt menneske vil i tidens løp få anledning til å oppleve tegn og symptomer på de fleste midler. Sykdommen er når trommelen stanser. Ved å gi det midlet som tilsvarer den delen av trommelen som er synlig gjennom spalten kan vi få trommelen til å komme i bevegelsen igjen.

Mentale symptomer kan aldri isoleres fra de fysiske symptomer. Jeg er enig i at de mentale symptomer, når de er tilstede, må prioriteres over de fysiske symptomer, men det er en feil å grave fram mentale symptomer når de ikke er på overflaten. Jeg husker en samtale jeg hadde for noen år tilbake med min venn og lærer Arild Sunde. Jeg uttrykte min fortvilelse over at vi har ingen faste regler som vi kan følge for å velge midlet i alle tilfeller. I min frustrasjon utropte jeg; "Så det er det mentale som er det viktigste, men det er kroppen som bestemmer!" Han ga meg et skrått blick over sin briller og sa: "Hmuh! Du glemmer vel ikke modalitetene?"

Faktum er at mange symptom lar seg ikke klassere som rene fysiske eller mentale. Ta smerten: det har alltid en fysisk tilknytning, men toleranse til smerten beror helt og holdent på den mentale styrken. Ta lyster og begjær og dets motsatte; avsky. Mat for eksempel, men det gjelder stort sett for alle lyster. Jeg står opp søndag morgen og "Olala jeg har så lyst på kokt egg" at jeg slenger 6 stykker i kjelen. Men når jeg har spiste 3 stykker har jeg ikke så lyst lenger, spiser jeg det fjerde får jeg avsky ved tanken på det femte.

Mens jeg nevner egg, kan man spør seg om egget kommer før hønen eller er det hønen som kommer først. Det er ofte blitt bekreftet at kvinner som har sterke menstruasjoner alltid har store seksuelle behov, og at kvinner med sparsomme menstruasjoner er tilsvarende mer frigid. De som er irritable og sinte har alltid problemer med leveren og er forstoppet, eller er det at de som har problemer med leveren blir sine og irritable?

Sannheten er at det spiller ingen rolle hvilken type symptomer man legger mest vekt på, så lenge det er et karakteristisk symptom, karakteristisk for pasienten og karakteristisk for midlet, ut fra TOTALITEN. OH! Nei! Ikke totaliteten igjen, det er det jeg begynte forelesningen med!

Jo da, det er logisk; for å kunne avgjøre hvorvidt en del er karakteristisk av en hele må du nødvendigvis ha kjenneskap til helheten. Gå tilbake til notatene fra første forelesning og les en gang til gjennom avsnittet om

"Hvem-Hva-Hvor-Ledsagende-Hvorfor-Hvordan-Nå" (Boenninghausen's stjerne).

Studien av materia medica er vanskelig, håpløs i grunnen. Disse forelesninger om terapeutikk er egentlig tenkt som hjelp til slik studie fordi de gir en repetisjonen av de største midler. I mine forelesninger om materia medica har jeg gruppert midler som har en del felles symptomer mens under terapeutikken retter jeg mer lyset på forskjellen mellom midlene. Det er lettere å finne felles trekk mellom midlene enn å finne fornuftige forskjeller. Det er fordi alle midler har en slags polaritet, som gjør at man finner et symptom og et annet symptom som er det stikk motsatte av det forrige under et og samme middel. Hahnemann var klar over dette fenomenet, med utgangspunkt i kronologisk oppkomst av symptomene under prøvning skilte han mellom de primære og de sekundære symptomer, hvor det primære er midlets direkte effekt og det sekundære er kroppens reaksjon, altså den kurative effekten av midlet.

Tenk deg at du har en pendelen i hver hånd, altså to forskjellige pendelur. Når pendelen som du holder i venstre hand svinger helt til høyre vil den dekke det samme området og til med muligens kollidere med vekten du holder i høyre hånd når den svinger helt til venstre. Men vekten vil alltid være festet til sin respektive hånd. Tenk på det når du studerer midler som har et eller flere felles symptom, prøv å se at de har et forskjellig "ankerpunkt" selv om de har den samme symptom.

Den søndag morgen tenkte jeg på egg, om det er avsky eller begjær for egg er uvesentlig, poenget er at det gjaldt egg og ikke agurk!

Ta Rhus toxicodendron og Arsenicum album. De har mye felles; rastløsheten og angsten som blir verre ved midnatt, begge er frosne midler og er bedre av varme, begge kan ha feber eller frossenhet som kjennes i selve blodet.(Chill: INTERNAL; coldness, in the blood vessels) Når det kommer til enkle symptomer som isjias eller øyebetennelser kan det være veldig vanskelig å skille dem fra hverandre. Som sagt tidligere er det ikke noen katastrofe om du gir det ene i stedet for det andre siden disse midler kompletterer hverandre, men det er noen fundamentale, helt grunnleggende forskjeller. Det er ikke lett å si hva det er, du må finne det ut selv fra erfaring og klassere den informasjonen opp i hodet ditt på din egen mate. Noen vil kanskje si at Rhus tox er et revmatisk middel, mens Arsenicum er mer "mage-tarm", men være ikke si sikker på det! Det beste er å bruke "totaliteten" av symptomene i hvert enkelt tilfelle fordi det er mange steder hvor de to midler kan skille lag. For eksempel Arsenicum kan ha begjær for alkohol og avsky for sukker, mens Rhus tox kan ha det motsatte, nemlig avsky for alkohol og begjær for sukker.

Husker du forleden dag da vi prøvde å skille Rhus tox fra Causticum i et bestemte tilfelle og det viste seg, at i dette tilfelle være det nesten umulig å skille dem fra hverandre. Alle de symptomer som er karakteristikk for et av middel kunne den andre også forårsake, sant nok i en mindre grade, men tross alt.

Andre midler som Sepia og Platina er så forskjellige at man vil tro at det er ingen fare for at disse to midler vil kollidere, men de gjør det. Det er ikke alltid så lett å vite om en handling stammer fra Sepias likegyldighet eller fra Platinas arroganse, eller om det stammer fra Platinas overmot eller fra Sepias spydighet. Det er ikke så lett å skille de to midler ved forstoppelse under svangerskipet. Ikke så lett heller når problemet sentrerer seg kunne rundt livmoren hos kvinner forøvrig. Det virker så klart og enkelt i bokene

at dine kolleger vil riste på hodet og le av deg fordi du sammenblander de to midler. Men det er nettopp bare når man gjør en grundig jobb og går under overflaten at man oppdager overlapp, ikke minst hva angår generelle modaliteter, mellom de to tilsynelatende godt atskilte midler. Det er paradokset med homeopati, dess mer du lærer og dess mer du vet, desto vanskeligere blir det.

I mange år mente jeg at blant de store midler være det bare Phosphorus og Natrum muriaticum som jeg kunne anse som klart atskilt. Men nå må jeg bare innrømme at til og med det stemmer ikke, fordi jeg har etter hvert sette spesielle tilfeller hvor det er dønne umulig å skille disse to midler fra hverandre. Så hva er det jeg sier? At det er håpløs? Ikke i det hele tatt, men du må høre på dine pasienter og la dem prate ute. Og hvis du fremdeles sitter med to midler som du ikke greie å skille fra hverandre, ta den tiden du trenger for å skille dem. And back to our books you go! Og for hver gang du gjøre dette arbeid vil du lære noe og neste gang du er konfronter med de to samme midler vil det gå litt fortere. Og om ett par år, hvis du virkelig jobber vil du gjøre som Bodil og plukke ut midlene lett som fett.

Hva er det som Bodil gjøre?

Hun plukker ut det vesentlig hos pasienten og matcher det med det vesentlig i midlet. Hvis du vett hvordan noe ligner på noen, behøver du ikke å vite hvordan den skiller seg fra alle de andre. Om du vett hvordan det funker behøver du ikke å vite hvordan det ikke funker. **Negative points don't count!** Men det er den vishet, den sikkerhet, den total oppriktig overbevisning om at du ser midlet som er så vanskelig å få takk i for en ny begynner.

Men ærlig talt, hvor ofte har du tatt feil av vennen din? Når du kjenner en venn behøver du ikke lang diskusjon hver morgen for å avgjøre om det er ham som står foran deg. Selv om du ikke har sett hun på 25 år kjenner du henne på et blunk. Du kan aldri ta feil. Helt ufeilbare.

Det er det samme med midlene. Når du kjenner dem, når du forstår dem, når du har stiftet bekjentskap med dem, vil du aldri glemme dem igjen.

Margaret Tyler sa at midlene var som passasjerer på en cruise. Det kan hente, når man først går om bord, at man skumper borte i en av dem på veien til luggarn. Senere treffer man tilfeldigvis det samme menneske på dekk og han nikker og hilser pent. Samme kveld er overraskelsen stor når man oppdager at vi går på samme restaurant og det omtrent samtidig, så vi slår en prat og utveksler visitt kort.

Omtrent så langt er vi kommet med midlene. Vi har fått visitt kortet. That's it. Vi må fortsetter å pløye vårt forhold helt til vi kan si at vi har fått en venn, fordi da vil vi kjenne ham igjen bare av å se et glimt av hans ansikt i en folkemengde. Det er som Hahnemann sier i paragraf 153, selv om midlet dekker kunne noe få symptomer, så lenge disse symptomer virkelig er karakteristisk er det nok for å kunne gi midlet, fordi alle de andre symptomer som ikke er dekket av midlet vil forsvinne av seg selv likesom båret på "driven" av det virkende midlet. Du må rett og slett ble dus med midlene, du må bli intim. Så la oss se på noe av de trekk av midler vår, som er best kjente for å ha dukket opp, nettopp i perioden hvor kvinner være gravid. Men la oss for en gang skyld ta midlene i alfabetisk rekkefølge

Aconitum passer når kvinnen er redd for at hun kommer til å dø under forlosning. Den tanken er slett ikke så uvanlig som man skulle tro og når det blir til en slags besettelse, at de ikke greier å tenke på noe annet, da vil Aconitum gi nesten forbløffende bra resultater. Om damen har i tillegg røde kinn og hjerteklapp, da vil midlet være enda mer indikert. Verdien av Aconitum kan ikke overvurderes i slik tilfeller, svikter så å si aldri!

Pasienten vil ikke alltid innrømme at de er redd for å dø, adferden er gjerne den at de blir veldig irritable og kranglete, stakkars mannen har ikke den minste sjanse til å gjøre noe riktig. Redselen for døden vil ta form av redsel for å fly eller ta tog til og med kjøre bil, ikke så mye "klaus", men veldig ofte det motsatte, redd for folkemengder og åpne plasser.

Anacardium. Hukommelsen er fullstendig ubrukelig, ikke bare det at de glemmer hva de gikk ut for å handle, men de glemmer sitt eget telefonnummer selve om de kunne det å ramse før. De glemmer også navn på mennesker, nære venner og til og med familie medlemmer.

Når hukommelsen er svak i løpet av graviditeten burde man undersøke om ikke det finnes fysiske symptomer som leder til Anacardium. Fornemmelse av en plugg er typisk for midlet, det kan være hvor som helst i kroppen for eksempel i rektum, i ørene, i halsen, i hodet osv. Følelse av at delen er strammet opp med en bånd, rundt bena, magen eller hodet for eksempel er også en sterk keynote for midlet.

Den neste keynote er en markant bedring av å spise, hodepinen for eksempel forsvinner når de spiser, men også morgenkvalmen er bedre av å spise. Anacardium har mye fordøyelsesvansker med smerter i magen som er bedre av å spise. Når det gjelder magen er Anacardium på en måte det motsatt av Nux vomica. Hos Nux vomica vil smertene begynne rett etter å ha spist og vedvarer helt til maten er fordøyet, dvs 3,4 timer. Smertene hos Anacardium begynner akkurat når smertene til Nux slutter, og smertene hos Anacardium vil vedvære helt til neste måltid og smertene forsvinner helt så snart hun begynner å spise.

Den mentale tilstand hos Anacardium er verdt en hel studie, kortfattet kan man si at i tillegg til dårlig hukommelse opplever pasienten at hun føler seg mer og mer distansert fra omverden, ikke nok med at de mister interesse for ektefelle og andres selskap, men de kan på en måte miste kontakt med sine egen kropp. Alt virker som i en drøm.

Veldig skiftende humor, de kan være kjælete det ene øyeblikket og så uten varsel plutselig støte mannen vekk. De er uforutsigbare, ler over alvorlige ting og er alvorlige over morsomme ting. Anacardium er også kjent for å bruke fælt språk, de kan banne som de verste pøbler. Pasienten blir veldig fortvilet, hun føler at hun har to motsatte viljer, noen prøver så at de trudde at de satt en engel på en skulder og en djevel på den andre.

Det blir deppa og engstelig, men det er ikke så mye angst for nåtiden, det er mer en følelse av at de ikke kommer til å leve opp til de fremtidige krav som settes til en mor. Midlet er kanskje mer indikert etter forlosningen enn før. Det er en vanskelig middel å studere. En skummelt middel å studere. Sannsynligvis når pasienten går for langt på den Anacardium veien frukter jeg at hun havner i et område hvor det vanker mer enn lite gran schizofreni. Jeg foreslår at vi håper over den akkurat nå og heller kommer tilbake til den ved en senere anledning.

Arsenicum har den samme redselen for døden som vi finner hos Aconitum, forskjellen er at mens Aconitum har resignert seg over at hun helt sikkert kommer til å dø, har Arsenicum ikke gitt opp og gjør alt som kan gjøres for å unngå døden. Det fører til en enorm rastløshet, en hele gardering, en kontinuerlig jakt og tiltak mot alle mulige fare momenter. De vil sjelden innrømme at de er redde for døden, men innrømmer gjerne at de er redde for bakterier og er opptatt av diett, renslighet, orden osv (Mind;REST, cannot when things are not in proper place***). Den ustanslige rastløsheten som egentlig er en måte på å holde angsten i sjakk på, vil etter hvert føre til total utmattelse og da kommer angsten for fullt. Disse pasienter er også, som en ektefelle fortalte meg "vaksinert mot berøring", særlig seksuell berøring fordi det kan være farlig for fostret. De drømmer om innbruddstyver og må opp for å sjekke alle dører og vinduer og lete gjennom hele huset for hun kan legge seg igjen. Enda mer gjerrig enn vanlig, bygger opp matlager, hamstrer alt, alt.

Arnica er tenkbar når pasienten blir usedvanlig munter, fjollete og uforsiktig, nærmest vågal. De løper opp trappen i åttende måned eller planlegger en ferietur til Malorca i niende måned. De har en likegyldighet og en nærmest provoserende måte å utfordre skjebnen, de kan også være litt slemme i blant. Huske at de blir kvalm når barnet rører seg i magen.

Aurum ser svart på livet. De har ingen selvtillit og tror at andre ikke har tillit til dem og det gjør dem triste og deprimerte. Hun gråter mye og kan bli meget religiøse vil gå til kirken og be. De føler at de duger ikke til livet og er besatt av selvmordstanker, de har impuls til å hoppe ut av vinduet, kjøre inn i elva med bilen, osv. Aurum er absolutt det midlet å tenke på dersom det finnes antydning til selvmordstanker. Hovedmidlet for gulsott ved graviditet i følge Kent, mens Clarke anbefaler Phosphorus. Husk Aurum når det er hjertebesvær og ødem med i bildet.

Både Jahr og Hering nevner kun fire midler for mentale forstyrrelser i løpet av svangerskapet, tre av dem er velkjente; Aconitum, Pulsatilla og Sulphur, det fjerde **Belladonna** er mer uventet. Men er ikke det nettopp en ledetrå for Belladonna at symptomene kommer så brått på at de er helt uventet? Pasienten er veldig giret, rastløs og overopphisset, særlig om natten, hun ser syner når hun lukker øynene, er redd for spøkelseser, ser spøkelseser. De er veldig søvnige, men får ikke sove, Belladonna, Coffea, Calcarea carbonica og Sulphur er blant de beste sovemidler for gravide kvinner. Tekstene sier at Belladonna blir redd og prøver å rømme for å gjemme seg, jeg tror at det er forskjellige grader til dette symptomet, men tendensen i den retning er egentlig nok for å indikere midlet, så huske på det du "The runaway child" i alle sine former. Brå humørsvingninger, ler og synger og blir plutselig rasende.

Calcarea carbonica er tenkbar særlig dersom "pica" er med i bildet, begjær for kritt osv. Markant begjær etter rå poteter. Pasienten blir mer og mer sta, så sta at det virkelig er et problem. Samtidig blir hjernen mer og mer opptatt av mindre og mindre ting; for eks. kan bare prate om det hun leste om i avisen, teksten sier "Talks about murder, fire and rats". Har vanskelig for å sovne inn og våkner ved tre tia om morgenen.

Chamomilla må nevnes "en passant" selv om midlet sjelden vil ha en dyp virkning vil den når den er indikert forandre bildet så pass at det neste midlet vil komme klarere frem. Sint, irritabel, rastløst, uhøflig, lav smerteterskel.

China. Allen nevner at China i blant er indikert for melankoli i løpet av svangerskapet. Pasienten ser svak og kraftløs ut, men nervene er rett under overflaten. Overfølsomhet til alle inntrykk. Redd for store dyr, hunder, hester osv. Passer bra for damer som pleier å være livlige, men som plutselig blir oppgitte og misfornøyde. Tror at alt er imot henne. Foler seg hindret av fiender i alt hun foretar seg.

Cimicifuga eller *Actea racemosa*. Midlet er kanskje mer indikert etter fødselen når pasienten føler seg plutselig bundet av sine forpliktelser (Mind; DELUSION; wires, is caught in). Mange symptomer av revmatisk art. Melankoli og depresjon; teksten sier "Som om en mørk sky hadde lagt seg over meg". Veldig skvetten, ser ting; "Oh! Gid! Jeg trodde det var en mus som løp over bordet" .

Mistenksom. Rastløs, kan ikke sitte stille, men blir fort trøtt. Prater hele tiden, skifter samtaleemne hele tiden. Sier, "Jeg er i ferd med å bli gal" og ingen av sine nærmeste vil motsi henne akkurat der fordi hun oppfører seg som en gal. Ledsagende smerter dypt inne i det ene øyet eller smerter som om toppen av hodet blir løftet av, er bekreftende symptomer. Veldig skiftende fysiske symptomer og humør som Pulsatilla, men Pulsatilla er varm, Cimicifuga er kald. Cimicifuga har også et merkelig symptom som hun er alene om; rykning eller sjokk i muskulaturen på den siden som hun ligger på, rykningene går over til den andre siden når hun snur seg.

Coffea gleder seg så veldig til å få barn at hun ikke får sove. Prøv Coffea for søvnløshet når ingen andre midler er indikert, særlig for nervøse kvinner. Meget lavsmerte terskel, vil heller dø enn å lide sånn.

Conium er tenkbar for gravide kvinner som stenger seg ute fra verden og utvikler en avsky for selskap av selv sine beste venninne (Mind; AVERSION; friends, to; during pregnancy**). Gråter mye, liker best å være alene for å gråte i fred. Tåler ikke den minste spenning eller opphisselse, det gjør dem mentalt og fysisk sliten. Mye engstelser. Svimmel av aktive og av passive bevegelser; kan ikke snu seg i sengen eller se på folk som rører seg i rommet uten å bli svimmel. Tørr hoste pga en tørr flekk i halsen, hosten og halsbrannen er verst om natten. Kramper i magesekken ved graviditeten. Hovedmidlet for ømme bryster.

Ignatia. Gråter og sukker, vil ikke ta imot trøst, full av sorg. Passer for intelligente kvinner med høyutdannelse, men som ikke har mistet sine evner til forfinede følelser, kanskje litt kunstnerisk. Mange uforklarlige og ulogiske symptomer. Stivhet og rykninger, pasienten strekker seg ofte. Kan få krampaktige gråte anfall av redsel eller forargelse.

Lachesis. Meget snakkesalig (eller skulle jeg si "snake-salig" siden Lachesis er en slange?), prater støtt, skifter emne hele tiden, akkurat her er de det samme som hos Cimicifuga, men den fysiske symptomatologi er helt annerledes. Lachesis er veldig stolt, nesten arrogant, mistenksomt og mest av alt sjalu, svartsyke (Mind; JEALOUSY, as foolish as it is irresistible). Dessverre hender det, når ekteskapet sitter litt løst, at mannen blir fristet til å ta seg et sidesprang akkurat når kona er høygravid. Det tragiske, men klassiske, er når utroskapen skjer med kona's beste venninne. Blir du mistenksomt nå? Bra! Nå vet du hvordan

det er å være Lachesis. En keynote for midlet er at de ikke tåler trange klær. Når ellers blid og meget livlige kvinner plutselig blir langvarig trist under graviditeten tenk på Lachesis.

Lycopodium er veldig flink til å dra fordeler av de privileger som hun føler at hennes tilstand forutsetter; den diktatoriske siden av midlet kommer fram. Kritisk og anklagende. Kommanderer alle rundt seg, vil ikke gjøre noe selv. Vaklende selvtillit særlig tidlig på morgenen: Kort lunte, skvetten, raseri anfall. Rumling i magen, oppblåsthet og hyppig urineringsstrang.

Moschus. Det typiske hysteriske midlet. Klager støtt, men aldri på noe presis, klager på alt. Vet ikke hva hun klager på, men kan ikke la være. Rap som smaker av kvitløk.

Natrum muriaticum. "The blues are gonna get you!". Humøret er lavest når solen står høyest; plagene følger med solen. Hormonell tristhet hos ansvarsbevisste kvinner. Dystre tanker som hun ikke greier å riste bort, og dessuten er det litt koselig å synes synd på seg selv, så deilig å gråte, la meg være alene med mine tårer, du forstår nok ikke meg.

Tre midler er mest tenkbare for kvinner som isolerer seg under graviditet. Anacardium mister kontakt fordi hjernen svikter, Conium tåler ikke forstyrrelser, men Natrium muriaticum ramler i et svart hull av sørgmodighet. De nyter sorgen som en årgangsvin, mer de kan finne på av gamle personlige tragedier bedre er det. Men det er harde kvinner, ofte vil de aldri vise følelser, det eneste du merker er en vegg som hindrer at sympatien kommer inn og at kjærlighet kommer ut. Bedrøvelig ensomhet og bekymringer for at depresjonen vil påvirke de ufødte barnet. Natrum muriaticum er et av de beste midler for depresjon som varer 2,3 og enda flere år etter fødselen. (Begyne gjerne med Phosphoric acid for å gi litt overskutt for du kliner til med Natrum muriaticum).

Nux vomica. Krigerske, irritable, sinte, utålmodige. Tallerkene flyr, men tankene stopper opp; hun greier ikke å lese, greier ikke å regne, makter ikke å tenke sammehengende. Språkbruk som ikke passer i fine selskap. Hensynsløs og til og med ondskapsfull, utspekulert; kan, ikke la være å sladre. Passer for karrierkvinner som når de blir gravide feler at de mister sin vante skarpsindighet. De er veldig sta, nekter å ta konsekvensen av graviditeten, de er veldig flinke til å hisse seg opp selv om de vet at de burde hvile, dette kombinert med overfølsomhet ovenfor alle inntrykk som er en karakteristikk av midlet fører til at de kan besvime rett som det er. Nux vomica er et viktig middel å huske på for kvinner som har lyst til å drepe den (sensurert) ungen. (Mind; KILL, impuls to throw child into the fire). Vil helst være alene, lengter etter fred og ro. Begjær for cognac og sterke saker.

Opium. Instinktivt behov for å ha et rede, et hus, et hjem er sterkere utviklet under graviditeten. Når dette instinktet fører til en adferd som bærer preg av "stormanns-galskap" tenk på Opium. Det er en kjensgjerning at Opium brukere blir upålitelige, de lugger og overdriver. Forstoppelse med avføring som saue lort, søvnproblemer. Opium er et av de viktigste midler for hikke under graviditeten (også Cyclamen og Kreosotum).

Phosphorus er på en måte det motsatt av Natrum muriaticum. De er veldig åpne for alle inntrykk nærmest forsvarsløse og veldig spontane i

sine handlinger. Tristheten som veksler med munterhet og latter. De har stort behov for selskap og som regel har de et stort behov for seksualitet. Men husk at Phosphorus også kan ha en helt annet side som er det motsatte av det vi vanligvis forbinder med dette gavmilde og kjærlige midlet. (Mind; INDIFFERENCE, loved ones, to). Et viktig middel for diaré under svangerskapet, også for blå misfargning rundt øynene under svangerskapet. Liker ikke tordenvær. Kan bli kvalm og få tannverk av å ha hendene i varmt vann.

Platina. Hovmod står for fall. Arrogant, ser ned på andre. De er veldig opptatt av sitt utseende og de tror at graviditeten ødelegger en vakker kropp. Sannheten er at de hater barn. Min erfaring er at kvinner som ikke ønsker seg barn bestandig har en "smule" av Platina. Nummenhet eller overdådig kløe i kjønnsorganet som kan føre til nymphomania. Andre ganger kan kjønnsorganet føles veldig kaldt eller så overfølsomt og ømt at de ikke tåler kontakten av klærne. De kan få en slags skjelvende følelse i livmoren som brer seg til magen og truer abort. Platina kan gjøre mye for kvinner som opplever at hele kroppen, hele gemyttet, hele mennesket sier: "Jeg vil ikke ha dette barnet! "

Pulsatilla har lett for å gråte, gråter for ingenting, gråter støtt, trenger trøst og er veldig avhengig av andre, kan aldri ta en selvstendig avgjørelse. Pulsatilla som vanligvis er så god og mild i alle ting, kan utvikle et reelt hat for andre kvinner som kan overraske fordi det passer ikke med resten av bildet (Mind: HATRED, women, of **). Ettergivenhet og ubesluttsomhet er vesentlig for det midlet, at Pulsatilla kan hjelpe mennesker som har problemer med å sette prosjekter ut i livet kan illustreres ved hjelp av følgende avsnitt hentet fra Allen Handbook; " ikke sjelden kan Pulsatilla gjenskape en harmonisk sammentrekning av livmoren og forsere en riktig posisjonering av barnet, vitnesbyrd om slike hendelser er så sterke at midlets evne til å kunne rette på unormal fødselsstilling er hevdet over all tvil."

Sepia er et nøkkelmidlet. Midlet minner om Natrum muriaticum, men mens det siste har veldig dype følelser er Sepia mer som den utbrente Phosphorus når det gjelder likegyldighet. Denne likegyldigheten kan bli satt på prøve når ektefellen blir innpåtregende, da vil Sepia utvikle en avsky for han. Sepia mister interesse for ektefellen, hun bare overser ham fullstendig og vil sjelden, i motsetning til Natrum muriaticum, Phosphorus og en del andre, gå så langt som å utvikle hat. I motsetning til Pulsatilla som har en kropp som er bygget for å ha barn er Sepia bygget for å spille internasjonal handball. Som Platina vil de helst ikke ha barn, men mens kroppen og sjelen til Platina kommer i opprør under graviditeten ser vi ofte at Sepia gir opp. De blir apatisk og late, likegyldig; den eneste følelsen de opplever er fullstendig misnøye med alt som er. Det er mange symptomer som kan indikere Sepia, men det er nettopp når alt stopper opp, når ingenting skjer, når følelsene er lagt på is, når kroppen gir etter for tyngdekraften at vår bitt små Sepia piller er verdt mer enn tusen ganger sin vekte i gull.

Staphysagria kan minne om Sepia når det gjelder apati, men mens det hos Sepia skyldes en voksende likegyldighet ser vi at det hos Staphysagria stammer fra en undertrykkelse av alle følelser. Disse pasienter er ekstrem følsomme særlig for fornemmelser og frustrasjoner, men i stedet for å blåse opp i vrede anfall som hos Nux ser vi at de er stolte og svelger sin vrede i stedet (Throat: SWALLOWING, speaking,

while). Disse fornærmelser behøver ikke å være reelle, fordi Staphysagria overdriver, de søker etter ting som kan fornærme dem, det kan gå så langt som at de "ber" om å bli fornærmet og kan lede til fullstendig underkastelse. Staphysagria er til tross vrede hva Natrum muriaticum er til tross sorg, men vær forsiktig fordi Staphysagria kan eksplodere og at pasienten kaster tallerker etter ektefelle er ingen kontra-indikasjon for midlet (Mind; THROWS things at people). Konkurrere med Sepia og Chamomilla for tannverk og smerter i ansiktet under graviditeten.

Stramonium har rykte av å være så ekstrem at noen vil kvie seg for å gi det under graviditeten, men det er en del keynotes som påroper midlet; pratsomhet, mørke redd og redd for å være alene. Midlet er også kjent for smerteløshet av tilstand som vanligvis er smertefull (Opium). Et viktig unntak for slik smerteløshet er smerter i hoften som er veldig sterk hos Stramonium og slett ikke uvanlig under svangerskapet. Pratsomhet skiller seg fra Lachesis, som er så mentalt overopphisset at de skifter samtaleemne ustanselig, nettopp idet at Stramonium prater hele tiden om den samme ting. "Fixed ideas" og alle slags vrangforestillinger. Bra middel for hicking. Mister balansen eller blir svimmel når de lukker øynene, eller går i mørke rom.

Sulphur. "Happy go lucky" (De gal har det godt). Er blid og lykkelig, alt er flott, gammelt skrot blir til dyrebar skatt og filler er penere enn søndagsantrekk. Våkner om morgenen av at hun ler og synger, har morsomme drømmer. Smerter i issen om morgenen. Blir så lat og uryddig at alt går over stokk og stein. Veldig "filosofisk?!!", mange teorier.

Veratrum album: Kan være meget ekstrovert; stort pengeforbruk (Mind; Squanders money), ønsker å kysse alle, men midlet er mest kjent for det motsatt. Sitter og grubler, nekter å prate eller svare. Dårlig samvittighet, særlig pga ting hun egentlig ikke har gjort, utrokelig sorg særlig hvis det er for ting som ikke har skjedd. Veldig lei seg, deprimert og engstefull, vil ikke ha trost eller trost hjelper ikke, gråter ikke så veldig mye: det er mest klaging og masing det går ut på..

AMMING.

Det virker naturlig å fortsette med problemene som oppstår ved amming. Husk at alt de midler du gir til moren går direkte til barnet. Det vil si at du må også alltid ta barnets tilstand med i bildet dersom du ønsker å gi et middel som dekker totaliteten. Det er meget tvilsomt å gi et middel til barnet som ammer og et annet middel til moren. (Organon fotnote til paragraf 284).

Når du behøver å gi et middel til et spedbarn vil du få mye bedre resultater om du kan gi midlet via moren som i dette tilfelle fungerer som en slags POSTMANN. Det, i sin tur medfører at du må også, alltid ta morens tilstand med i bildet når du velger et middel for barnet.

Å ikke innse at moren og det ammende barnet fungerer som en enhet, særlig de første måneder kan ha uheldige ringvirkninger.

Et tilfelle som jeg husker gjelder en mor som fikk sitt andre barn for et par måneder siden. Hun hadde hatt gjentatte brystbetennelser mens hun ammet første barnet og mistet melken i tredje måned. Da hun fikk sitt andre barn kontaktet hun en som kalte seg for homeopat som anbefalte at hun tok Belladonna D12 to ganger om dagen for å forebygge (?) problemet. Tross (eller takkvære) dette tiltaket fikk hun akutt betennelse

med høytfeber i forrige uke, da foreslo "homeopaten" at hun byttet ut Belladonna med Aconitum.

Det var fredag morgen at hun begynte med Aconitum, hun ringte meg på torsdag ettermiddag fordi tilstanden hadde forverret seg og hun fikk ikke tak i sin "homeopat". Hennes ektemann er bonde og han hadde kontaktet meg over telefon ved et par anledninger for å få råd om behandling av kuer, så jeg visste at de hadde noen midler hjemme. Da jeg spurte om hvordan det gikk med barnet svarte hun at han var helt frisk, men at han aldri pleide aldri å sove dypt og at han ellers var meget livlig, akkurat nå hadde barnet også feber, men det var normalt for ham å ha litt feber (sier 'u det?), han hadde alltid litt feber og de hadde reagert på det på helsestasjonen. Siden betennelsen var kun på venstre side og at det var ledsaget av en smertefull og hard klump, og at hun ellers kun bekreftet at hun hadde mye luft i magen foreslo jeg at hun kutter ut Aconitum med en gang og tar Lycopodium 1m, single dose. Dagen etter ringte hun og sa at feberen, smerten og klumpen var borte, og sa at barnet hadde sovet hele natten for første gangen, men at både hun og barnet promper og raper som aldri før.

SMERTEFULL BRYST'E OG BRYSTEVORT'ER.

Arnica er ofte indikert i de alle første dagene særlig når det er første barnet. Vorten får en slik hard omgang at den blir øm og foles mørbanket. **Chamomilla** er også tenkbar når det ikke finnes synlige tegn på skade, men at moren får "uutholdelige" smerter i vorten så snart barnet nærmer seg. Pasienten er ellers irritabel, sint og utålmodig.

Phelandrinum er et sjelden brukt middel. Tenkbar når smerten er absolutt mest og nesten utelukkende på høyre side. Smerten brer seg fra vorten langs hele melkekjertelen. Smerten i kjertelen er mest intens mellom ammeøktene. Phelandrium har kurert ekstrem søvnighet hos ammende mødre.

Husk **Rhus toxicodendron** for ømme vorter som er verst om morgenen, verst idet barnet begynner å amme, men bedre etter et par minutters amming; bedre av bevegelse: så enkelt. Jeg har hatt mange gode resultater med dette uventet middel. Den typiske Rhus-tox smerte brer seg til skapula på samme siden.

Croton tiglium har felles med Rhus-tox at smerten brer seg til skapula, men hos Croton er smerten verst i løpet av amming. Croton tiglium er hovedmidlet for smerter i selv vorten ved amming. (Chest; PAIN; nipples, nursing, while) Det sies at den smerten kjennes som en trå som blir dratt mot scapula og at smerte oppstår på samme siden som barna ammer. (Chest: PAIN, drawing; Mamæ, nipples, as with a string when child nurses)

Phytolacca som vi kommer tilbake til om et øyeblikk har smerter i vorten som brer seg til hele kroppen.

Borax har smerter i den motsatte vorter; smerter i venstre bryst når barnet suger på høyre og omvendt. Etter amming får moren en smertefull følelse av tomhet i brystet slik at hun må trykke hard på brystet med hånden. Borax er særlig tenkbar om barnet har tendens til munnsåre.

Dersom pasienten er plaget av en kløende, sviende fornemmelse i vorten som miner om symptomene av forfrysning og at vorten er meget rød; prøv **Agaricus**.

Silica gir bra resultater når mødrene sier at det kjennes som det er noe der som blir presset ut hver gang barna ammer. Det er ikke uten grunn at midlet er kun et av 3 midler i rubrikken (Chest.PAIN, Mammæ, nurses, while child) og er helt alene og i 3. graden i rubrikken (Chest: PAIN; cutting, Mammæ, nursing, while). Dessuten opplever disse Silica damer at amming har ikke den gunstig sammentrekkende virkning på livmor, men at tvert i mot de kan begynne å blød hver gang barna ammer og noen ganger klager de av vondt i ryggen kun når de ammer.

Pulsatilla får ikke nødvendigvis vondt i brystet når de ammer, men Pulsatilla kan oppleve en hele rekke av skiftende smerter som flyr rund om i kroppen, de kan gå fra ribb kassene til en side av nakken og så flyr det ned over ryggen, så er i nakken igjen, men den gang på motsatte siden, og så i ledene, men det kan være virkelig smertefull, så smertefull at damen gråter.

Sulphur passer når det er brennende og sviende smerter i vorten særlig etter amming, og at huden på vorten har begynt å flasse så at det blir rå, det kan t.o.m. blø fra hudens overflate. Jeg må insistere på det at det er mest etter at barna har ammet at vorten brenner og det brenner virkelig og det skjer så snart barna slipper vorten ut av munnen. Det finnes en rubrikk på side 853 som jeg vil at du skal slå opp (Chest, PAIN, burning, Mammæ, nipples***).

Gi **Lycopodium** når det er mye blødning fra vorten fordi barna suger så hard, men får ikke nok melk eller fordi melken ikke duger og at vorten blir meget smertefull.

SPREKKER I BRYSTEVORT'EN.

(Chest; CRACKS of nipples) **Causticum** er indikert når det finnes herpes utslett rundt vorten.

Graphites er indikert når det dannes veldig små blemmer rundt vorten og disse utsondrer en klinete væske som danner en tynn skorpe. Skorpen forsvinner ved amming, men kommer raskt tilbake.

Rathania er tenkbare dersom pasienten har en allmenn følelse av tørrhet eller stramhet i hele organismen og er desto mer indikert om hun har lignende sprekker i rumpa.

Phytolacca er sannsynligvis det beste "rutine-middel" for sprekker i vorten og burde gis dersom ingen andre middel er indikert.

Sepia har ofte gitt bra resultater hos Sepia pasienter som utvikler dype sprekker som går tvers over vorten og deler vorten i to eller i enda flere deler. I verst fall ser vorten ut som toppen på en palme tre og henger se i klærne. Men ellers vil både **Sulphur** og **Lycopodium** kurere slik sprekker når midlet er indikert og ikke minst kan **Silica** gi bra resultater særlig dersom vorten har en tendens til å bli trukket innover.

Dersom sprekkeene har vært lenge og tilstanden er komplisert med såredannelser da vil du ha nytte av **Castor eqjuis** (Chest; Forelesning 14.

ULCERATION, of nipples). Det finnes flere rapporter av vellykket behandling med Castor equis av tilfeller som i utgangspunktet så nokså håpløst ut. Det mest dramatiske tilfellet var hvor barnet nærmest hadde bitt vorten rett av slik at den bare hang igjen i en tynn tråd.

Mercurius passer best når vorten er deformert slik at den har mistet fasongen (Chest; DEFORMED nipples).

Tenk på **Sarsaparilla** dersom vorten er nummen eller reaksjonssløs slik at vorten forblir så liten at barnet ikke får tik i den. Sarsaparilla kan være et bedre middel enn Silica for vorter som vokser innover.

MELKE PRODUKSJON.

Fravær av melk; Pulsatilla eller **Calcarea** alt etter indikasjonen basert på helheten er vanligvis alt som skal til for å få melken i gang. Dersom dette skulle svikte kunne jeg anbefale at man prøver Urtica urens som har, i det eneste tilfelle hvor jeg har prøvd den til dette formål, gitt meg bra resultater. Ellers er **Agnus castus** ofte indikert i følge Guernsey når depresjonen er ledesymptomet. Guernsey anbefaler også **Asafoetida** for mer "hysteriske kvinner" som har en tendens til slapphet i blodårene. Zincum som er i tredje grad i repertoriet (Chest; MILK, absent) har jeg ingen erfaring med og jeg finner heller ingen referanse i litteraturen om behandling av melke fravær med Zincum.

Når livmorbetennelse er en del av symptombildet da må dette behandles først og melken vil ofte komme i gang etter midler som Secale eller Belladonna. For andre midler som er tenkbare for tilfeller hvor livmoren viser ingen tegne til å trekke seg se sammen se rubrikken (Genitalia-Female; SUBINVOLUTION). Tilbakeholdelse av etterbyrden finner du i rubrikken (Genitalia Female.; PLACENTA retained) og for problemer med utrensning slå opp (Genitalia female; LOCHIA).

Når melke minker rask eller for tidlig tenk på Calcarea og på Pulsatilla i første omgang, men dersom moren er blitt utsatt for skrekk tenk på Aconitum eller Ignatia. Dersom moren er blitt utsatt for vrede eller forargelser tenk på Chamomilla og Bryonia, pga stress tenk på Causticum, dersom moren er blitt utsatt for kulde; Pulsatilla

Noen damer er plaget av at melken renner ut hele tiden, her igjen er Calcarea og Pulsatilla å foretrekke. Dersom melke produksjonen er stor, men at melken ikke kommer ut slik at brystet bestandig er overfylt og ømme tenk på Bryonia (tørre lepper, forstoppelse osv), men dersom moren har flere ganger i fortid har hatt kuler i puppene og at du mistenker at det finnes arrvev som hindrer melkefloden gi Graphites. Graphites har gitt meget bra resultater (gang på gang) i slike tilfeller.

Dersom melke produksjonen er så stor at moren blir helt utslitt gi China, dersom China ikke fører til bedring og særlig hvis moren går mer mot emosjonell apati gi Phosphoric acid.

Dersom moren klager over smerter i livmor og/eller blødning hver gang hun ammer gi Silica (Genitalia female; METRORRHAGIA; nursing the child // PAIN; uterus, nurses, while child).

MASTITIS.

Tre midler skiller seg ut for behandling av begynnende fase av akutt

brystbetennelse. **Belladonna** passer gjerne når besvære er kommet brått på og feberen har dukket opp rett fra begynnelsen av. Brystet kjennes tungt og varmt, det er hovent og fyldig, men ikke særlig hardt. Pasienten er ofte mer frossen enn varm i slike tilfeller. Brystet er mer rødt enn vanlig og det kan forekomme at det finnes rødere merker som danner mønster av eikene på et hjul og pasienten kjenner en pulsering i disse røde områder.

Ellers er pasienten tung i hodet, i blandt rett og slett hodepine, forstoppelse og minking av urin mengden er vanlig. Hun får stikkende smerter i brystet som kommer og forsvinner brått, både brystet og henne selv er verre av skumping.

Bryonia er en tilstand som følger gjerne rett etter Belladonna, men Bryonia kan være indikert fra starten av. Brystet blir steinhardt, blir varmt, tungt og smertefull, men ikke særlig rødt. Stikkende smerter som er verre av å løfte armene eller andre bevegelser, hun blir kvalm eller føler seg uvel når hun reiser seg i sittende stilling eller når hun står. Leppene er tørre, hun er tørst, forstoppet og avforingen er tørr, hard og klumpete.

Phytolacca er indikert når ingen andre middel er indikert (ufta!). Flere boker sier at Phytolacca er indikert når hardheten er tilstede rett fra begynnelsen av problemet, men jeg sier at midlet er særlig indikert når det er mer melke kjertelen som er betent i stedet for at hele brystet hovner opp, pasienten sier at de kjenner lokale hevelser her og der i brystet. Intense smerter som kommer mest mens hun ammer og brer seg fra vorten og over hele kroppen. Selve melken er ofte påvirket, enten blir den tynn og produksjonen minker, andre ganger blir det klumper eller ostaktige filler i melken. Phytolacca er et dyptgående middel, den jobber mye dypere enn Belladonna og Bryonia og det kurerer selv i avanserte og langvarige problemer. Jeg har kureret hyppig tilbakekommende byller i brystet med dette middel, og når Phytolacca er indikert ved en akkutt betennelse pleier dette å være det siste midlet som behøves for tilfellet. Phytolacca er desto mer indikert når det er mye revmatisme i familien.

Aconitum som er anbefalt i noen bøker har aldri gitt meg bra resultater, men det kan prøves hvis det er mye rastløshet, angst og feber med i bildet, særlig hvis dette er som en følge av skrekk eller etter å ha blitt utsatt for kraftig kulde.

Lachesis passer når brystet blir lilla eller blå-aktig, hetebølger om dagen og frysetokter om natten.

Sulphur, **Calcarea**, Lycopodium, eller Mercurius og i blant Silica må ofte komme inn for å rydde opp etter at Belladonna og Bryonia har gjort sitt.

Calcarea carbonica er ofte å foretrekke fremfor Bryonia når Belladonna her fjernet feberen og rødhet, men at brystet fremdeles er hardt og ømt og at melke produksjonen er stor. Pasienten har sprenkende smerter i hele brystet ved amning. Den typiske Bryonia tørrhet og tørste er ikke tilstede. Du burde unngå å gi Calcarea rett etter Bryonia og omvendt.

Sulphur er tenkbar når det finnes rødhet som brer seg ut fra vorten som eikene på et hjul. Man ser den samme type av flekker som hos Belladonna, men hos Sulphur dukker de opp hvor som helst, men ikke ut

fra vorten. Pasienten har muligens hemoroider og føler seg frossen om morgenen og varm på ettermiddag. Hun får hetebølger om dagen og har mye nattesvette, hun føler seg svak og har tilløp til besvimelser og man kan forvente den typiske tomhetsfølelse og intens sult rundt klokka 11.

Lycopodium har gitt meg bra resultater ikke minste i akutte tilfelle med feber når det er hevelser i melke kjertelen (klumper) på venstre side. Luft i magen, hyppig urinering.

Mercurius er tenkbar når brystet fremdeles er hardt og hovent etter noen dager tross Bryonia, pasienten opplever en slags pulsering i brystet, særlig vorten føles sår. Melken blir påvirket og barnet nekter å ta melken til seg.

Silica er å anbefale når moren har smerter eller blødning fra livmoren hver gang barnet ammer. Silica gir også bra resultater når melkekjertelen hovner og blir forsteinet på høyre siden. Men Silica er også tenkbar når det har oppstått byller som utsondrer en tynn vannaktig væske. Dersom byllen utsondrer en tykk puss gi Hepar.

Sist, men ikke minst **Graphites**. Når pasienten har hatt flere brystbetennelser særlig hvis disse betennelser har ført til byller og at man mistenker at det finnes mye arrvev. Melkefloden vil ofte være hindret i slike tilfeller og barnet må jobbe mye for å få ut melken slik at brystet aldri blir helt tømt, Graphites 1m, single dose vil gjøre at melken flyter lettere og selv om Graphites er gitt i den begynnende fasen av en betennelse er det store sjanser for at midlet vil rydde opp over natten.